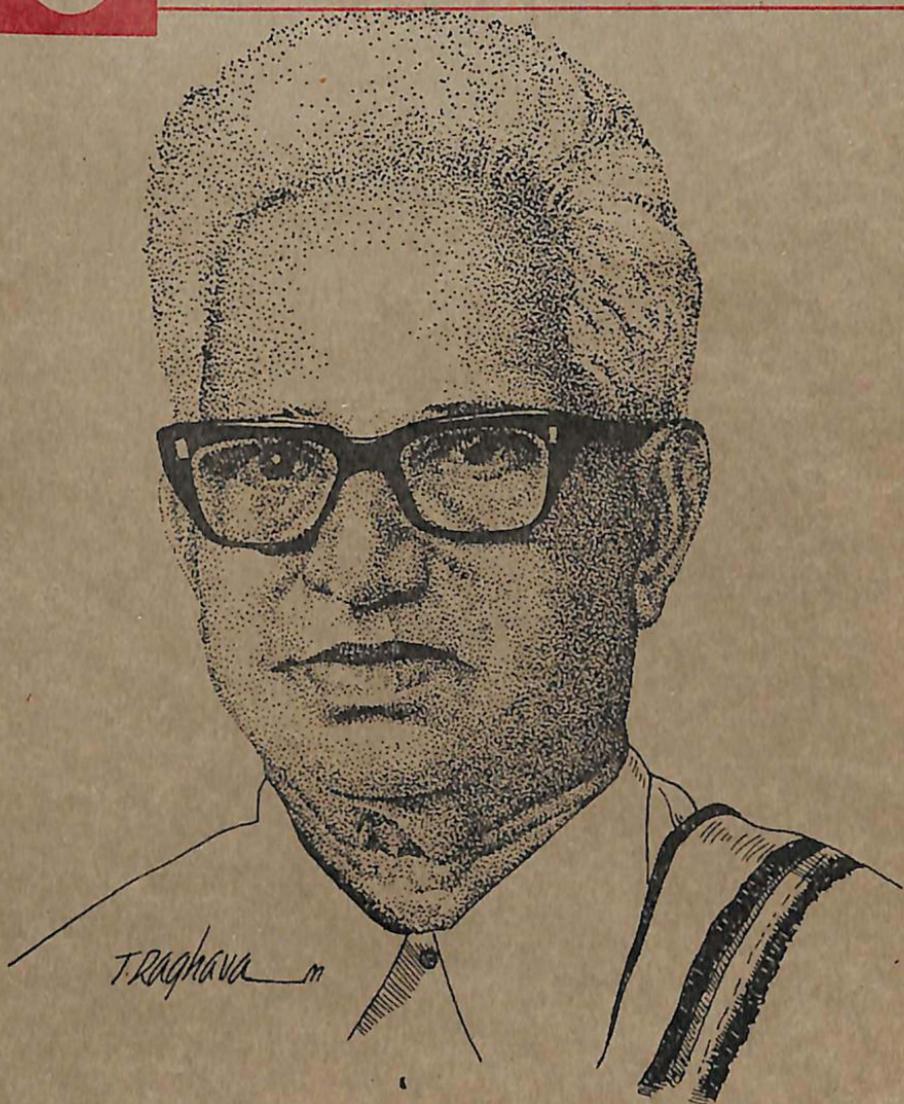

കാവന കാളമുട്ടി

16

2002 മെയ് - ജൂലൈ

കൊവറ്റ കാളബ്രി

(എൻവി കുഷ്ണവാരിയർ സമാരക ട്രസ്റ്റിന്റെ മുഖ്യപത്രം)

പുസ്തകം 4

ലക്കം 4

വില 15 രൂപ

ചീഫ്‌ഫുഡിറ്റർ :

ഡോ. എം. ആർ. രാജവവാരിയർ

മാനേജിംഗ് ഫുഡിറ്റർ :

എപാഹി. കെ. ശ്രീപാലകൃഷ്ണൻ

എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഫുഡിറ്റർ : (ഓൺറതി)

എം.എം. സചീദൻ

ഫുഡിറേഷൻ :

കെ. വി. രാമകൃഷ്ണൻ

കെ. പി. ശങ്കരൻ

കെ. പി. മോഹനൻ

എൻവി കുഷ്ണവാരിയർ സമാരകട്ട്രസ്റ്റ്
(ഒജി. 440 / 92)
കോട്ടയ്ക്കൽ - 676 503.

ഉള്ളടക്കം

മുൻകുറി [3]

കവിത

മമനു	[30]	ദിവാകരൻ വിഷ്ണുമംഗലം
ആന അഹർമാത്തവ	[67]	പുതുമേരി രാമചന്ദ്രൻ
മുത്തച്ചൻ മാവ്	[69]	മോഹനകൃഷ്ണൻ, കാലടി
സ്രയംവരം	[70]	ധോ. എം.എസ്.ടി. നമ്പുതിരി
എൻഡ്രോപ്പി	[72]	ഡി.കെ.എം.കർത്താ
കണ്ടില്ല	[74]	എം.പി.ബാലകൃഷ്ണൻ
സപ്പനത്തിൽ ഒരു സംവാദം	[75]	അവിടന്മുൻ വാസുദേവൻ
എതിർപ്പ്	[77]	വി. പത്മാവതി
വിദ്യാധനം	[78]	തൃശ്ശരാജൻ ചാളകുടവ്
ജുണിലേയ്ക്ക് ഒരു 'മാർച്ച്'	[79]	കെ. ലാൽ
മോഹവാടിക	[83]	ആശാ ജി. കിടങ്ങുർ
ഉച്ച്, വെയിൽവിട	[84]	എ. ജയകൃഷ്ണൻ
വിത്തുണർത്ത	[85]	അഭിലാഷ, എടപ്പാൾ
കപ്പൽ	[86]	ഗഹുർ, കരുവണ്ണുർ
വൈഷ്ണവം	[87]	അഷ്ടമേവദ്യൻ വൈദ്യമം
ചൊറേൻ കിട്ടു	[89]	ചെറിയ നാരായണൻസന്ധുതിരി
പുന്തൻ വഴിയുന്ന പുനിലാവ്	[90]	എം.എ. റസ്സാക്ക്, മലേഷ്യ
എടീയന്തം പുരാതനം	[91]	കെ. രാമകൃഷ്ണവാരിയൻ

വായനാനുഭവം - ഇന്ന്

കത്തുകൾ	[6]	
ഓർമയുടെ അള്ളക്കിൽ	[9]	ലോപ
നൂറ്റാണ്ടു പുലർച്ചയുടെ പരിപേക്ഷ്യം	[11]	വിഷ്ണുനാരായണൻ നമ്പുതിരി
ജി. യുടെ 'കാലം'	[17]	എ.ആർ. രാഹവവാരിയൻ
ജി യുടെ പദ്മിഖി	[31]	മാധവൻ അയുപ്പത്ത്
ത്രിവേണിസുംഗമം	[43]	കെ.വി. രാമകൃഷ്ണൻ
കടലിൽ കലങ്ങിപ്പോകുന്ന പുഴ	[56]	എം.എം. സചീനൻ
പാപവും പ്രായശ്വിത്തവും	[65]	ബൽറാം
രചനയുടെ പടവുകൾ	[80]	കെ.പി. ശക്രൻ
വായനമുറി	[93]	സി.എ. വാരിയൻ

കവർ ഡിസൈൻ : പ്രസാദ്, സ്കെച്ച് : ടി. രാജവൻ

മുൻകൂറി

കെ. വി. രാമകൃഷ്ണൻ

അമേരിക്കയിൽനിന്ന്, ശ്രീ. ഗോദൻ നസ്തിരിപ്പാട്, കവനകര മുദിയുടെ വരിസംഖ്യക്കുള്ള ചെകയെച്ചതിന്റെകുടെ ഒരു ചെറിയ കുറി പ്രിൽ ഇങ്ങനെ എഴുതി : “കവനക്കാമുണ്ടി കിട്ടി. അതുവായിച്ച് അനു തന്നെയാണ് ഈ അയച്ചക്കുന്ന article വായിക്കാനിടയായത്. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ (കേരളത്തിൽ മാത്രമല്ല, ഈയുമായി) ഇങ്ങനെയൊന്ന് ചെയ്യാൻ പറ്റുന്നകാലം എന്നുവരും?”

കൂടെ അയച്ചുതനിരുന്നത്, “സ്റ്റാർ ട്രിബ്യൂൺ” (Star Tribune) എന്ന പത്രത്തിൽനിന്ന് മുറിച്ചെടുത്ത, സാമാന്യം ദീർഘിച്ച, ഒരു ലേവനം. ലോസ്‌ആൻജലസ് ടെംസിലെ ജോഹന്ന നൂമാൻ (Johanna Neuman) ആണ് ലേവനകർത്താവ്. വിഷയം “വായന” തന്നെ. ലേവനത്തിന്റെ ചിത്രവത്കരണമായി ചേർത്തിരിക്കുന്നത്, “ഒരു ഉപ ഹാസ്പ്രക്ഷിയെ കൊല്ലാൻ” (To Kill a Mocking bird) എന്ന, ഹാർപർ ലി (Harper Lee) യുടെ നോവലിന്റെ പുറംചട്ടയാണ്. (മറ്റു പക്ഷികളുടെ പാട്ടുകളും ശബ്ദങ്ങളും അനുകരിക്കുന്ന ഒരു അമേരിക്കൻ പക്ഷിയാണ്, ‘മോക്കിഞ്ച് ബേഡ്.’) “റൂ കിൽ എ മോക്കിഞ്ച് ബേഡ്” വായിക്കാൻ, ഓരോ ചിക്കാഗോക്കാരനോടും, മേയർ റിച്ചാർഡ് ഡാലി (Richard Daley) ആവശ്യപ്പെട്ടു” എന്ന്, ചിത്രത്തിന്റെ അടിക്കുറിപ്പ്. സാമൂഹ്യവായന (Communal reading); ഒരു ജൂറം പോലെ ചിക്കാഗോ

നഗരത്തിൽ എല്ലാജീവികൾക്കും നീരു പടർന്നുപിടിച്ചു കഴിഞ്ഞു
വെന്നും. അമേരിക്കയിലെ മറ്റു മഹാനഗരങ്ങളിൽ മാത്രമല്ല, ലോക
ത്തിലെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലെയുംകുത്തനെ പരന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു
എന്നുമാണ്, ഫേബ്രുവരി ഉന്നുന്നത്. “ഒരു പുസ്തകം കൂട്ടായി വായി
ക്കുക എന്ന ആശയം നാട്ടിലെങ്ങും ഹാർദ്ദമായി സീക്രിക്ക്ലെപ്പട്ടക
ശിഖ്യത്വം” (Communities across the country have embraced the idea
of reading a book together.) എന്ന്, ഫേബ്രൂവരി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നു.

നമ്മുടെ നാട്ടിൽ, ഇലക്ട്രോണിക് മാധ്യമങ്ങളുടെ കടന്നുകയറ്റ
ത്തിൽ, വായന മരിക്കുന്നു എന്ന് കുറേപ്പേരേകില്ലും ആത്മാർത്ഥമായി
വിശ്വസിക്കുകയും അതിനെക്കുറിച്ച് സഗറവും ചിത്രിക്കുകയും അതി
നെതിരെ ആശയപ്രചാരണം നടത്തുകയും ഒക്കെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരി
ക്കുന്ന പദ്ധതിലെത്തിൽ വായിക്കണം ന്യൂമാൻസ് ഫേബ്രൂവരി
ഐക്യ യുഗസ്വിയെക്കുറിച്ച് ട്രിബ്യൂൺ ഫേബ്രൂവരില്ലും പരാമർശ
മുണ്ട്. “ഇരുപത്തിനാലുമൺസിക്കുർ ടിവി - സിനിമാഡിക്കളുടെ ബഹാളം
നിരിഞ്ഞ ബഹുമാധ്യമപരിപാടികളുടേതായ ഒരു കാലഘട്ടത്തിൽ, ഒരു
ശുംഖസാങ്കേതികവിഭവമായ പുസ്തകം ഇത്തരമൊരു സദ്യാനാഗ
രിക്താല്പര്യം ഉണ്ടത്തുന്നു എന്നത് കാലപ്രമാഭമാണെന്നുതോന്നാം”
എന്ന് ന്യൂമാൻസ് എഴുതുന്നു. ഈ ‘കൂട്ടവായന’ യുടെ ജനപ്രിയത നഗ
രങ്ങളിൽ മാത്രം ഒരുപാടി നിൽക്കാതെ, ബുക്ക്സ്റ്റൈളിലും ദേശവ്യാപകമായി
പുസ്തകശാലാ പരിപാടികളിലും വ്യാപിച്ചുവരുന്നതായും നിരീ
ക്ഷിക്കപ്പെടുന്നു. ആധുനികജീവിതം വ്യക്തിയിൽ അടിച്ചേൽപ്പിക്കുന്ന
ദൃപ്പടൽ വ്യമയിൽനിന്ന് ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള മോചനം എന്ന
ബാഹ്യമാവാം ഇത്തരം സംഘം ചേരലിലെത്തിക്കുന്നത്.

‘നഗരം ഒരു പുസ്തകം വായിക്കുന്നു’ പ്രസ്ഥാനം (“City-reads-a
book movement”), 1996-ൽ രൂപംകൊണ്ട സിയാറ്റിൽ നഗരത്തി
ലാണ്. ചിക്കാഗോ, അതിനുപ്രകാരം നൽകി. ലോസ്ആൻജലസിലും
വേദുപിടിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ സിയാറ്റിൽ പരിപാടിയുടെ വിശദാം
ശമാവശ്യപ്പെടുകൊണ്ട് വിദേശങ്ങളിൽനിന്ന് ധാരാളം അനേകണഞ്ചൾ
വരുന്നു.

മേരൻ റിച്ചാർഡ് ഡാലി, നഗരവാസികളോട്, ‘ഗായകപ്പക്ഷി’
വായിക്കാനാവശ്യപ്പെട്ടതിന്റെ പ്രതികരണം, വിദ്യുത്ത് (Electric)മായി
രുന്നു. ‘അമേരിക്കൻ കോമിറ്റി ഓഫീസിപ്പനനപ്പട്ടികയിൽ 250-1-
മത്തെത്തായിരുന്നു ഈ പുസ്തകം. ഈ ആഹാനതോടെ പുസ്തക
ത്തിന്റെ സ്ഥാനം 51 ആയി. നോവലിൽ ചിത്രീകരിക്കപ്പട്ടിട്ടുള്ള ഒരു
കോടതി വിചാരണയുടെ രംഗം, ചിക്കാഗോ ബാർ അസോസിയേഷ
നിലെ അംഗങ്ങൾ ഹാസ്യാനുകരണമായി അവതരിപ്പിച്ചു. സാക്ഷാരം

ഗ്രിഗറിപേക്ക് അഭിനയിച്ചു. എനാവലിന്റെ ഒരു ചലച്ചിത്രാവിഷ്കാരം, ചികാഗോ പബ്ലിക് ലൈബ്രറിയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ തുടർച്ചയായി പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ഒരു സാഹിത്യകൃതിയുടെ വിപണനസാധ്യത വർദ്ധിച്ചു എന്നതിലെബാതുങ്ങളിലൂ ഈ കൂട്ടവായനാ പരിപാടിയുടെ ആത്യന്തികഫലം. മുപ്പതുലക്ഷത്തിലധികം ജനങ്ങൾ തിങ്കിപ്പാർക്കുന്ന ചികാഗോ നഗരത്തിന്റെ സാമൂഹിക ജീവിതത്തെ, ഈ സംരംഭം ഇളക്കി മറിച്ചു എന്നതാണ്; അവിടെത്തെ സാംസ്കാരികാനരീക്ഷത്തിൽ, ഈ സംഭവം, സ്വന്തം കൈയ്യൊപ്പുവെച്ചു എന്നതാണ്.

“നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ഇങ്ങനെന്നെന്നും ചെയ്യാൻ പറ്റുന്നകാലം എന്നു വരും?” എന്ന് ശ്രീ. ഗോദർ നമ്പുതിരിപ്പാട് ചോദിക്കുന്നോൾ, നമ്മുടെ മുൻപിൽ ഒരു വെല്ലുവിളിയായി ഉയർന്നുവരുന്നു. ആ ചോദ്യം.

പെരിന്തൽമണ്ണ കൃാസിനെക്കുറിച്ച് കഴിത്തെ ലക്ഷ്യത്തിൽ സുചി പ്പിച്ചിരുന്നു. കൃാസിവിഭവങ്ങൾ, ഒരുമിച്ച് ഈ ലക്ഷ്യത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കാമെന്നുകരുതി. പക്ഷേ, ഒരു ലക്ഷ്യത്തിന്റെ സ്ഥലപരിമിതികൾപ്പോറതാണ് കൃാസിന്റെ വിഭവവെല്പ്പുല്യം. അതുകൊണ്ട്, ആകാവുന്നതെ ഇതിൽ.

കൃാസിനെക്കുറിച്ച്, കാലടിയിൽ നിന്ന് ശ്രീ. കെ.വി. ആർണ്ണണി എഴുതി: “... എക്കിലും സമകാലിനവയിലിൽ മേയേണ്ട ഞങ്ങൾക്ക് അതിനുള്ള അവസരം കൂടി വേണ്ടോ? ജീവിക്കുന്ന കാലഘട്ടത്തേക്കു നിച്ച്, ആ കാലഘട്ടം ആവശ്യപ്പെട്ടുന്ന കവിതയെക്കുറിച്ച് ഞങ്ങളുടെ ഉത്കണ്ഠകൾ വലുതാണ്...” ജീ.യുടെ കാവ്യലോകം എന്ന മുഖ്യവിഷയത്തിലുന്നിയായിരുന്നു കൃാസി എന്നതിലെ നേട്ടങ്ങളെ എടുത്തു പറഞ്ഞതിനേത്തുടർന്ന് ആർണ്ണണി സുചിപ്പിച്ച് ഈ “വിപ്രതിപത്തി”, ശ്രദ്ധയമായിത്തോന്നുന്നു. നമ്മുടെ കവിതയുടെ വർത്തമാനം കൂടി കൃാസിൽ ചർച്ചാവിഷയമാവണം എന്ന നിർദ്ദേശമാണമ്പോ ഈ ‘വിപ്രതിപത്തി’യുടെ പേരണം. തികച്ചും സ്വീകാര്യംതന്നെ. നമ്മുടെ കവിതയുടെ അടിയടരുകളിലേയ്ക്ക് യുവതലമുറിയുടെ വേരെത്തിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യമായിരുന്നു കൃാസിന്റെ സംഖ്യാനന്തത്തിൽ. അത് തീരെ നിഷ്പമലമായില്ല എന്ന് തിരിച്ചറിയുന്നു...” മാഷിനേപ്പോലുള്ള വർ സ്വന്തം കവിത രചനാരീതികളെക്കുറിച്ച് ഞങ്ങളോട് അനുഭവങ്ങൾ പങ്കുവെച്ചിരുന്നെങ്കിൽ അത് അനുഗ്രഹമായേനെ.” എന്നും, ഈ യുവസുഹൃത്ത്, കത്ത് തുടരുന്നു.

കൃാസ്യ കഴിത്ത്, അനുഭവങ്ങളുടെ പതിരുചേരാൻ ആവശ്യമായതു സമയമെടുത്തശേഷം എഴുതിയ ആർണ്ണണിയുടെ കത്ത്, നമ്മുടെ കവിതയെക്കുറിച്ച് വേവലാതിപ്പുംണ്ടതില്ല എന്ന വിഭവകത്തിന് അടിവരയിടുന്നു.

പ്രിയപ്പെട്ട മാസ്റ്റർ,

കവനക്കൗമുഖി പുതിയ ലക്കം- ഇടടുറ്റ ലേവനങ്ങളാൽ മികച്ച
തായി. അഭിവാദനങ്ങൾ. സ്നേഹാദരങ്ങളോടെ,

റഫീഷ് അഹമ്മദ്, അക്കിക്കാവ്

മലപ്പുറം

3-5-02

സ്നേഹം നിരഞ്ഞ

രാമകൃഷ്ണൻ മാഷ്ട്,

‘കവനക്കൗമുഖി’ പുതിയലക്കം ശ്രദ്ധേയമായി. നല്ല ഉള്ളടക്കം
വിശ്വേഷിച്ചും ഡോ.കെ.ജി.പാലോൻ മാഷ്ടിന്റെ ലേവനം.

നന്ദിയും ആശംസയും,

സ്നേഹാദരങ്ങളോടെ,

സന്നദ്ധം

മനസ്യർ രാജൻബാബു, മലപ്പുറം

പ്രിയപ്പെട്ട രാമകൃഷ്ണൻമാഷ്ടിന്,

കലേജാർ എഴുതിയ ‘കൗമുഖീകവനങ്ങളിലുടെ’ എന്ന ലേവന
തതിൽ (ലക്കം 13) ഇന്ത്യയുള്ളവൻ്റെ ‘തിരുമുസിൽ’ എന്ന കവിതയെ
പൂർണ്ണ എഴുതിയത് പിശച്ചവായനയുടെ ഫലമാണ്. ആധുനികതയുടെ
മുഖപടം എടുത്തണിയാൻ ആ കവിതയിൽ തുനിണ്ണിട്ടുണ്ടില്ല. എന്നല്ല,
ആധുനികത, അത്യുന്നാധുനികത എന്നിവയെല്ലാം കവിതയുടെ ഉപ
രിപ്പവമായ ആവരണമാണെന്ന് ഇതിനകം തിരിച്ചറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ‘മുത
സ്നാതമർത്ത്യത്’ക്ക് പുലകുളിച്ച മർത്ത്യത എന്നർത്ഥം കണ്ണത് വിചി
തമായിരേതാനി. അമുഖം അങ്ങനെ ഒരു വാക്ക് ഉപയോഗിച്ചാലും
അതിലാധുനികതയോ? ‘ആകാശതാരാവലി’ യല്ല ആകാശ, താരാവലി
എന്ന് വേർത്തിരിച്ചുതന്നെന്നയാണ് എഴുതിയത്. നിരുപക്കെന്ന് വായനയുടെ
കാഴ്ചക്കുറവ് കവിയുടെ മേൽ അടിച്ചേല്പിക്കരുത്. മധുമുഖത്താൽ

കനെന്നല്ലോ. ‘മുരളിരാഗമധുമുവരയാത്രികൻ’ എന്ന് ഒനിച്ചെടുത്തു നോക്കു. ‘മുരളിരാഗലോലൻ’ എന്നതിൽ ശക്രക്കുറുപ്പലു കലേശര നാണ്ക് വിളഞ്ഞാടുന്നത്. ‘പുർണ്ണികൻ’ എന്ന് അറിയാത്തതുകൊണ്ടല്ല. കാവ്യതാളത്തിൽ ‘ഗുരുവാക്കാമിച്ചപോലെ പാടി നീട്ടിലാലുക്കളെ’ എന്ന കേട്കിവില്ലേ കാലേശരിന് ! കാവ്യാസാദനത്തിന്റെ അപമനാർത്ഥ തതില്ലെങ്കിലും സഖതികുന്ന ഇദ്ദേഹം ചങ്ങമ്പുഴയുടെ ‘യവനിക’ എന്ന കൃതി എന്ന ശ്രദ്ധിച്ചുവായിക്കേണ്ടതാണ്. കവിതക്ക് കവിതയുടെ സന്നം വ്യാകരണമുണ്ട്. പാണിയിത്യജല്പനം കൊണ്ട് കാവ്യസഹനരൂപത്തെ അളക്കാൻ പുറപ്പെടുന്നത് മണംതരമാണ്.

സ്നേഹാദരങ്ങളോട്

പ്രോഫ. മേലത്ത് ചന്ദ്രശേഖരൻ, പരസ്യൻ.

ബഹുമാന്യമിത്രമേ,

കവനക്കാമുഖി പുതിയ ലക്ഷ്യവും കൈപ്പറ്റി. ‘ആഗോളവത്കരണം’ സൗമിനാറിലവതിപ്പിച്ച ലേവനങ്ങളെല്ലാം ഒരു ലക്ഷ്യത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടു തതിയത് എന്നെ ഉച്ചിതവും ഫലപ്രദവുമായി. ഇടക്കുറ ലേവനങ്ങൾ. ഒപ്പ് സാധാരണ വായനകാർക്കും കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാത്തകരെതിരിയി ലുള്ള അവതരണവും. എന്നെ ചർച്ചചെയ്യപ്പേടേണ്ടതും സാധാരണ കാരിലേക്ക് എത്തിപ്പേടേണ്ടതുമാണ്, ഇതിലെ ആശയങ്ങളും നിഗമ നണ്ണള്ളു. കവനക്കാമുഖി വായനകാർക്ക് ഈ ലക്ഷം വളരെ വിലപ്പെട്ട അറിവുകളാണ് നൽകിയിരിക്കുന്നത്.

ചേപ്പാട് സോമനാമൻ, മുംബൈയിൽ

ബഹുമാനപ്പെട്ട രാമകൃഷ്ണൻമാഷിന്,

കൃാബന്ധവത്തെക്കുറിച്ച്. എന്തിനോടുമുള്ള അടുപ്പം അതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള വസ്തുനിഷ്ഠമായ വിലയിരുത്തലിന് വിജ്വാതമാ ണല്ലോ. ഇത്തിരി അക്കലെ വച്ചു കൃാബന്ധനിൽ എന്ന് അവഗ്രഹിപ്പിക്കുന്നു എന്ന് അനേകശിക്കുന്നത് നല്ലതായിരിക്കുമെന്നുതോന്തി. മുൻകു റായി, കൃടതൽ പ്രതീക്ഷിച്ചതുകൊണ്ടാകാം കൃാബന്ധനിക്ക് അമിത മായ ആപ്സ്ത്രാദങ്ങളുണ്ടാനും തുറന്നുതന്നില്ല. ഏകില്ലും എനിക്കു കിട്ടിയ നനയിയല്ലെന്ന് അറിവുകൾ കാവ്യസംബന്ധിയായതും ജീവിതസം

ബന്ധിയായതും അകമിട്ടഴുതാം. (1) കവിത ഓരോ തുള്ളിയും സ്വാദ് റിഞ്ഞ് അലിയിച്ച് കഴിക്കണം. എറയടിക്ക് വിശുദ്ധരൂത്. (2) ഓരോ വാക്കും പെറുക്കിവയ്ക്കുന്നോൾ തുക്കുകട്ട പിടിച്ച് അടിത്തരേയോടുള്ള യോജിപ്പുള്ളം പൊരുത്തകേടുകൾ ഒഴിവാക്കണം (കാവ്യരചനയിൽ). (3) പഴയകവികൾ കടലുകൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നവരാണ്. കൈകകുന്നിളിൽ കോർത്തേടുക്കാം. വലിയപാത്രങ്ങളിൽ ശേഖരിക്കാം. എങ്കിലും കടൽ അവശേഷിക്കുന്നു.

(1)നിഷ്ക്കരിക്കാതി അവനവനെ കളിയാക്കാം. മറുള്ളവരേയും. (ഇദഃസുകുമാരൻ സാർ, രാഖലവൻ സാർ) (2) വടവുക്കണ്ണശ്രക്കാപ്പം പുതുമുള്ള നീട്ടുന ചെറുതുണ്ടെതയും കാണുന വലിയ മനസ്സ് (ശക രഞ്ഞമാണ്) (3)ഹൃദയം വഴിഞ്ഞാഴുകുന ചിരി എറ്റവും വലിയ ജീവി തസനേശമാണ് (രാമകൃഷ്ണൻ മാണ്). മാഷിനെപ്പോലെ എപ്പോഴും ചിരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിലെന്ന് ആശിച്ചുപോകുന്നു. മാഷിന്റെ ചിരി ജീവിതത്തിന്റെ പ്രസന്നതയെക്കുറിച്ച് എന്നെ ഓർമ്മപ്പെട്ടുത്തി കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. കവിതയേക്കാളേരെ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾ തന്നെ കൃംഗംഗങ്ങളെ പരിപ്പിക്കാതെ പരിപ്പിച്ചു. നന്ദി. വിരുന്നകാരയും വിട്ടുകാരാക്കുന സ്നേഹാത്മിന്. ഈനി കൃംഗിനോടുണ്ടായ വിപ്രതിപത്തികൾ എഴുതട്ടേണ്ട്

മുന്നുവിവസവും 'ജീ'യെന മരഞ്ഞിൽ ഞങ്ങളെ കെട്ടിയിട്ടും. ആ തന്നല്ലും കുളിരും ആസാദ്യകരമായിരുന്നു. ആ തായ്തടിബലവും വേരുകളുടെ ആശവും, പരപ്പും, ഉറപ്പും പഠനാർഹവുമായിരുന്നു. എങ്കിലും സമകാലീന വെയിലിൽ മേയേണ്ട ഞങ്ങൾക്ക് അതിനുള്ള അവസരം കുടി വേണ്ടെ? ജീവിക്കുന കാലാധ്യത്തെതക്കുറിച്ച്, ആ കാല ഘട്ടം ആവശ്യപ്പെട്ടുന കവിതയെക്കുറിച്ച് ഞങ്ങളുടെ ഉൽക്കണ്ഠകൾ വലുതാണ്. "ബന്ധി കാഞ്ഞനകുട്ടിലെ ഈ ബന്ധി ബന്ധി ബന്ധി"തന്നെ യായിരുന്നു എന്നു പറയാതെ വയ്ക്കുന്നതായി തോന്തിയില്ല. മാഷിനെപ്പോലുള്ളവർ സ്വന്തം കവിതാരചനാ രീതികളെക്കുറിച്ച് ഞങ്ങളോട് അനുഭവങ്ങൾ പങ്കുവച്ചിരുന്നെങ്കിൽ അത് അനുശ്രദ്ധമായേനെ.

ആദരവോടെ,

അമ്പണി കെ.വി.

ഓർമയുടെ അള്ളക്കിൽ

ലോപ

ഗൃതുവായുംിൽ നിന്ന് പെതിന്തൽമണ്ണയിലേക്കുള്ള ബന്ധിലിൻ
കുംബോൾ ഉള്ളിൽ അമർഷം പത ഞ്ഞുപൊങ്ങുകയായിരുന്നു.
എന്നോടു തന്നെയുള്ള അമർഷം.... ആരുംകൊണ്ടാക്കാനില്ലാത്തവർ
ഇതിനൊന്നും ഇരഞ്ഞിപ്പുറപ്പേടരുത്. വയ്ക്കാതെ അമ്മയെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കു
ന്നതിലുള്ള ദുഃഖം. ദേഹ്യത്തിന്റെ തിളച്ചു തുവുന്ന പതയെ മുഴുവൻ
നക്കിയെടുക്കുന്ന വെയിൽ നാമ്പുകൾ... എത്ര ദുരൈയാണ്...! ഇനി
എത്രയുണ്ട്! പട്ടാസി, പുലാമന്ത്രാൾ, പെതിന്തൽമണ്ണ... ഒടുവിൽ ഇര
വിമംഗലത്ത്, നാലുകെട്ടിലെത്തിയപ്പോൾ പത്തുമൺ അവിടെ സ്വീക
രിക്കാൻ ആരുമില്ലായിരുന്നു. എത്തിയവരെല്ലാം അതിമേയരായി മാറി.
അതിമി കവിതയായിരുന്നു. സർക്കരിക്കേണ്ടത് കവിതയെയായിരുന്നു.
തെക്കിനിന്ത്യിൽ തുടങ്ങിയ വിഷണുനാരായണൻ നമ്പുതിരി സാറിന്റെ
ഉദ്ഘാടന പ്രസംഗം... കവിയുടെ സത്തയിലേക്കുള്ള എത്തിനോടുവും,
കവിതയുടെ വഴികളിലുടെയുള്ള യാത്രയ്ക്ക് ആദ്യത്തെ കാൽവയ്പു
മായി.

A Poet goes before the people,
not after them... അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

ആദ്യത്തെ - സമേഖനം, എന്നു പറയാമോ എന്നറിയില്ല, 'ആ
കുടിച്ചേരൽ' കഴിഞ്ഞുള്ള യവനിക വീഴൽ, മുന്നു ദിവസത്തെ
ക്യാമിഞ്ഞു മുഴുവൻ - ഒപ്പചാരിക്കതയുടെ യവനിക വീഴലായിരുന്നു.

ഒപചാരികതകളില്ലാത്ത സംഭാഷണങ്ങൾ.... അറിവില്ലായ്മയുടെ വെയിലും, അറിവിന്റെ തണ്ടലും - ഇടവിട്ടു വീഴ്ത്തിയ നെല്ലിച്ചുവടിലെ ആർദ്ദമായ മുന്നു പകലുകൾ... തൊട്ടപുറത്തെ പനക്കളോട് പകൽക്കാറിന്റെ പയ്യാരങ്ങൾ..... എല്ലാ കൂസുകളും നിഴ്ഞ്ഞുയായി ശ്രദ്ധയോടെ കേൾക്കുന്ന കൂളം. ഒഴിവനുകൂട്ടുക്കുന്ന കസേരകളിലെഡാനിൽ മഹാകവി ജി. സഹമുമധ്യരമായ ചിരിയോടെ എല്ലാം കേട്ടിരിക്കുന്നതായി പല പ്ലാശും തോനി. കൂസുകൾ,- ശ്രൂതികൾ- പ്രതിശ്രൂതികൾ ഒക്കെ ആക്കണ്ണിൽ ആനന്ദവും ചിലപ്ലാൾ തെല്ലു പരിഭ്വവും നിറയ്ക്കുന്ന തായും.... ഇനി-തികച്ചും വ്യക്തിപരമായ രേനുഭവം- എത്രയോ നാളി നുശേഷം രണ്ടു സന്ധ്യകളെ എനിക്കേരേറ്റു മാത്രമായിക്കിട്ടി. വിശ ദർശനത്തിലെ ആ അനുഭൂതി

**'ഞാനഹക്കാരതോട്
കയ്യിലേന്തിയതാണിപ്പേന'**

എന തോനൽ, അറിവ് എത്രമാത്രം പരിമിതമാണെന്നു തോനൽ- ഒരു പാട ശക്തമായി. ഇതെല്ലാം വർഷങ്ങൾ വരാണ്ടതിലും എന്തൊക്കെയാണ് നഷ്ടമായതെന്ന തോനൽ കൂടുതൽ ദുഃഖം തന്നു. നിശല്യകൾ നീളുന്ന ആ സന്ധ്യകൾ - വീണേടുക്കാനാവാത്ത വല്ലോ നഷ്ടപ്പെട്ടല്ലോ എന്നോർക്കുമ്പോൾ ഇപ്പോഴും മനസ്സുനോവുന്നു. പിന്നെ, എന്നും ഓർമ്മയുടെ അള്ളുകൾ പ്രീയപ്പെട്ടതായി സുക്ഷിച്ചു വയ്ക്കാൻ കുറേ നല്ല കുടുക്കാരേക്കിട്ടി. ഒറ്റയൊറ്റക്കവിതകളുടെ പഠനം നടന്നപ്പോൾ 'ആനാസ്യ' യുടെ കൂസിലും, 'പെരുന്തച്ച' എന്ന കൂസിലും 'നിശല്യകൾ നീളുന്നു'- എന്ന കൂസിലും ഒരേ സമയം ഇരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിലെന്നു തോനി. 'ശുശ്ര പച്ചകരിയൻ' ആയ എനിക്ക് കൈഞ്ഞം ഏറ്റവും തുപ്പതി തന്നു. ഉപ്പുമാവ്, ചട്ടി കൂട്ടിക്കഴിക്കുന്നത് ആദ്യമായാണ് - അതുമാത്രം ഇഷ്ടമായില്ല. കൂസിന്റെ അഗാധത കുറേ കുടി ആഴത്തിലാണ്. 'When heart is full, thoughts are scattered and words are few' എന്നാണല്ലോ.

സ്വയം പ്രഭഞ്ഞേ, സ്വാം -

നിസർഗ്ഗ മധുരങ്ങളേ

വിളികാൻ കാത്തുനിൽക്കാതെന്ന്

വീടിൽ സഹപൂദ്പൂർവ്വകം

ഹാ നിങ്ങൾ വനിരുന്നില്ലെല്ല -

നാകിലെന്നുടെ ജീവിതം

തീർന്നേനേ കേവലം തിക്ത -

തിക്തമായ് സന്തതാസ്ഥമായ്...

നുറ്റാണ്ട് പുലർച്ചയുടെ പരിപ്രേക്ഷ്യം

വിഷ്ണുനാരായണൻ നമ്പുതിരി

അനുഭവത്തിലുടെയും അറിവിലുടെയും മനുഷ്യൻ ഇന്ന് എത്ര തേതാളം എത്തി തന്നെയും ചുറ്റുപാടുകളെയും നോക്കിക്കാണുവാൻ പ്രാപ്തനായിരിക്കുന്നുവോ അതെന്താളം എഴുത്തുകാരൻ്റെ കാഴ്ച വട്ടം വികസിക്കണമെന്ന് എൻ.വി.നിഷ്കർഷിച്ചു പോന്നു. "പരിപ്രേക്ഷ്യം" എന്നാരു നാണയം അദ്ദേഹം സ്വന്തം കമ്മട്ടത്തിലടിച്ച് പ്രചരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ആധുനികം, ഉത്തരാധുനികം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ലേഖലുകൾ ചാർത്തുകയും, അവയുടെ സങ്കീർണ്ണ വിവക്ഷക ജൈപ്പറ്റി സങ്കേതജടിലമായ ശൈലിയിൽ ചർച്ച നടത്തുകയും ഒക്കെ ഇപ്പോൾ പതിവാണക്കിലും, സത്യത്തിൽ എത്ര എഴുത്തുകാർ നവം നവങ്ങളായ പതിപ്രേക്ഷ്യചട്ടകവാളങ്ങളെ സ്വന്തം കണ്ണിലണയ്ക്കുന്നു എന്ന് ചിന്തിക്കുവാനാണ് ഇവിടെ ഉദ്യമിക്കുന്നത്.

പുതിയ നുറ്റാണ്ട് പുലർന്നിട്ടുള്ളതു. പോയ നുറ്റാണ്ടിലെ എറ്റവും ശ്രദ്ധയമായ മനുഷ്യകർമ്മങ്ങളിൽ ഒന്ന്, കമ്യൂണിസമേന സാമൂഹ്യ പരിഷ്കരണസംരംഭവും, മറ്റ് ആണവസനക്കേതുപരീക്ഷണ വുമായിരുന്നു. ശരിക്കു ചിന്തിച്ചുത്തിയാൽ രണ്ടും സുഖിപ്പിയമായ പരീക്ഷണ പ്രക്രിയകളുടെ നാനിമാത്രമായിരുന്നു എന്നും കാണാം. ഇനി യണ്ണാട്ടുള്ള മനുഷ്യചരിത്ര പരിണാമങ്ങളിലെ നിയാമക ശക്തികൾ

ഇവയാണെന്നു വരാം. പകേഷ അടുത്ത ചുവർക്ക് എങ്ങനെനെ, എത്രു വഴിക്ക് എന്നതിൽ ശാസ്ത്രപരമായും രാജനീതിപരമായും ഒരുപോലെ അനിശ്ചിതത്തിലാണ്. രണ്ടും പരാജയമാണെന്നും മധ്യതുഗതിലേക്ക് ചോടുതിരിച്ചുവയ്ക്കണമെന്നും പറയുന്ന വർ, ചരിത്രത്തിലും സയൻസിലും തിരിച്ചുപോക്ക് എന്നൊന്നില്ല എന്ന വസ്തുത വിസ്തരിക്കുന്നു. ജീവിതം ഗതിശീലമെന്നു നിശ്ചയമുള്ള ചലനാരൂക്മായ ചേരുന്നകൾ, ചോടുപിഴച്ചതിന്റെ കാരണം കണ്ണടത്തുകയും അതിനെ തിരുത്തുകയുമാണ് ചെയ്യുക. അതെന്നും ശ്രമം ഫോക്കേറേറ്റവാടും നടന്നുവരുന്നത് സുക്ഷ്മഗ്രാഹികളായ എഴുത്തുകാർ അറിയാതിരിക്കുന്നില്ല.

ആദ്യം നടന്നത് ബോൾഷേഷഭിക് വിപ്പുവം എന്ന പേരിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റത്തിന്റെ പരിക്ഷണമാണ്. എഴുപതുവർഷം റഷ്യയിൽ പുതിയ വ്യവസ്ഥ നിലനിന്നു. മനുഷ്യന്റെ ഭൗതികമായ അസ്തിത്വത്തിന്റെ കുമികരണത്തിലും നവീനമായൊരു നൈതികതയും സമൂഹശില്പവും വിരചിക്കുക എന്ന മാർക്കസിന്റെ ദർശനം അവിടെ അനുപ്രയോഗിക്കേണ്ടതും പ്രഭു. പകേഷ നിർവ്വഹണവേളയിൽ, ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ ത്രാവൽ തിലേരി ബലപ്രയോഗവും ഹിന്ദുസ്യും ജീവിതത്തിന്റെ ത്രാവൽവത്കരണവും അവിടെ വേണ്ടിവന്നു. ദർശന സാഹചര്യത്തിന്റെ പല മേമകളും തന്മുളം പിന്തുള്ളപ്പെട്ടു. ടെക്നോ, അനിവാര്യമായ ഉദാരീകരണ നടപടികളിലും റഷ്യൻ വ്യവസ്ഥയുടെ ആര്ഥര ശൈമില്യം പുറത്തേക്കുവരുകയും, അതാകെ തകർന്നടിയുകയും ചെയ്തു. സമാനമായൊരു പതനം ചീനയിലും സംഭവിച്ചതിനെ തക്കണമയത്തുള്ള വെൺകളി പുശ്രംഖകാണ്ഡ താൽക്കാലം മരച്ചിരിക്കുന്നു. ചീനയിലെ വ്യവസ്ഥ മാവോയിസ്റ്റത്തിന്റെ മറുതലയ്ക്കാൽ എത്തി നിൽക്കുക എന്നതായി ഇതിന്റെ ഫലം കൃഷണയിൽ വ്യവസ്ഥ നിലനില്പുണ്ട്; എന്നാലത്തിന്റെ പിന്നിൽ ശക്തമായ ദേശീയ വികാരവും കോളണിവിദേശജീവികളും ആണ്, ദർശനപരീക്ഷണമല്ല, ആലംബമെന്നു കാണാം. സോവിയറ്റ് കവിതകളുടെ ഒരു നിരുപകൾ ഏകക്കൽ ചുണ്ടിക്കാട്ടുകയുണ്ടായി, സമൂഹമെന്ന നിലയിലും വ്യക്തിയെന്ന നിലയിലും രാജ്യജീവിതത്തെ ഏകീകരിക്കുന്നതിനു സഹായകമായ ഒരു അന്തരീക്ഷത വിരിയിച്ചെടുക്കാൻ കമ്മ്യൂണിറ്റി പ്രസ്ഥാനത്തിനു സാധിക്കാതെപക്ഷം, നവസമൂഹം സ്ഥായി ആവില്ല എന്ന്. കെ. ഭാമോദരൻ "ഭാരതീയ ചിന്ത"യുടെ അന്തിമ ഭാഗത്ത് ഇത്തരം ഒരു ഉപദർശനം ചർച്ച ചെയ്തപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഇതിനെ ശരിവയ്ക്കുന്ന തരത്തിലാണ്, റഷ്യയുടെ ആധുനിക ചരിത്രത്തിന്റെ ഗതിഭേദം നൽകുന്ന തെളിവുകൾ. വംശിയവും മതപരവും ഉപദേശിയവുമായ ചിത്രപ്രവാഹനത്തിൽ ആര്യിയതയുടെ പരിവേഷത്തിലാണ് ഇന്ന വിടെ തലപൊകിക്കാണുന്നത്. യുഗ്മാസ്താവിയൻ വിപ്പുവകാരിയും ഭാർഷനികനുമായ മിലോവൻ ജിലാസ്, കാൽനൂറ്റാണ്ടുമുമ്പുതന്നെ ഇത്താരമൊരു പരിണാമത്തെപ്പറ്റി തന്റെ രണ്ടു കൃതികളിലും സുചന

നൽകിയിരുന്നു. ആരാധന നഷ്ടപ്പടാത്ത സമുഹ വിപ്പവത്തിന്റെ ഒരു ഭാർഷനിക മാതൃകയായി ഗാന്ധിജിയെ ആണ് അദ്ദേഹം ചുണ്ടിക്കാട്ടു നന്തർ എന്നതും മറന്നുപോകാൻ പാടില്ല.

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഏതാണ്ട് "നടുമയ്" തിലാൻ അണു ബോംബിന്റെ സ്ഥേഘടന നടന്നത്. അതിന്റെ നുറുട്ടങ്ങൾ വിധംസന ശേഷിയുള്ള ആയുധങ്ങൾ ഈന്ന് ഏഴു രാജ്യങ്ങളുടെ ഭീകരിക്കില്ലോ കൈവശം ഉണ്ട്. ആത്യന്തികമായ ഒരു സർവ്വനാശ ഭീഷണി ലോക ത്തിന്റെ തലയ്ക്കുമീതെ നിലനിൽക്കുന്നു. സ്വാഭാവികമായും, ദുരന്ത ഭീഷണിയുടെ നിശ്ചലിൽ നിന്ന് മനുഷ്യൻ മതവിശ്വാസത്തിലേക്ക് അഭ്യന്തരീകരിച്ചുന്നു. പാശ്ചാത്യദേശത്ത് വിശ്വാസ്യത നഷ്ടപ്പടുന്ന സമർപ്പിക്കുന്നത് ചാകര തെടിയിരിക്കുന്നു. പകരം, ഭാരതീയവും ചീനവും ജാപ്പനിസുമായ ആത്മീയ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ പടിഞ്ഞാറിൽ രാജ്യങ്ങളിൽ ആകർഷകമായി വരുന്നു. ഇതിനു സമാന ഒരു മായി കാണുന്നണാരു പ്രതിഭാസം മാണ്, ആയുനിക സയൻസിന്റെ മുഖ്യ വിഭാഗങ്ങളായ കണ്വവിജ്ഞാനിയത്തിലെയും ജനിതകത്തിലെയും മറ്റും പുതിയ കണ്ണടത്തലുകൾ പ്രപഞ്ചസ്ത്രത്തിന്റെ ആധാരത്താമായി ബോധമണിയലെത്തെ അംഗീകരിക്കുന്നു എന്നത്. Science of Consciousness- ബോധ വിജ്ഞാനം - എന്ന പുതിയ ഒരു ശാസ്ത്രശാഖവെന്നെന്ന മനിഷി മന്യലങ്ങളിൽ ഉദിച്ചുയർന്നിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ വേദത്തിലെയും, ശ്രീകൻ തത്ത്വചിന്തയിലെയും, രിഡിന്റുകൾ ദർശനങ്ങളിലെയും മറ്റും അവബോധസ്ഥൂരണങ്ങളെ ഗാരബപൂർവ്വം അവധാരണം ചെയ്യാൻ സയൻസ് തയ്യാറാക്കുന്നു. അവയിലെ പല മഹാ ലിക്കമായ നിലപാടുകളും സയൻസിന് സ്രീകാര്യമാക്കുന്നു. ബുദ്ധിജി വികളും സായൻസിക പ്രതിക്രിയയിലും ഇന്ന് ഫഴയ സംസ്കൃതികളിലെ ആത്മീയതയെ വിവേചനം ചെയ്ത് ഉൾക്കൊള്ളുവാൻ മുന്നോട്ടുവരുന്നു. ഗണിതശാസ്ത്രത്തിൽ കേരളീയനായ ജോർജ്ജ് ഗീവർഗ്ഗീസ് ജോസഫും, കണ്ണടത്തികത്തിൽ മറ്റാരു കേരളീയനായ ജോർജ്ജ് സുവർശനനും ഇന്ന് അവഗണിക്കാനാവാത്ത സ്വാധീനശക്തികൾ ആയി നികുന്നതിന്റെ കാരണം, അവരുടെ ദൈഷ്ണ്യിക പാടവത്തോടൊപ്പം മേൽപ്പറഞ്ഞ ആത്മീയമായ ഉൾക്കൊള്ളപ്പെടുത്തിയാണ്.

പോയ നൂറ്റാണ്ടിൽ മനുഷ്യ വർഗ്ഗചേതനയെ ആഴത്തിൽ സ്വപർശിച്ച മറ്റാരു സംഭവം ഉംഗിൾ പ്രതിസന്ധിയും തത്ത്വമലമായുണ്ടായ സാന്വത്തിക സങ്കീർണ്ണതകളുമാണ്. പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ എല്ലായില്ലാതെ നിത്യജീവിതം അചിന്ത്യമാകുന്നു, ആയുനിക നഗരങ്ങളിലെന്നപോലെ നാട്കിൾപുറങ്ങളിലും ഏതാണ്ട് അതാണവസ്ഥ. ഗർമ്മരാജ്യങ്ങളെ പ്രീണിപ്പിച്ചും പേടിപ്പെടുത്തിയും വരുതിയിൽ നിർത്തുക എന്ന ഒരോറു ലക്ഷ്യത്തിലാണ് അവരുടെ രാജ്യീയ- സാമ്പത്തിക പദ്ധതികളും യുദ്ധത്ത്വനും ഇന്ന് കേന്ദ്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്.

എല്ലായുറവുകൾ മാത്രമല്ല ചെന്നും മറ്റ് ഫലാഹാ-ധാരാകളും ക്രമേണ അസ്തമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭൗഗോളത്തിൽ പുതിയ ഉർജ്ജ ദ്രോം സ്ഥാക്കൾ എന്നും ഇപ്പോൾ കൈപ്പിടിക്കുള്ളിൽ എത്തിപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ആണ വോർജ്ജവും സൗരോർജ്ജവും ഓരോരോ കാരണങ്ങളാൽ ഇനിയും പ്രായോഗികമായിട്ടില്ല. ഈ സ്ഥിതിയിൽ മനുഷ്യൻ്റെ ഉപഭോഗം കുറ യക്കുക, സുവസ്തുകരുങ്ങളെയും ഭോഗവാസനയെയും നിയന്ത്രിക്കുക; അപരിഗ്രഹത്തോടടുത്തു നിൽക്കുന്ന ഒരു പുതിയ ജീവിതശൈലി വിരിയിച്ചെടുക്കുക എന്നാലും മറ്റുപോംവഴി എന്നും ഭാർഷികർക്ക് ചുണ്ടിക്കാട്ടാനില്ല. ഈ വഴിക്കാദ്യം ചിന്തിച്ച് ഷുമാകർ "ചെറുതാണു സുന്ദരം" എന്ന പ്രസ്തുത ശ്രമത്തിനു പിന്നാലെ, ആശയപരമായി അകലാ പ്രിൽപ്പെട്ടവർക്കൊരു ഗൈഡ് തന്നെ എഴുതുകയുണ്ടായി. ശരീരം, പ്രാണം, മനസ്സ് എന്നാക്കപ്പെറയുന്നതിനുപകരം a,b,c എന്നിങ്ങനെ നവീന ശൈലിയിൽ സങ്കേതങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടാണെങ്കിലും, അദ്ദേഹം ചുണ്ടിക്കാട്ടുന്ന പരിഹാരമാർഗ്ഗം മനസ്സിനും അപൂരത്തുള്ള അസ്തിത്വമേഖലയെ- ആത്മയിതയെ-കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ളൂരു ജീവിതക്രമം ആണ്. ഇത് അപ്രായോഗികമല്ലെന്നു സിദ്ധാന്തിക്കുന്ന ഒരു ശ്രമമാണ് ഷുമാകരുടെ പരമാനന്തരം പുറത്തുവന്ന ലേവനസമാഹാരമായ "ചെറുത് സാധ്യമാകുന്നു" എന്ന പ്രകാശനം.

ഇരുപതാം ശതകത്തിൽ ചരമ ദശകങ്ങളിൽ വികാസം പ്രാപിച്ച ഇക്കാളജി (പരിസ്ഥിതിവിജ്ഞാനം) ആണ് ഒരുപക്ഷേ ഈ നൂറാണ്ടിൽ എററ നിർബന്ധായകമാക്കാവുന്ന മറ്റാരു ആശയധാര. ഓസോൺ പാളിയിലെ തുളകളും, തജജന്മമായ മഹാരോഗപരമ്പരയും, പ്ലാറ്റിക്കിൾസ് മേൽ അനിവാര്യമായിത്തീർന്ന നിരോധനവും, പുകവലി തടയാനുള്ള നിയമങ്ങളും എല്ലാംചേർന്ന് പാരിസ്ഥിതികമായ ഒരവേബാധം- അടിയന്തിരമായി എന്നെന്നകുലും ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ അപകടം എന്ന ആത്മത്തികാവസ്ഥപോലും ഇന്ന് ഉള്ളവായിട്ടുണ്ട്.

യുറോപ്പിലെ ശ്രീൻ പാർട്ടികളും, ഹരിത ദർശനങ്ങളും, ഹരിതരാഷ്ട്രിയവും മറ്റ് പ്രസ്ഥാനങ്ങളെ പിൻതെള്ളിക്കൊണ്ട് മുന്നിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. ചുംപണാതെതയും സ്വാത്രന്ത്രാതെതയും വിസ്തവെതയും കുറിച്ചുള്ള മോചന സകലപ്പങ്ങൾക്കുതന്നെ വലിയ മാറ്റം വന്നിതിക്കുന്നു. പാരിസ്ഥിതിക പരിപ്രേക്ഷയ്ക്കിൽ അവയെല്ലാം പൊളിച്ചെഴുതപ്പെടുന്നു. ബിൽ ആൻഡേയ് സാൺ. എന്ന കവി, "ചരിത്രത്തിനു മീതെ ഉയർന്നു കേൾക്കുന്ന സുക്ഷ്മ സമഷ്ടിയുടെ ശഭ്ദ"തെന്ന വാഴ്ത്തിക്കൊണ്ട് (Voice of the Secret whole that sings above history) തന്റെ നിലപാടുകൾ നിർബന്ധയിക്കുന്നത്. പാരിസ്ഥിതിക ആത്മയിത എന്നാരു നാണയം ഇപ്പോൾ (Eco-Spirituality) യുറോപ്പിലെ എഴുത്തുകാർക്ക് പ്രാണ പ്രിയമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യവംശത്തിന്റെ നിലനിൽപ്പ് ഇതിനെ ആശയിച്ചാണ് എന്ന് അവർ ഉർജ്ജോഹിക്കുന്നു.

പുല്ലും പുഴുവും തൊട്ട് സുരൂച്ചുന്നതാരാപടലംവരെ ഒരേ സ്വപ്നം തൊട്ട് റിയാൻ അവർക്ക് കഴിയുന്നു. ഭാവി കവിത മന്ത്രംപോലെ ആകുമെന്ന അരവിന്സുക്തി ഒരുവേള യാമാർത്ഥമാകുന്നതാവാം!

കവികളുടെയും തത്ത്വചിന്തകരുടെയും നിരയിൽ നിന്ന് രാജ നിതിയുടെ ചടനിലങ്ങേക്ക് ഇരഞ്ഞിവന്നാൽ, എന്നും പത്രം വായിക്കു നിവന്നേ ബുദ്ധിയെ മമികുന്ന പ്രേശനം, നാനാപ്രകാരത്തിലുള്ള കോള നിവാഴ്ചയുടെ പ്രകാരങ്ങളാണെന്നു കാണാം. അപ്പശാനിസ്ഥാ നിൽ നടന്നപോലെ നേരിട്ടുള്ള ആക്രമണം ഒരു ഭാഗത്ത്. മറുഭാഗത്ത് ആഗ്രഹാള വത്കരണം, ഉഭാരവത്കരണം, സ്വകാര്യവത്കരണം, എ.ഡി.ബി. ഗാർഡനിങ്ങൾ പരാക്രമയായ ഒരായിരുന്ന് നീരാളികളും കൾ വഴി അമേരിക്കൻ മുതലാളിത്തവും അവരുടെ കിങ്ങരവുത്തി ചെയ്യുന്ന യുറോപ്പൻ മേധാവിത്തവും ഇന്നും പരാസ്ത്യദേശത്തെ കൊള്ളു ചെയ്യുന്നു. സത്രന്ത്യരാണെന്നു ദൈജിയുന്ന ഭാരതീയരെ കടക്കണികളും വിപണിമത്സരങ്ങളും കൊണ്ട് ദൈരിച്ച്, ഭാരത ഭരണകുടിത്തയും ഇടതു- വലത് ഭരണ കക്ഷികളെയും വരുതിയിൽ നിർത്താൻ അവർക്കിന്നും കഴിയുന്നു. ഗാസിജിയുടെ സ്വരാജ്യം അന്നെ നാപോലെ ഇന്നും മരീച്ചിക തന്നെ. നമ്മൾ ഇന്നോളം കേട്ടു പരിചയിച്ച് രാജ്യിയ വീഘ്നവമാർഗ്ഗമോ, സാമ്പത്തികവികസന ശൈലിയോ ഒന്നും നമ്മുടെ ഇതിൽ നിന്ന് സംരക്ഷിക്കാൻ പ്രാപ്തമല്ല എന്നു വ്യക്തം. ആകയാൽ, ഗോത്രത്തിലോ ഭാഷയിലോ വർഗ്ഗത്തിലോ പ്രവിശ്യയിലോ അധിഷ്ഠിതമായ ചെറിയ ചെറിയ ജനസംസ്കൃതികളുടെ തന്മീയിൽ അധിഷ്ഠിതമായ സ്വയംപര്യാപ്തമായ, സ്വയം പൂർണ്ണഘടകങ്ങളായ, കൂട്ടായ്മകളുടെ ചെറുത്തു നിലപിലുണ്ട് മാത്രമേ ഈ ആഗ്രഹാള സാമ്പത്തിക കോളനി വാഴ്ചയെ തുറപ്പിക്കാനാവു എന്ന് എധാർഡ് സെയ്റി നെപ്പോല്യുള്ള ക്രാന്തികൾ ചുണ്ടിക്കൊടുന്നു. ഗാസിജിയുടെ വാദി-ഗാമോദ്യാഗ പ്രസ്ഥാനവും, ജയപ്രകാശിന്റെ പഞ്ചായത്തിരാജ് പരികല്പനവും, സമുദ്രശ്രീ ക്രാന്തികൾാണവും മറ്റും പുതിയൊരു സമരമും വരായി, വരായുധങ്ങളായി, അടിമരാശ്ശേണ്ടികൾക്ക് ഉപകരിക്കുവാൻ സംശയിയാകാം. പകേശ ഇപ്പറിഞ്ഞ സമരത്തന്ത്രത്തിനും, പണ്ട് സത്യാഗ്രഹ ത്തിന്ന് ഗാസിജി നിഷ്കർഷിച്ചവിധം, ആന്തരമായ ഒരു അച്ചടക്കം അനിവാര്യമാകുന്നു. ആത്മീയമായ കരുത്തിൽ അടിയുറച്ച ഒരു ജീവി തശ്ശെലി സമൂഹത്തിന് കൈവന്നാലെ ഇത്തരം സമരത്തിന് സാഹമല്ലോ പ്രതീക്ഷിക്കാനാവു.

പുതിയ നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉദയരാശിയിൽ മനംനുറുണ്ടിയും, ദൂരന്തിരികളാൽ ചുവടു വിരച്ചും, പതറിനിൽക്കുന്ന മനുഷ്യരാശിയെ മേൽപ്പറിഞ്ഞ അബ്യൂധാരകളും കൊണ്ടത്തിക്കുന്നത് ഒരേ ഒരു മുക്തി മാർഗ്ഗത്തിലേക്കാണ്; വിവേകം, അപരിഗ്രഹം, ആത്മീയത. മതദേശങ്ങൾക്കും ആചാരപടലങ്ങൾക്കും പരമ്പരയം ഇഷ്യരമാർക്കും എല്ലാ മെല്ലാം അപ്പറിം, കേവലമായ ജീവ പ്രപബ്രഹ്മക്കുത്തിന്റെ അനുഭൂതി

മേരു. സഫ്റ്റ്‌ല ചക്രത്തിൻ്റെ എല്ലാചലനങ്ങൾക്കും നിയാമകമായി കേന്ദ്രത്തിൽ വർത്തിക്കുന്ന നിശ്ചലമായ സുക്ഷ്മബിന്ദു. അതിൽ വേരു നിവിടരുന്ന ജീവിതക്രമവും സാമൂഹ്യവസ്ഥയും. ഒരു ശതാബ്ദി മുമ്പ് സമാധിയായ വിവേകാനന്ദ സാമികൾ തന്റെ ഗംഭീരവാണിയി ലുഡ് കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറുമുള്ള ജനകോടികളെ ഇതിലേക്ക് തച്ചു ണാർത്തുവാൻ യത്തിച്ചു. ആ ഓർമ്മയിൽ ഇന്നും, കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും ഉള്ള പ്രകാശമനസ്സുകൾ ഇന്ത്യയിലേക്ക് പ്രത്യാഗ്രയോടെ നോക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഇവിടെ സാമികൾ എടുത്തു കാട്ടിയ ആ സാധനം - ആത്മിയത- വല്ലതും ഇന്ന് ബാക്കിയുണ്ടോ? ഇരട്ട ശോപുരങ്ങൾ ചുട്ടു തകർക്കാൻ പോയ ആത്മഹത്യാഭികരണാരോട്, തങ്ങൾ സർഗ്ഗത്തി ലേക്കാൻ പോകുന്നതെന്നതിനാൽ വൈള്ള വസ്ത്രവും വൈള്ളചുരിപ്പും ധരിച്ചുവേണം പടയ്ക്ക് രൂജുവാൻ എന്ന് നിഷ്കർഷിക്കുന്ന ബിൻലാ ദന്ത് ആത്മിയതയ്ക്ക് ഇന്നാട്ടില്ലും ആരാധകൾ ഉണ്ടനാണ് പത്രം പറയുന്നത്. മറുഭാഗത്ത്, അദ്ദേഹാദ്ധ്യയിൽ ശിലാന്ത്യാസത്തിന് ഒരുദൈ ടുന് ഒരു പരമഹാസൻ, താൻ പരാജയപ്പെട്ടാൽ പാശാണം തിന്ന് ജീവ നോട്ടുക്കുമെന്ന ഭീഷണിയിലാണ്, ബൈഹമചര്യയോഗശക്തിയിലല്ല, തപ ന്തീര്ണ്ണ പാരമ്യം കൈവരിക്കുന്നത്. കഷ്മീരത്തു നിന്ന് പതിനായിരക്കു സാക്കിന് പണ്യകളെ തുരത്തിവിടുന്ന നൃനപക്ഷഭാരതാ, അത്രയും നൃനപക്ഷക്കാരെ അതിൽ കുറഞ്ഞ കാലയളവിൽ ഗുജറാത്തിൽ നിന്ന് പുകച്ചു പുറത്താക്കുന്ന ഭൂതിപക്ഷ ഭാരതോ ഏതാണ് തങ്ങളുടെ "മത നിരപേക്ഷചേരി" എന്ന് താരതമ്യം ചെയ്തു തീരുമാനിക്കുവാൻ സാംസ്കാരികബുദ്ധിവികൾ സെമിനാർ കൂടുന്നതും കാണാം. പ്രതി സഭുലക്ഷം തിബെത്തൻമാരെ കുറുതികൊടുത്ത ചീനർക്കെതിരെ ഒരു ശാപവാക്കുപോലും ഉതിർക്കാതെ, അഹിംസയുടെ കവചം മാത്രമേ സ്ഥാനത്ത് അസ്വത്തുകൊല്ലുമായി ചെറുത്തു നിൽക്കുന്ന ശരണത്രയീധന നായ ദാഖലലാമരയെ ഇന്നും എഴുത്തുകാർ ആരും കണ്ടിട്ടിക്ക്ലേജ് വാസ്തവം നമ്മുടെ നാണക്കേടിന്റെ വിളംബരം കൂടിയാകുന്നു. മധ്യ കാല വിശ്വാസങ്ങളുടെ, പ്രാക്തനഗശലികളുടെ, ചളിക്കുണ്ടിൽ നിന്ന് എഴുത്തുകാർ കരകയറി എന്നു കരുതാൻ സാക്ഷ്യം ഏറെ ഞന്നും താാൻ കാണുന്നില്ല. പുതിയ നൂറാണ്ടിലെ പുതിയ മാനവികതയുടെ പരിപ്രേക്ഷ്യത്തെ ഉൾക്കൊള്ളുവാനും അതിലേക്ക് ഉണ്ടുവാനും അവന്ന് കഴിയണമെങ്കിൽ, പഴകിത്തുരുന്നിച്ചു തന്റെ മാനസിക ശില അഞ്ചെ അവൻ ഇന്നാലുക്കിൽ നാഞ്ചെ അറുത്തു നീക്കിയേ മതിയാകു. അവ പ്രിയപ്പെട്ടവയാകാം, എക്കിലും അവയെ ചതിക്കേണിക്കെല്ലന് തിരിച്ച റിയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഹന പഴകിയശീലം പോലോരു
ബന്ധന മുണ്ടോ ലോകത്തിൽ?

എന്ന കവി വാക്യത്തിൽ ഒരു താക്കിത്തും അടങ്കിയിരിപ്പുണ്ടോ. ●

ജി. യുടെ 'കാലം'

എം. ആർ. രാഹവവാരിയൻ

ശാസ്ത്രത്തിന്റെ വിപ്പവാദനരയകുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കുവെ, കഷ്ടിച്ച് അര നൂറാണ്ട് മുമ്പ് തോമസ്കുണ്ഠ എഴുതി : "ശാസ്ത്രാദി വ്യാദി എന്നത് ഒന്നിനു മേൽ ഒന്നായി ഇട്ടടം കുടിക്കുടി വരുന്ന ഒരു പ്രക്രിയയായി കാണുക വിഷമം; കാരണം, ദ്രാഗയാറു ഉപജനകളും കണ്ണുപിടുത്തങ്ങളുംകൊണ്ടല്ല ശാസ്ത്രം വളരുന്നത്." ഒരു സിദ്ധാന്തം മാതൃകയിൽ നിന്ന് മറ്റാനീലേക്കുള്ള മാറ്റംകുടി ശാസ്ത്രചരിത്ര തതിന്റെ പ്രതിപാദ്യമായിത്തീരേണ്ടതുണ്ട് എന്ന് തുടർന്ന് കുണ്ഠ അഭി പ്രായപ്പെടുന്നു. ദ്രാഗപ്പട്ട താല്ക്കാലിക "സംഭവ"ങ്ങളുടെന്നു അവ യുടെ ഘടനാബന്ധങ്ങളുകുറിച്ചുള്ള ഉള്ളന്താണ് കുണ്ഠന്റെ ഈ കാഴ്ചപ്പാടിൽ ശ്രദ്ധയമായത്. ഭാതികശാസ്ത്രത്തിൽ മാത്രമല്ല, സാമു ഹ്യാശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളിലും, സംഭവമോ, അതോ സംഭവങ്ങളുടെ ഘടനാബന്ധമോ പ്രധാനമാണ് എന്ന ചോദ്യം ചർച്ചക്കു വിധേയമാവുന്നുണ്ട്. സംഭവങ്ങളുടെ പ്രധാനപ്പറ്റി സംശയമില്ല, എന്നാലും, സംഭവങ്ങളുകുറിച്ചേന്നേപ്പിക്കുന്നവരും അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് സംഭവങ്ങളെ ചോല്ലി മാത്രമല്ല, ആ സംഭവങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ട സാംസ്കാരികസംരംഭവുമായി അവയ്ക്കുള്ളബന്ധത്തുകുറിച്ചിരിയാനാണ്. മറ്റാരു തരത്തിൽ പറഞ്ഞതാൽ സംഭവങ്ങൾ സുഗ്രഹമാവുന്നത് അവയുടെ ചരിത്ര-സംസ്കാരസന്ദർഭങ്ങളിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെടുന്നോഫാണ്.

ചരിത്രത്തിന്റെ പുന്നസ്വഷ്ടിയിൽ സംഭവങ്ങളുടെ ഘടനക്കുള്ള പ്രാധാന്യത്തിലുന്നുനവർ ചരിത്രകാലത്തിന്റെ മുന്നു ഭിന്നതലങ്ങളെ പൂറ്റി പറയും. ആ കാഴ്ചപ്പാടിന്റെ ഉപജണ്ഠാതാവ് ഫ്രെഞ്ച് ചരിത്ര ഭാർഷ നികന്ദ്രം "അനാൽ സ്ക്കുൾ" എന്ന വിജ്ഞാനസദസ്സിന്റെ നേതാക്കൾ ഇൽ ഒരാളുമായിരുന്ന ഫർണാൻഡ് ഭേദാദ്ധേൻ ആൺ. ഭേദാദ്ധേലിന്റെ കാഴ്ചയിൽ കാലത്തിന് മുന്നടരുകളുണ്ട്. ഒരു രാജ്ഞിയ കാലം, ഒരു സാമൂഹ്യകാലം, ഒരു ഭൗമകാലം. ഇപ്പറമ്പിൽ തലങ്ങളോരോന്നും ഓരോ തരം ചരിത്രയാമാർത്ഥ്യങ്ങളുടെ തലങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതിവേഗം നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദൈനന്ദിന സംഭവങ്ങളുടെ അട രാണ് രാജ്ഞിയകാലത്തിന്റെത്ത്. അതിനടക്കിയിൽ താരതമ്യേന മനഗതിയായ ഒരു സാമൂഹ്യകാലവും അതിനുമടക്കിയിൽ പ്രത്യുക്ഷത്തിൽ നിശ്ചിലമെന്നുതോന്നിപ്പോവുന്ന ഭൗമകാലവും ആണ്. രാജ്ഞിയ കാലത്തെയും കടന്ന മനഗതിയായ മറ്റു അടരുകളിലാണ് ചരിത്രകാരന്റെ ശൈപ്പതിയേണ്ടതെന്നു പറയുന്ന ഭേദാദ്ധേൻ അടിവരയിട്ടു പറയുന്നത് സംഭവങ്ങളുടെ പരസ്പരബന്ധം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഘടനാസ്വഭാവത്തെ പൂര്ണിത്തമെന്ന.

സംഭവം-ഘടന തർക്കമായാലും ഭേദാദ്ധേലിന്റെ കാലദർശനമായാലും ഒരുപാം സാഹിത്യത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിനും സംഗതമാണെന്നു കാണാം. പൊതുവെ സാഹിത്യചരിത്രത്തിൽ വിവരിക്കുന്നത് ഒന്നിനു പുറകെ ഓന്നായി കൃതികൾ ഉണ്ടായി അതുവഴി സാഹിത്യം വളരുന്നതിനെപ്പറ്റിയാണ്. ഒരു സിഖാന്തരുപരമ്പരയെയോ ആശയമാതൃകയേയോ അവിടെ കാര്യമായി എടുത്തു കാണാറില്ല. സാഹിത്യക്യൃതികളിലെ ചില അംശങ്ങൾ പ്രകൃത്യാ താൽക്കാലിക അംശങ്ങളാണു അമുന്നതികളോ ആണല്ലോ. കമാപാത്രങ്ങൾ, രചനാശൈലി, സ്വരം, ഭാവം, രൂപം എന്നിവയോക്കെ ഉദാഹരിക്കാവുന്നവയാണ് (സാഗരഗിതത്തിലെ രചനയും ചന്ദ്രക്ക്രമിലെ രചനയും തമിൽ തത്ത്വങ്ങളുകു). സാഹിത്യക്കാതുകം നാലുഭാഗങ്ങൾ, (1920-30), നിമിഷം (1945), വിശ്വദർശനം (1959), മധ്യരം, സൗമ്യം, ദിപ്പത്തം (1966) എന്നീ സമാഹാരങ്ങൾ പരിശോധിക്കുന്നോൾ രീതി, ശൈലി, ഭാവം എന്നിവ മാത്രമല്ല, ചില സകൾപ്പനങ്ങളിൽത്തന്നെ അടിസ്ഥാനപരമായ പരിവർത്തനങ്ങൾ വരുന്നതുകാണാം. കാലസകലപം നബ്ലാരു ദൃഷ്ടാന്തമാവും, നിരന്തരമായ ഇരുമാറ്റത്തിൽ നിന്നു വ്യത്യസ്തമായി ഭൗമദ്യശ്വരങ്ങളുടെ പലതരം കാഴ്ചകൾ കൃതികളിലുടനീളം ജാലകകാഴ്ചകളായും പ്രപബ്രഹ്മശ്വരങ്ങളായും ഉണ്ടുതാനും. ഈ ഭൗമദ്യശ്വരങ്ങൾ, കവിയുടെ കൈപ്പാടുപരിഞ്ഞും, കമാപാത്രങ്ങളാൽ ആർപ്പാർപ്പാർപ്പനും വരുന്നവയാണ്. ഇപ്പറമ്പം ക്ഷണിക്കങ്ങളും ശിശ്വങ്ങളും പരിണാമികളും ആയ സംഭവങ്ങൾ

ഇടുന്നും സമിരബോധമുള്ളവക്കുന്ന ഭാമദ്യശ്വാങ്ങളുടേയും ഇടയിൽ പലതരം സാമുഹ്യബന്ധങ്ങളുടേതായ ഒരു സാമുഹ്യകാലത്തിന്റെ അടരും കാണാൻ കഴിയും. അവിടെയാണ് പ്രേമം, ദേശാഭിമാനം, അസുഖ, ഭയം, ശോകം മുതലായ വികാരങ്ങളുടേയും കുടുംബം, ആസ്തികൾ, അധികാരം മുതലായ സാമുഹ്യസ്ഥാപനങ്ങളുടേയും സ്ഥാനം. ദിനവേഗത്തിലുള്ള ഈ അടരുകൾ തമിലുള്ള കരണപ്രതികരണങ്ങളിലേക്കാണ് ഈ പ്രബന്ധം ശ്രദ്ധ ക്ഷണിക്കുന്നത്.

ഇപ്പറമ്പം ആശയം വ്യക്തമാക്കാൻ കാലം എന്ന സകലപ്പത്തെ ആധാരമാക്കി ജി. ശക്രകുറുപ്പ് രചിച്ച മുന്നു കൃതികളെ ഒട്ടുത്തുചേന്നു നോക്കാം. ഇവയിൽ ആദ്യത്തെത്ത് 1929-ലാണ് പുറത്തുവരുന്നത്, സാഹിത്യക്കാത്തകം നാലാം ഭാഗത്തിൽ. 'കാലം' എന്ന ശീർഷകത്തിലുള്ള ഈ കവിതയിൽ കാലം ഒരു കാട്ടുകൃതിരയുടെ ബിംബമായി അവത്തിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ ഭൗമാസ്പദം ആകാശവും ചക്രവാളവും സുരൂച്ചന്നും നക്ഷത്രങ്ങളും സമുദ്രങ്ങളും പർവ്വതങ്ങളും ഏല്ലാം ഉൾപ്പെടെ പ്രപഞ്ചംതന്നെ. കാലത്തിന്ന് അർത്ഥഗർഭമായിത്തന്നെ ചാക്കിക്കാതിയും ആരോപിച്ചിരിക്കുന്നു.

ജീനിയും കടിഞ്ഞാണുമില്ലാതെ മുൻപോട്ടും
സ്വാനികുടാതോടുന്നു കാലമാം ജവനാഡം
അതിവിസ്തൃതാകാശ സൈക്കതാന്തത്തിൽക്കാണാം
പതിയും കുളവിൻ പാടാദിത്യചന്ദ്രനാരായ
പകലീമഹാസത്യം വമിക്കും നൂരു; പാദ
പതനോത്തമമാം യുള്ളിമണ്ണയലം തമോജാലം.
പുഷ്കലപ്രദങ്ങളാം സന്ധ്യകൾ പൊടിപറ്റി
നിഷ്കന്നം പ്രശ്നാഭിക്കും ചാമര ശിവാപുഗം.
അതുനവേഗം പായുമിപ്പുരും കൃതിരയെ
നിത്യതയ്ക്കഴും കൊച്ചുപെപതങ്ങൾ-നക്ഷത്രങ്ങൾ-
പ്രകടാദ്ദേതോൾപുല്ലനിർന്നിമേശനേത്രത്താ-
ലക്കലെത്തിങ്ങിക്കുടി നിന്നു സംവീക്ഷിക്കുന്നു.
വുരയുളിയാൽ മഹാസാഗരം നികരുന്നു
വുരപാതത്താൽ കുന്നു മായുന്നു നിശ്ചലപോലെ.

കവിതയുടെ രണ്ടാംബന്ധം അർത്ഥഗർഭമാം വിധം ക്രമരഹിതമായ വസ്തുകളുടെ ഒരു ദൃശ്യമാണ്- മുകമായ പൊടിമുടിക്കിടക്കും മതഭേദി, അകലേ ചിതൽത്തിന് മാണിക്യകിരീടങ്ങൾ, തുരുന്നിച്ച കൈവാളുകൾ, മുകമായ നിലം പൊത്തിപ്പജിർണ്ണിച്ച വദനങ്ങൾ, തക്കത്തുവൽ, മല്ലായ പുരികങ്ങൾ, മാംസളകരാഗങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ

ഓരോ ലോകഗതിക്കെല്ല ഒരു സുചനയാൽ ഒരു ഞാടൻറേഖയ്ക്ക് മിനിച്ചു മറയുന്ന ചിത്രങ്ങൾ ചിതറിക്കിടക്കുന്ന ഒരു ഭൂപിഭാഗം. ഒന്നു സുക്ഷിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ കാണാം, ചിതറിക്കിടക്കുന്ന ആ വസ്തുക്കു മുള്ളാം സുവിഹിത സമൂഹത്തിന്റെ പല പല ചരിത്രങ്ങളിലേക്ക് പെളിച്ചു എറ്റുന്നവയാണ്. ഇതരം കാവ്യസമാലികൾ പുറമേക്കു തോന്നിക്കുന്നതുപോലെ കൊലമായ അലക്കാരകല്പനകളോ വെറും ശക്തിശൈലിക്കുന്നതുണ്ടോ മാത്രമല്ല എന്നു സുചിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

കാലത്തിന്റെ ദയാഹിനമായ ലീല കവിയിൽ വിസ്മയവും ഭയവും ശോകവും വളർത്തുന്നേന്നത് ആ കവിത അവസാനിക്കുന്നു, തികച്ചും സുചനാഗർഭിതമായ രീതിയിൽ തന്നെ. അതുകൊണ്ടാണില്ലോ 1943 ലെ വീണ്ടും ഭീതിദമായ കാലം കവിയെ വേദ്യാടപ്പിടിക്കുന്നത്. '43-ലെ കാലകാവ്യത്തിന്റെ ശീർഷകവും 'കാലം' എന്നുതന്നെ. ഭൂഭാഗദൃശ്യവും ഏതാണ്ടു പഴയതുതന്നെന്നയാണ്- ആകാശവും ഭൂമിയും കല്ലും പർവ്വതങ്ങളും വേദ്യാമഗ്നാളങ്ങളും ചേർന്ന ഒരു പ്രപഞ്ചവും. പക്ഷെ, ഇതുവന്ന്, '29-ലെ ജവനാശമല്ല, കാളകുണ്ഡലിയാണ്. കാലത്തെ സർപ്പവുമായിണക്കുന്ന ഭാവന മലയാളിക്കു അപരിചിതമല്ല. 'കാലാഹിനാ പരിഗ്രസ്തമാം ലോകം' എഴുത്തച്ചൻ പണ്ഡിത അവതരിപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞു. 'ജഗമണ്യലങ്ങളെള്ളുറി' 'കാലം കൊതിംിക്കുചിച്ച തൊണ്ട്' ഇത്യാദി പ്രയോഗങ്ങൾ, കവിതയ്ക്ക് രാഖ്ഷീയമായ ഒരുത്തമം കല്പിക്കാൻ ഒരു പക്ഷെ പ്രേരിപ്പിച്ചുക്കാമെങ്കിലും കാവ്യചിത്രങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ കാണുമ്പോൾ അഞ്ചിനെന്നയാരു പരിമിത വൃത്തത്തിലേക്ക് ഈ രണ്ടു രചനകളേയും ഒരുക്കാൻ പറ്റില്ലെന്നു ബോധ്യമാവും. ഈ പ്രശ്നം, പക്ഷെ നമ്മുടെ കവിതയുടെ അർത്ഥോല്പത്തി എങ്ങനെ എന്ന ചിന്തയിലേക്കു നയിക്കുന്നു.

മധ്യയുഗങ്ങളിൽ പ്രതിഷ്ഠം കൈവന്ന ഒരു ഭാരതീയ കാവ്യശാസ്ത്രമായ വ്യക്തിവിവേകമനുസരിച്ച് മുന്നു പ്രമാണങ്ങളെക്കാണ്ടാണ് ശബ്ദങ്ങൾക്ക് അർത്ഥം സിദ്ധിക്കുന്നത്. ആ പ്രമാണങ്ങൾ, ലോകം, വേദം, അധ്യാത്മം എന്നിവയാണ്. ലോകപ്രമാണമെന്നത് ലോകവും ഹാരം, അതായതു നാട്കു നടപ്പുതനെ. നാട്കുനടപ്പിൽ, സമൂഹത്തിൽ പ്രചാരമുള്ള അർത്ഥം തന്നെ പ്രധാനം. ആ അർത്ഥം ഓരോ ഭാരതീക സാഹചര്യങ്ങളാൽ എർപ്പെടുന്നതാണ്. നാട്കുവഴക്കങ്ങൾ അടക്കമുള്ള ഭാരതീയ പാരമ്പര്യത്തിൽ കാലതന്നെക്കുറിച്ചുള്ള കമകളും വിശ്വാസങ്ങളുമുണ്ട്. മരണഭേദവത്യായ കാലൻ എല്ലാം വിശ്വങ്ങുന്ന കാലത്തിന്റെ ഭേദരൂപം തന്നെ. മരണത്തെ സംബന്ധിച്ച ഭാരതീയ പുരാവസ്ത്രങ്ങൾ തീർക്കുന്ന കാലൻ ഒരു വിഗ്രഹരൂപവും ഉരുത്തിരിഞ്ഞു. പോത്തിൻ പുറ തേതി കൈയിലെരുക്കു കയറും ദണ്ഡും ധരിച്ച വടവിലാണ്ട്. ഈ

ലോകപ്രമാണം, നാട്ടുനടപ്പ്, ഫേദപ്രമാണം എക്കാണ്ടു സാധുവാകുന്നു. ഫേദപ്രമാണമെന്നാൽ ഇപ്പറഞ്ഞ കാവുചിത്തയിൽ ശ്രമപ്രമാണമെന്നാണെന്തെങ്കം. ഫേദമെന്നതിന്റെ ധാതരത്തോമാണ് ആചാര്യൻ സ്വീകരിച്ചത് (ഫേദത്തിന് അതുപ്രകാരം അറിവ് എന്നു താല്പര്യം) കുതിര, പാസ് എന്നിവ അധ്യാത്മത്തിൽ, അതായത് പ്രത്യുക്ഷാനുഭവം കൊണ്ടുണ്ടാവുന്ന വ്യക്തിനിഷ്ഠമായ പരിചയം തന്നെ. അശമേയ തതിൽ, അഴിച്ചുവിട്ട് കുതിരയെപ്പോലെ മരണവും അജയും അണ്ണല്ലോ.

ഭാവിയെസ്സുമാക്കിക്കുന്നു ദുർഘട്ടമെന്ന് -

അജീവിതം-ചവിട്ടിനേതച്ചീമുഗം വീണ്ടും വീണ്ടും

എന്ന ആ കുതിരയുടെ നാശകാരിത്വം തുറന്നു കാട്ടിയിട്ടുമുണ്ട്. സർപ്പത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ, പല പുരാതന സംസ്കൃതികളിലും അത് ഉർവ്വരതയുടെയും ദിർഘായുസ്തുന്നേറ്റയും പ്രതീകമാണെങ്കിലും ലോകാനുഭവത്തിൽ അതിന്റെ വിഷഭീതി മരണത്തുല്യം തന്നെ. ഇങ്ങനെ മുമ്പ് പറഞ്ഞ മുന്നു പ്രമാണങ്ങളാലും കുതിര, പാസ് എന്നീ പ്രതീകങ്ങൾക്ക് അമീവാ കാര്യബിംബങ്ങൾക്ക് മുത്യുഭവം വ്യക്തമാണ്. സാമാജ്യ അള്ളുടെ പതനവും ജ്യോതിർഗ്ഗ്രാളങ്ങളുടെ കെട്ടണയല്ലും എല്ലാം ഓരോ നിശ്ചിത ഭൗതികകാരണങ്ങളാലാണ് സംഭവിക്കുന്നതെന്നും മരണം, ജീവശാസ്ത്രപരമായ ഒരു പ്രക്രിയയാണെന്നും അറിയാമെങ്കിലും പൂരാവൃത്തങ്ങളും വിശ്വാസവും കലർന്ന നാട്ടുനടപ്പിൽ മരണത്തിനും നാശത്തിനും കാലം അമീവാ കാലൻ എന്ന സകലപ്പുവുമായുള്ള ബന്ധം തികച്ചും സുഗ്രാഹ്യവും സ്വാഭാവികവുമായിത്തൈരുന്നു. യുക്തിക്കും കവിതയെ ഒരു അതിയുക്തിയാണെന്ന്.

അർത്ഥോൽപ്പത്തിചിന്തയെ വികസിപ്പിച്ചടക്കുകയല്ല, കാവുസന്ദർഭങ്ങളിൽ ഒരു അപരാർത്ഥം മുളച്ചുപടരുന്നതെങ്ങിനെയെന്നു കാണുകയാണ് പ്രധാനം. ഈ അപരാർത്ഥമാണ് കുടുതൽ പ്രമുഖം എന്നതുതന്നെ കാരണം. ജി.യുടെ 'കാല' കവിതകളിലെ ബിംബങ്ങളും ദേയും അവയുണ്ടാക്കുന്ന ഭാവങ്ങളുടെയും അർത്ഥസൂചനകളും ലോകബന്ധാധവും തെളിവോടെ മനസ്സിലാക്കാൻ, കാലത്തെത്തന്നെന പ്രമേയമാക്കി ജി. രചിച്ച 'നിമിഷം' എന്ന കവിത വേണം. 'നിമിഷം'തെപ്പറ്റി കവിതനെ എഴുതുന്നു.

"നിമിഷം വേരാരു വൈക്ഷണവധത്തിൽ നിന്നു കാലത്തെ വൈക്ഷിക്കാനും അതിന്റെ ശക്തിയെ ശ്രദ്ധിക്കാനും അതിനെ ഏൻ്റെ ബൊധത്തിനു കഴിച്ചകാനും ജീവിതത്താടിസ്ഥാനങ്ങളും പേരിട്ടിട്ടും. ഇവി കാലം എന്ന തത്ത്വം എന്നു പണ്ഡത്തെപ്പോലെ ദ്രാക്ഷരാജാക്കുകയില്ല.

'നിമിഷ'ത്തിലെ ബിംബാവലി മുമ്പെത്തെ രണ്ടു രചനകളിൽ നിന്നും തീർത്തും വ്യത്യസ്തമാണ്. മുൻരചനകളിൽ ബിംബക്കങ്ങൾ മരണത്തിന്റെ, ജീർണ്ണതയുടെ, നാഗത്തിന്റെ സുചകങ്ങളാണ്. എന്നാൽ 'നിമിഷ'മോ, ചലനത്തിന്റെ, ജീവൻറെ തുടിപ്പുറ ബിംബങ്ങളാൽ സമൃദ്ധവും. ക്രമരാഹിത്യമാണ് മുമ്പെത്തെ ബിംബാവലിയുടെ സഭാവം, നിമിഷത്തിൽ അതു ക്രമിക്കരയെ സുചിപ്പിക്കും.

പിന്നാലെ പിന്നാലെ തൊട്ടുതൊട്ടുങ്ങേന്നു
വന്നിട്ടും മുഗ്ധചലനങ്ങളേ

എന്നു നിമിഷങ്ങളേയും

ചെന്നിട്ടും ജീവിത ഐഡാഷയാത്രയ്ക്കുതു
തന്നെയാണാനകയാനകേളി

എന്നു ജീവിതാശയാത്രയെയും വർണ്ണിക്കുന്നതിന്റെ ആന്തരാർത്ഥം അതാണ്. മുൻകാവധിത്രങ്ങൾ, വിളനിയ, ജീവസ്ഥാപനം കരുപ്പിലും വെളുപ്പിലുമായിരുന്നു. ആകാശസൈകതം, നാനാശുശ്കപടലങ്ങൾ, ഉഖിയോരുകൾ, നൂരു, തമോജാലം, മണ്ണായ പുതികങ്ങൾ, ചിതൽത്തിനെ മാണിക്യുകിരിടങ്ങൾ എല്ലാം ജീർണ്ണതയുടെ അടയാളം പേരുന്നവയാണ്. കാലാശത്തിന്റെ ചാമരശിവാപുഗം മാത്രമാണ് ഒട്ടകിലും വ്യത്യസ്തം. എന്നാൽ അതോ,

പുഷ്കല പ്രദേശങ്ങളാം സന്ധ്യകൾ പൊടിപറ്റി
നിഷ്കരം പ്രശ്രാഭിക്കും ചാമരശിവാപുഗം

പൊടിപറ്റി മുഴിഞ്ഞും ഇളക്കമറ്റും കാണാപ്പെട്ടു. 'നിമിഷ'ത്തിൽ, ചിത്രങ്ങളാരോന്നും വിചിത്രവർണ്ണങ്ങളിൽ ജീവചലനം തുടിക്കുന്നവയാണ്. എല്ലാഭ്യാസം തീരാത വർണ്ണവിശേഷങ്ങൾ ചേർന്ന ചിരകുകൾ, മിനൻ, ഓർമ്മതൻ സ്നിഗ്ധമാം രേണുകൾ, നുറുനുറായിരുന്നുതന ഭംഗികൾ, ആദിത്യബിംബം, തീകട്ട്, എന്നിങ്ങനെ കവിതയിലെങ്ങും ചിത്രരിക്കിടക്കുന്ന വസ്തുകൾ കാണുക. ഒന്നുരണ്ടിടത്ത് ചായങ്ങളെപ്പറ്റി നേരിട്ടുള്ള പരാമർശം തന്നെയുണ്ട്. 'എല്ലാഭ്യാസം തീരാത വർണ്ണവിശേഷങ്ങൾ, 'മാനവമാനസച്ചായങ്ങൾ' തുല കല്പിച്ചുകൂട്ടി നിബന്ധിച്ചതെങ്കിൽ നല്ലത്, ഉപഭോധത്തിന്റെ ഉത്ക്ഷീപ്തങ്ങളെള്കിൽ ഏറെ നല്ലത്. രണ്ടായാലും ബിംബാവലികളുടെ തുല വൈരുഖ്യം കാണാതിരുന്നുകൂടാ. കാരണം, അവ രണ്ടു വ്യത്യസ്തവ്യവഹാരങ്ങളുടെ ഉരുത്തിരിയലിനു നിഭാനമാകുന്നു. ആ വിഷയത്തിലേക്ക് വേഗം തന്നെ പോകാം. അതിനുമുമ്പ്, ഓർത്തുവെക്കേണ്ടതുണ്ട്, മുൻ രചനകളിലെ ഭീതിവും ശോകവുമായ പ്രപഞ്ചബിംബം 'നിമിഷ'ത്തിലെ മനസാവതിച്ച ശുഭാപ്തിവിശാസത്തിനും പുരോഗതിയിലുള്ള വിശാസത്തിനും വഴിമാറിക്കൊടുക്കുന്നു എന്ന വസ്തുത.

ഓരോ ചലനവും ജീവിതത്തിൻ്റെ പുരോഗതിയിലേക്കു പരിണാമമാർഹത്തിലുടെയുള്ള കാൽബെപ്പാണ്, അതി നാൽ പ്രപഞ്ചപരിണാമത്തെയോ ജീവിതന്മാരത്തെയോ കുറിച്ച് എനിക്ക് അഭ്യന്തരമല്ലാതെ ദയവും ശോകവും ഇല്ലാതായികഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, ഈ നിമിഷത്തിൻ്റെ പരിചയം നിമിത്തം.

‘ഓരിജിനൽ ഓഫ് സ്പീഷീസ്’ എന്ന ശ്രമത്തിൽ ഡാർവിൻ അവ തരിപ്പിച്ച പരിണാമസിദ്ധാന്തം പുരോഗതിയിലുള്ള വിശാസത്തെ ഉടക്കിയുറപ്പിക്കുന്നതായിരുന്നു. മാനവപുരോഗതിയെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്ത കളുടെ ചരിത്രത്തിൽ, പ്രകൃതിയിലെ തത്രങ്ങളടക്കലിനെപ്പറ്റിയുള്ള ആർബർട്ട് വാലസ്റ്റിൻ്റെ ആശയങ്ങളും പുരോഗതിയെ പ്രകൃതിനിയമ മായി വൈക്ഷിക്കുന്ന ഫൊർമാറ്റ് സ്പെസിസറുടെ വാദങ്ങളുമൊക്കെ മുഖ്യമാണ്. കോംതെ, കാറിൾ മാർക്കസ് തുടങ്ങിയവരും അവരവരുടെ ചിന്തയിൽ തെളിഞ്ഞ മാനവപുരോഗതിവാദം അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതോടൊപ്പം, വില്യം ഫ്രൈക്ക്, ഐശ്ലി, യേറ്റ്‌സ് മുതലായ കവികൾ കാലത്തിൻ്റെ ഭീഷണിയേയും വാഗ്ഭാഗങ്ങളേയും കാണാതിരിക്കുന്നു മില്ല. ജി. ഇപ്പറഞ്ച സാംസ്കാരികാശയങ്ങളുടെ പക്ഷത്തായിരുന്നു. അത് കാരണം, അദ്ദേഹത്തിന് മാനവപുരോഗതിയെ അവിശസി കാണോ, മനുഷ്യദുരിതത്തിൻ്റെ യാമാർത്ഥ്യങ്ങളെ മറക്കുവാനോ ആയില്ല എന്നതാണ് സത്യം. ജി. എഴുതി.

ഈ എനിക്ക് ജീവിതയാത്ത സുസഹവും ഭാവി ആശാ വഹിക്കുവെങ്കിലുണ്ട്.

മനുഷ്യപുരോഗതിയിലുള്ള ഈ വിശാസം അഞ്ചാനോദയമാനവിക്കര യുടെ ഭാഗമായിരുന്നു. അഞ്ചാനോദയമാനവിക്കര മനുഷ്യവംശത്തിൻ്റെ മഹത്വത്തിലും മേമയിലും വിശസിച്ചു. ‘ആധുനികത്’ എന്ന പ്രസ്ഥാനത്തിൻ്റെ ഒരു പരിപാടിയും കുടിയായിരുന്നു ഈ വിശാസം. ഫൊയ്സർമാസ് ഒരിക്കൽ പ്രസ്താവിച്ചതുപോലെ, ഈ പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായാണ് ശാസ്ത്രവും മതവും കലയും മറ്റും അതാതിൻ്റെ ആന്തരയുക്തിയേണ്ടുകൂടിയ തനിതനി അഞ്ചാനരൂപങ്ങളായി വേർത്തിരിഞ്ഞത്. ഈ വേർത്തിരിവ് ഓരോ വകുപ്പിനേയും ഒരോ വിശേഷാവഗാഹമേലെകളായി തിരിച്ചു. ഈ ക്രമീകരണം, ദൈനന്ദിന സാമൂഹ്യ ജീവിതത്തിനെ കുടുതൽ സുകരവും യുക്തിയുക്തവുമാവാൻ സഹായിക്കുമെന്നായിരുന്നു അഞ്ചാനോദയത്തുചീതകരുടെ പ്രതീക്ഷ. ‘എന്താണ് അഞ്ചാനോദയം’ എന്ന പേരിൽ ഇമ്മാനുവൽ കാണ്ട് എഴുതിയ ലേവന്തത്തിൽ ഇക്കാര്യങ്ങൾ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. കാണ്ട്, മനുഷ്യാർമ്മാവിൻ്റെ ഒരു നധിരേക്കുത്തിനെക്കുറിച്ച് സിഖാന്തിക്കുന്നുണ്ട്. അത്

നുസരിച്ച് മനുഷ്യമനസ്സിന് മനുഷ്യരെ എത്തുന്നതയിലേക്കും ബാഹ്യപ്രവൃത്തിയിലേക്കും, അധിഗമിക്കാനുള്ള കഴിവുണ്ട്. യുടകി യുടെ കഴിവുകളുപയോഗിച്ച് ഈ രണ്ടിന്റെയും കുറിച്ചുള്ള അണാന ത്തിലേക്ക് എത്തിച്ചേരാം. ഈ എല്ലാവിധ സംരക്ഷകരത്തിനും മുകളിലേക്കുയരാൻ മനുഷ്യമനസ്സിനു കഴിയും. അണാനോദ്ദേശമന്ത്രത്തു ഒരു ചിന്താപദ്ധതിമാത്രമല്ല; ചിന്താസ്വാത്രത്രൈത്തിനുള്ള ഒരു അവസ്ഥയുടെ നിലനിലപുകുടിയാണ്. ഈ 'അവസ്ഥ' യിൽ അറിയുന്ന ആളും അറിയുന്ന വസ്തുവും തമിൽ ഒരു വേർപിരിവു സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടും. 'നിമിഷം' എന്ന കവിതയെക്കുറിച്ച് പറയബെ, ജി. പറയും: 'കാലത്തെ മറ്റാരുകാഴ്ചപ്പാടിൽ കാണാനും മനസ്സിലാക്കാനും, ബോധവിഷയമാക്കാനും ഉള്ള ശ്രമമായിരുന്നു അത്'. ഇവിടെ, അറിയുന്ന കവിയും അറിയപ്പെടുന്ന കാലവും തമിൽ ഉള്ള വേർപാട് വ്യക്തമാണ്. സുചിപ്പിക്കാൻ ഉള്ളത്, 'നിമിഷം', പഴയ പ്രമേയമായ കാലത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആധ്യാത്മികമായ ഒരു വ്യവഹാരം രൂപപ്പെടുത്തുന്നു എന്നാണ്. പരമവാഗതമായ വിശ്വാസങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ജി. കാലത്തെക്കുറിച്ച് പഴയെരുപ്പും വ്യവഹാരം രൂപപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ, തുടക്കത്തിലെ കിലും 'നിമിഷം' ഒരു എതിർവ്വവഹാരമായിരുന്നു. പുരാവസ്ത്രങ്ങളുടെയും വിശ്വാസങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പഴയ വ്യവഹാരത്തിനെരായുള്ള പുതിയ എതിർവ്വവഹാരത്തിൽ ശബ്ദങ്ങൾക്കും പ്രയോഗങ്ങൾക്കും അർത്ഥം നൽകാൻ-ലോകനടപ്പ്, ഗ്രന്ഥവിജ്ഞാനം, അനുഭവജ്ഞാനം എന്നീ പ്രമാണങ്ങൾ ഒരുക്കാൻ - ആധ്യാത്മിക വിദ്യാഭ്യാസസ്ഥായവും അതിന്റെ പഠനരിതികളും പാഠ്യക്രമവും മാധ്യമങ്ങളും കാലത്തെയും മനുഷ്യരാവിയെയും കുറിച്ചുള്ള ശാസ്ത്രീയചിന്തയും കണ്ണുപിടിച്ചുള്ളും എല്ലാമുണ്ട്. കവിതയിൽ പ്രത്യക്ഷാനുഭവത്തിനു പറിയ എന്നെന്നിയബിംബങ്ങളും കല്പനകളും അധ്യാത്മ പ്രമാണത്തെ ജനിപ്പിച്ചും പോഷിപ്പിച്ചും വർത്തിക്കുന്നുമുണ്ട് വ്യത്യസ്തങ്ങളായ വ്യവഹാരങ്ങളുടെ ജീവിതസാഹചര്യങ്ങളെ പൊരുളിഞ്ഞെന്ന് അസ്വാക്കിക്കാൻ അനുവാചകനു കഴിയുന്നത് അവയിലെ എന്നെന്നിയബിംബങ്ങളുടെ സംവേദശക്തിയാലാണ്. എതിർവ്വവഹാരങ്ങൾക്ക് നിലനിൽക്കാനും മറ്റൊള്ളുകളും വ്യവഹാരങ്ങളുമായി സംവാദങ്ങളിൽ എർപ്പിക്കാനും കഴിയുന്നുണ്ട്. തന്നോടും മറ്റൊള്ളുകളും സമാനതകളും കണ്ണറിയാനും എന്നാൽ അവയിൽ കുറുഞ്ഞിക്കിടന്നുപോവാതിരിക്കാനും കഴിയും. അതേപോലെ, വ്യതിരേകങ്ങളെ വിശദമാക്കാനും എന്നാൽ അത്തരം വിശദിക്രണങ്ങളാൽ പരിഹരിക്കപ്പെടാതിരിക്കാനും കഴിയും. വ്യത്യാസം, വ്യത്യാസമായിത്തെന്ന നിലനിർത്താൻ കഴിയുമെന്ന് സാരം. ഇങ്ങനെ നോക്കുന്നോൾ, സ്വത്രവും തനിത്ത

പീയുടു ആയ ഫോയാങ്ങളുടുടന്നു ശബ്ദങ്ങളുടെയും വൈവിധ്യമാണ്, ശതിയായ അർത്ഥത്തിലുള്ള പഹുംസരതയാണ് - തികച്ചും വിലപ്പോ കുന്ന ശബ്ദങ്ങളുടെ പഹുംസരത എന്നുസാരം - ഈ കവിതകളുടെ പൊതുസ്വഭാവം.

എടുത്തതടുത്തു പറയണം, ആധുനികത എന്നത് ഒട്ടടം കടം കൊള്ളാവുന്നതും പിന്തുടരാവുന്നതുമായ ഒരു പിടി ആശയാദർശനും ഇടുന്ന സമുച്ചയമല്ല ! അതൊരു വെറും ചിന്താപദ്ധതിയല്ല, ഒരവസ്തു യുടെ അസ്തിത്വമാണ്! പാശ്ചാത്യാധുനികതയുടെ പ്രത്യേകസ്വഭാവ അശ്വ തുടക്കത്തിൽ, യുക്തിസഹമായ സാംസ്കാരികതയിലും കാര്യ ക്ഷമമായ സമാർപ്പണമയിലും പാരസമുഹത്തിലും ദേശീയ രാഷ്ട്രത്തിലും ഉബനിക്കാണ്ഡുള്ളതായിരുന്നു. അങ്ങനെ വിഭാവനം ചെയ്ത രാഷ്ട്രം യുക്തിയുക്തമായ വികാസവും മറ്റു പ്രവണതകളും തികച്ചും പ്രവൃംഗിക്കപ്പെടാൻ പര്യാപ്തമാവും. അവിടെ, സ്വാതന്ത്ര്യത്തിലെ ഷ്ടിതമായ ഒരു സാമൂഹ്യക്രമവും രാഷ്ട്രീയ വ്യവസ്ഥയും സ്ഥാപിക്കാനും കഴിയും. അതാന്നരൂപങ്ങൾ, സാമൂഹ്യക്രമം, രാഷ്ട്രീയസ്ഥാപനങ്ങൾ, സമാർപ്പണമയിലും സാംസ്കാരികാദർശനങ്ങളിലും ഉള്ള പരീക്ഷണങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഈ ആധുനികതയുടെ ഘടകങ്ങളാണ് ജീ.യുടെ കൃതികളെ ഒറ്റചുരടിൽ കോർക്കുന്ന ശക്തി. ആധുനികശാസ്ത്രത്തിന്റെ അന്നനാൽ വികാസങ്ങളുമായി കവി മുവത്തോടുമുഖം നിന്നു. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മുന്നാം ദശകത്തിലുണ്ടായ ഒരു കണ്ണുപിടിടത്തമാണ് വിശദരംഗത്തിന്റെ മുവപംക്തികളിലെ ശാസ്ത്രജ്ഞായം.

വന്നും സന്നാതനാ -

നൃക്ഷണ വികസര

സുന്ദര പ്രപഞ്ചാദി

കന്മാം പ്രഭാവമേ

എന്ന വരിയിലെ വികസരപ്രഞ്ചം ഇ.പി. ഹബ്സർ എന്ന ശാസ്ത്രജ്ഞന്റെ ഒരു ഉപജ്ഞാനവുമായി ബന്ധമുള്ളതാണ്. ആ ഉപജ്ഞാനമനുസരിച്ച്, പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ പദ്ധാതലവത്തിൽ നക്ഷത്രങ്ങളും, ക്ഷീരപമഞ്ചളാണ്. ഇവയാകട്ടെ, ഒന്നു മറ്റൊന്നിൽ നിന്ന് - നക്ഷത്രസമൂഹങ്ങളുടെ ചലനം, അവ തന്മിലുള്ള അകലത്തിനൊന്നുപാതികമായിട്ടാണ്. ഇതാണ് ശാസ്ത്രകാരന്മാരുടെ ഇടയിൽ പ്രസിദ്ധമായ ഹബ്സർ നിയമം അമുഖം സിഖാന്തം. ഇങ്ങനെ അനുനിമിഷം അകന്നകന്നുപോകുന്ന ക്ഷീരപമഞ്ചളുടെ നിരന്തരം വിപുലമാകുന്ന സഖാരമാർഗ്ഗത്തിന്റെ ഒടുഞ്ചാൽ വിശാലതയെക്കുറിച്ചുള്ള അരഭൂതമാണ് ആ വരികളിൽ. 'നാഭാ', 'ഒരേ തീയ' എന്നീ രചനകൾ ഒരു സമത്വാദിരാഷ്ട്രത്തിന്റെ പരിവിഭാഗ ഏഴുദയപൂർവ്വം സ്വാഗതം ചെയ്യുന്നു. സ്ക്രീ (1929), അഴിമു

വത്ത് (1946), വടനം പറയുക (1948) തുടങ്ങിയ രചനകളിലെ ഭേദം ഭിമാനത്തിൻ്റെ സംഘാനത്തിൽ പകരുന്ന സ്വരം ജി.യെ സംബന്ധിച്ചേറേതാളും സ്വാഭാവികം തന്നെ. 'എൻ്റെ ഭേദീയ സകല്പം' എന്ന ലേവന്തത്തിൽ ജി. തന്റെ ഭേദീയതയെക്കുറിച്ചുള്ള ആദർശം വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ജി.യുടെ ആധുനികത, ചിന്താസൃന്ഗമായ ഒരു പാശ്ചാത്യാനുകരണമല്ല; ഭേദീയനവോത്മാനത്തിന്റെയും പാശ്ചാത്യാനുകരണക്കയും ആശയാദർശങ്ങളുടെ സമഞ്ജസ സമ്മേളനമാണ്. ഈ ആദർശമേളനം ഒരു പുതിയ ലോകബോധം വികസിപ്പിക്കാൻ ജി.യെ സഹായിച്ചു. കോളനികളിലെ പരമ്പരാഗത സംസ്കാരവും പാശ്ചാത്യാനുകരണക്കയും തമ്മിലുണ്ടായ വൈജ്ഞാനിക ഇടപാടുകൾ, പല ഭാഷാ വിനിയോഗങ്ങളിലുമുള്ള പല സ്വരങ്ങളെ, ശബ്ദങ്ങളെ തുറന്നു വിടുന്നതിനു നിമിത്തമായിട്ടുണ്ട്. മരുഭൂരു രീതിയിൽ പരിഞ്ഞാൽ, ഒന്നിനാനു വ്യത്യസ്തമായ ഒട്ടനേകം ആശയങ്ങളേയും വ്യവഹാരങ്ങളേയും കെട്ടുപൊട്ടിച്ച് അശിച്ചുവിട്ടു പാശ്ചാത്യാനുകരയും പരസ്യാഗതസംസ്കൃതികളും തമ്മിൽ എറ്റുമുട്ടിയപ്പോഴാണ്. ഈ ഓരോ വ്യവഹാരവും സ്വരേഖവും ഭാഷയുടെ ഓരോ തരം വിനിയോഗങ്ങളായിരുന്നു. നമ്മുടെ പരമ്പരാഗത സാഹിത്യവിമർശനം ഇത്തരം പ്രവണതകളെ അംഗീകരിക്കാനും വിലമതിക്കാനുമുള്ള രീതിശാസ്ത്രം വികസിപ്പിച്ചെടുത്തിട്ടില്ല. സാഹിത്യപരിഞ്ഞിൽ പുതുതായേർപ്പെടുന്ന രീതികളും നിലവിലുള്ള സാഹിത്യസന്ദർഭവും രചനകളുടെ കാര്യത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടുന്നത് ഒരു വായന കൂടി അല്ല, വേറിട്ടാരു വായനയാണ്. അത്തരമൊരു വായനയിൽ വിമർശനത്തിന്റെ പ്രതിപാദ്യം തന്നെ മാറിപ്പോകാം.

അതു നിൽക്കേടു, പരിഞ്ഞുവന്നാൽ ആധുനികതയും പാരമ്പര്യവും തമ്മിലുള്ള അഭിമുഖത്തെക്കുറിച്ചാണല്ലോ. കാലത്തെ സ്ഥിരം സംബന്ധിച്ച ജി.യുടെ ആശയങ്ങളിൽ ഈ മുഖാമുഖദർശനം സ്വപ്നങ്ങൾ കാണാം. സകലപത്തിൽ വന്ന ഒരു പതിവർത്തനത്തിനും പാരമ്പര്യത്തിനും ആശയനികത വരുത്തിയ മാറ്റം വ്യക്തമാണ്. ആ മാറ്റമാകട്ടെ, കുറേക്കാലം കൂടി ജി.യോടൊപ്പം, ജിയുടെ ലോകവീക്ഷണത്താണോപം സഹയാത്രപോവാവുകയുണ്ടായി. 1955 ലെ എഴുതിയ അഭിവാദനം എന്ന കവിതയിലുണ്ട് ആ സഹയാത്രയുടെ അനുഭൂതി.

കാലമാണിതുവരെ

ഞങ്ങൾ നയിച്ചതു,

കാലത്തിൻ കടിഞ്ഞാണു

മാനവനിതാ നേടി.

അതെയുമല്ല,

വിശ്വാസക്കത്തിൽ;

പക്ഷേ പ്രബുവൻ മർത്ത്യൻ മാത്രം.

എന്നു കൂടിയുണ്ട് ആ അനുഭൂതിയുടെ ഉണർച്ച. എന്നാൽ വീണ്ടും 1959ലെ വിശദർശനത്തിലെത്തുണ്ടോ ഫേജ്

ഞാനപക്ഷാരത്തോട്

കൈമിലേന്തിയ താണി

പേര വയ്ക്കേടു താഴെ

കുനിഞ്ഞും വിറപ്പുണ്ടും

എന്ന ബോധത്തിലേക്കു മറ്റാരുണർച്ചയുണ്ട്. അഞ്ചോട്ടുത്തുന്നത്, അണ്ണുഭേദകോവിദമർത്തുൻ ശ്രദ്ധോടെ നിൽക്കുന്നതും ഈ വിശ്വാസിൻ പേജോലു തന്റേതാക്കാൻ മുതിരുന്നതും, ക്രാന്തബർശിയായ് ഭാവിക്കുന്നതും മറ്റും മറ്റും കണ്ണുകൊണ്ടാണുന്നതുംകൂടി ഓർക്കണം. ഈ മാറ്റം, ആധുനികതയിലേക്കുള്ള മാറ്റത്തിൽ നിന്നും തീർത്തും വ്യത്യസ്ഥമാണുതാനും. സത്ര ലജ്ജ എന്ന രചനയിൽ ഇതുപോലെ രൂമാറ്റമുണ്ട്. ഭക്താനകളിൽ പശ്ചാത്തലം; മനുഷ്യൻ പ്രക്ഷൃതിയെ "ജയിച്ച"തിന്റെ ആശോശമായിത്തീരാവുന്ന ആ കവിത 'കാലം കുടുന്ന'തിങ്ങെനയാണ്.

നിത്യദിവസതിമാർ നിങ്ങൾ

നിതാനോന്നേഷ്ഠാലികൾ

വാതിൽക്കൽ വന്നു നിൽക്കുന്ന

വന്നുനവ്യയുഗത്തിനെ

യമാർഹം സ്വീകരിച്ചാലും

പുജിച്ചതിമി ദേവനെ !

കണ്ണു ഞാനിവിട -

സുക്തി - ശക്തിമത്ര പ്രേമസംഗമം.

ഭാരതീയ പാരമ്പര്യത്തിലേക്ക് ആത്മസാത്കാരിച്ചെടുത്ത ആധുനിക തയാണിൽ. അമവാ, മരിച്ചും.

പരിണാമിയായ കാലത്തിന്റെ ഈ ഭിന്ന ബോധങ്ങൾ വാസ്തവ തതിൽ ആധുനികതയെക്കുറിച്ചുള്ള പല സംഖ്യാദാളിലേക്ക് ചാലിട്ട് ഒഴുകുന്നവയാണ്. പല വ്യവഹാരങ്ങൾ തീർക്കുന്നവയാണ്. അതരം സമകാലികവ്യവഹാരങ്ങൾ കൂടിച്ചേരുമോബൈസ് ഈ കവിതയുടെ പരിമാണം എത്രയെന്നറിയു. ജിയുടെ കാവുലോകവ്യവഹാരങ്ങളും സമകാലികങ്ങളായ വ്യവഹാരങ്ങളും ചേർന്ന് ലോകബോധയത്തിന്റെ ജീവിത വീക്ഷണത്തിന്റെ, പ്രപബ്രഹ്മന്ത്തിന്റെ ഒരു ബൃഹദ്ഭാഗ്യം-ആശയവ്യൂഹം-സൃഷ്ടിക്കുന്നുണ്ട്. ആ സൃഷ്ടി, മലയാളകവിതയിലെ വ്യതിരിക്തമായ ഒരു കാലാഭ്യർഥമാണ്. ആ 'നെടിയ കാലത്തിൻ നടുമുറി' യുടെ ഒരു കിളിവാതിൽക്കാഴ്ചയേ ആയിട്ടുള്ള ഈ അനേകംഡണം.

'ഇതരം ചരിത്രപരമായ രംഗേഷണത്തിൽ ഒരിക്കലും പിടിക്കിട്ടാത്ത ഒരു വസ്തുവുണ്ട്. അതാണ് പ്രതിഭ' എന്നൊരു കുറ്റസമ്മതം ഈ കാഴ്ചപ്പൂർണ്ണിൽ ആരാധകമാർ തന്നെ പ്രവൃംപിച്ചുകേട്ടുണ്ട്. വാസ്തവത്തിൽ, കവിതാവിഷയകമായും, സാഹിത്യത്തപ്പറ്റി പൊതുവിലും ഉള്ള ഒരു ദിഗ്ഭേദത്തിന്റെ സന്തതിയാണി വീക്ഷണം. കവിത ആശ-അതായത് രമണീയാർത്ഥം പ്രതിപാദിക്കുന്ന ശമ്പളവ്യവഹാരത്തിൽ - പ്രതിഭാജന്യമായ സംഗ്രഹവും പ്രതിപാദ്യവസ്തുവും രണ്ടില്ല,

എന്നും മരണായാണ്. 'പഠ്യം താമന സൗന്ദര്യം; സൗദര്യം രഹന സത്യം' എന്നൊക്കെയുള്ള പണ്ഡത്തെ ചൊല്ലിനെപ്പറ്റിയല്ല ഈ പറയുന്നത്. ഇതി വൃത്തത്തെ എങ്ങിനെയെക്കിലും വാക്കുകളിൽ തുവിവെക്കുന്ന അവി ദർശി ചെന്നക്കെളപ്പറ്റിയുമല്ല. പ്രതിഭാസ് ഫുരഖാമുള്ള പ്രകരണങ്ങൾ നോക്കിയാലിയാം, അവിടെ സൗന്ദര്യം പ്രതിപാദ്യത്തിന്റെ അവിഭാ ജൂലാടകമായിത്തീരുന്നുണ്ടെന്ന്. കാലപ്രധാനത്തിൽ പുരോഗതിയി ലേക്കു മുന്നോറുന്ന മനുഷ്യൻ്റെ ഉള്ളാവത്തായ ഭാവിതക്കുറിച്ചു പറയുന്ന ഒരു ഭാഗമുണ്ട്, നിമിഷത്തിൽ;

അംബരമധ്യംതിളക്കുന്നാരാദിത്യ
ബിംബവും കെട്ടുപോമെകിലാട്ട;
അക്കരിയുതിപ്പിടിപ്പിച്ചു മറ്റാരു
തീക്കടയുണ്ടാക്കും സർഗ്ഗശക്തി!

ഈ കാവ്യചിത്രത്തിൽ, പഴയമട്ടിലെരാരു ഉൽപ്പേക്ഷയോ മറ്റൊ കണ്ണെ തുന്നന്തോടെ ആസ്വാദനം പുർണ്ണമായതായി കരുതാൻ കഴിയുമോ? ഉൽപ്പേക്ഷാദി അലങ്കാരങ്ങളുണ്ടാക്കുവിച്ചു ചിന്തിക്കാതെ തന്നെ, സുരൂ ശോളത്തിന്റെ കെട്ടുപോവല്ലും ഒരു കരിക്കടയുതിയുതി തീ പിടിപ്പി കലും എന്നി രണ്ടു ദൃശ്യാനുഭവങ്ങളിൽ നിന്ന് ജീവിതത്തിന്റെ പ്രകാ ശോമുവമായ യാത്രയെ സൂചിപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്. അതാവട്ട്, കാലത്തക്കുവിച്ചുള്ള ജി.യുടെ മറ്റു രണ്ടു രചനകളിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്ഥമാണെന്നും, തീര്ത്തും സാർവ്വജനീനമായ രണ്ടു വസ്തുക്കളെ ഉപമാനങ്ങളാക്കിക്കൊണ്ടുമാണ്. കാലാശത്തക്കുവിച്ചുള്ള ആദ്യരചന തിൽ ഉച്ചവർഗ്ഗങ്ങളുടേയും സാമാജ്യങ്ങളുടേയും ആ രാശിയിൽപ്പെട്ട ടുന്ന വസ്തുക്കളുടേയും ലോകമാണ് കാവ്യബിംബരചനയുടെ ആകർണ്ണ. കാലപന്നഗത്തക്കുവിച്ചുള്ള രണ്ടാമത്തെ രചനയിലും, മനുഷ്യന്റെ ഉച്ചനീചതരങ്ങളിലല്ല, ചരാചരപ്രപഞ്ചത്തിലാണ് കവി ബിംബാ നേപ്പണം നടത്തുന്നത്. ഒടുവിലത്, ജീവിതത്തിന്റെ ലീലാക്രതുകം കാലത്തിന്റെ ഭോഗച്ചുരുളുകളിനേൽക്കുളിയാടുന്ന അനാദിബിംബത്തി ലെത്തി നിൽക്കുകയയുമാണ്. ഭീതിയും സംഭേദവും നിസ്ത്വഹായതയും ഏല്ലാം ചേർന്നു കരുണാവും ആവിഷ്കരിക്കാൻ കവിയുടെ കൈയി ലും കരുക്കൾ ഈ ബിംബങ്ങൾ തന്നെ.

'കാലമാണിതേവര
ഈങ്ങങ്ങളെ നയിച്ചത്'

എന്ന വസ്തുതയാണ് ആ ബിംബങ്ങളുക്കൊണ്ടു പറയിക്കാനുള്ളത്. അതുകൊണ്ടാണ് ആ ബിംബങ്ങൾ അങ്ങനെന്നയായതും. എന്നാൽ ആയു നികത്യയുടെ യുക്തിസാഹ്യം മനുഷ്യന്റെ ചിന്തയിലും പ്രപഞ്ചവോ ധന്തിലുമുള്ളവാക്കിയ മാറ്റം, ആ വർഗ്ഗത്തെയാകെ പരിവർത്തനപ്പിച്ചുതും. ആ പരിവർത്തന ഫലമായിട്ടാണ് കരിക്കട ഉത്തിയുതി തീപ്പി ടിപ്പിക്കുന്ന മനുഷ്യന്റെ സർഗ്ഗശക്തിയെ സൃഷ്ടിയുടെ, ഏശ്വര്യപ്രതാപങ്ങളുടെയോക്കെ നാനാർത്ഥങ്ങൾ നേടി നമ്മുടെ കാവ്യവുംഹാരങ്ങളി

ലെങ്ങും വ്യാപിക്കുന്നത് കാണാൻ വിഷമാണില്ല. ഈ നാനാർഥങ്ങൾ തന്നെയാണ് കവിക്കു പറയാനുള്ളത്; മറ്റാരു തരംതിൽ പറഞ്ഞാൽ, കവിവാക്യങ്ങളിൽ നിന്ന്, ആസാദകപ്പറയുന്ന പുനഃസ്ഥിക്കുന്നത് ആ നാനാർത്തങ്ങൾ തന്നെ. അതായത്, ആ നാനാർത്തങ്ങൾതന്നെയാണ് പ്രമേയസഹാന്തത് പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെടുന്നതെന്ന്. അങ്ങനെയാണ് കരിക്കുയുതി തീപ്പിടിപ്പിക്കുന്ന കാവ്യചിത്രം, 'നിമിഷ' തിരിഞ്ഞ പ്രതിപാദ്യം തന്നെയായിരിക്കുന്നത്.

മുൻ, മഹാകവിത്രയത്തിരുന്ന് കാലംവരെ കവിതയിൽ ആവ്യാസപരമായി എൻപ്പെട്ടുകണ്ടിട്ടില്ലാത്ത ഒരു സങ്കേതം കൂടിയാണിൽ എന്ന് സന്ദേഹനിവാരണത്തിനായി എടുത്തു പറയട്ടെ. ജി.യുടേയും സമകാലകവികളുടേയും രചനകളിൽ ആവിഷ്കാരപരമായും സംവേദനപരമായും വരുന്ന ഒരു മാറ്റവ്യം ഇതുതന്നെയാണ്. മുൻ പ്രതിപാദ്യത്തിരുന്ന് അണിയലണ്ണായിരുന്നു സാന്നര്യ സ്വഭാവം. ഇപ്പോഴേക്കുതുക്കിയെടുക്കുന്നത് പ്രതിപാദ്യവുംാണ്, പ്രതിപാദ്യത്തിനായി കൈക്കൊള്ളുന്ന ബിംബവ്യം ഇതുതന്നെ.

പ്രതിഭാജന്യമായ ഈ ചിത്രത്തെ പിന്നേയും പിന്നേയും ഓപ്പിട്ടു തിളക്കുന്നതിൽ ജി.യക്കു ഒരു പ്രത്യേകക്കാതുകമുണ്ട്. ആ കൂതുകവ്യം കാലാവിഷയകമായ രചനകളിലുണ്ട്. അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഭാവയിൽത്തിരിയായ പ്രതിഭയെ കേവലം കാഴ്ച സ്ഥാനത്തു നിർത്തിക്കൊള്ളുന്ന സ്വത്രന്ത്യമായ വ്യവഹാരത്തിനുവദിക്കയുമില്ല. അതുകൊണ്ട് ചില വിമർശകരാൽ ജി.യുടെ അവയവമൊപ്പിച്ചുള്ള ബിംബാവലികളെ അലക്കാരപ്പെരുപ്പമായി ചിത്രീകരിച്ചുവെച്ചത്. 'കാല' / 'കാവ്യം' എന്നിൽ ആദ്യത്തോടെ രണ്ടാണ്ടുത്തിൽ കവിയുടെ "അതിക്രിയത്വ" തിരിഞ്ഞലാഭവനകൾ കാണാം. മുന്നാമത്തെത്തായ 'നിമിഷ' തിരിലെത്തുണ്ടാൻ അതിലും താനും. പുരോഗമനോന്നുവമായ മാനവപരിണാമത്തെ ഉദ്ഘാടനം ചെയ്യുന്ന ഈ രചനയിൽ ആധുനികതയുടെ ആത്മവിശ്വാസവും സാത്രന്ത്യബോധവും ശുഭാപ്തിചിന്തയും തന്നെയാണ് അക്ഷീണമായി സ്വപ്നിക്കുന്നത്. ഇതിലേക്കെത്താൻ വേണ്ടിയാവാം ഒരുവേളകവിഭാവന ആദ്യത്തോടെ രണ്ടു രചനകളിൽ തഹം ചെയ്തത്. ആ രണ്ടിലും വർത്തമാനവ്യവഹാരങ്ങളാണ്, അതായത് ആധുനികതയോട് പുർണ്ണമായി സംവാദിക്കാതെ ഏറ്റേ സ്വഭാവം കവിമനസ്സ് അറിഞ്ഞിരിക്കണം. 'നിമിഷ' തെരുവും നിന്നനിരുത്തി കവിയെഴുതിയ വിശദിക്കരണകുറിപ്പും നോക്കിയാൽ ഇങ്ങനെ വിചാരിക്കുന്നതിനു യുക്തികൾക്കും ആവും. അതുതോളം പറഞ്ഞു വന്നാൽ, 'നിമിഷം', അല്പം മുമ്പു പറഞ്ഞു ആ തപസ്സിലുണ്ട് മലാഗമമാണെന്നും വരാം. ഇവിടെ ജി.പഴമയെ ഉറയ്യുരും പോലെ ഉറരിക്കുള്ളയുന്നു. മലയാളകവിതയുടെ ആധുനികതയിലേക്കുള്ള സംക്രമണത്തിലും ഇങ്ങനെന്നെങ്ങനെയുരുളുണ്ട്. അതേ, എല്ലാ അർത്ഥത്തിലും ഒരു ഉറയ്യുരൽ തന്നെ.

ഒഴന്ത

ദിവാകരൻ വിഷ്ണുമംഗലം

അനന്തമാം വിഹായസ്തിൻ
അച്ചുതണ്ണിൽ കറങ്ങുന്നു
ദിനരാത്രം; ഭൂമിയെന
പന്നരം നിത്യം !

അറിവീല; ആരിതിരെ
ചരടു ചുഴറിയെന്നും
കരകുന്നു; ഞാനുമൊപ്പം
കറങ്ങി നിൽപ്പു

മിചീനിതിൽ, ജീവിതത്തിൻ
കർമ്മപാശം വലിച്ചുഞ്ഞാൻ
കരയേറും, അനുഭവ -
ചുഴിക്കു ചുറും;

കറങ്ങുന്നു, ബേഹാണ്യത്തിൻ
അണ്ണവായ് ഞാൻ;
എരെറ്റയുള്ളിൽ,
ഒരു വിശ്വചലനത്തിൻ
മിടിപ്പു കേൾപ്പു !

മമനം; പാലാഴിപോലെ
തെളിയുന്ന വെൺമയിൽ ഞാൻ
നുകരുന്നു നിതാനമാം
സ്നേഹചെതന്യം !!

ജി യുടെ പദ്ധതിക്ക്

മാധവൻ അയ്യപ്പൻ

(എൻ.വി.കൃഷ്ണവാരിയർ സ്മാരകസമിതി നടത്തിയ യുവകവികളുടെ
ക്യാമ്പിൽ 10-5-2002ന് ഉപയോഗിക്കാൻ തയ്യാറാക്കിയ കുറിപ്പുകൾ)

ജി.കവിതകളുടെ നിരൂപണമൊഗുണങ്ങവിചാരമൊ അല്ല
ഇവിടെ ശ്രമിക്കുന്നത്. കവിതസിഭിയല്ല പദ്ധതിക്കാണ് ഇവിടെ
അനേകണാ വിഷയം. ഈ അനേകണാത്തിൽ ചില കവിതകളിലും
കടന്നുപോകുന്നോൾ കാവ്യസന്ദർഭങ്ങളെക്കുറിച്ചും പദപ്രയോഗത്തെ
കുറിച്ചും ചിലതൊക്കെ പറയണമല്ലോ എന്നു മാത്രം. ഇതൊരു സമ
ഗ്രഹായ പഠനവുമല്ല. ചില എത്തിനോട്ടങ്ങൾ എന്നു കരുതിയാൽ മതി.
ഗദ്യർചനകളെയും പ്രസംഗങ്ങളെയും തൊട്ടിട്ടില്ല. അവ വേറോ പ്രപ
ബങ്ങൾ. 1971ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ടതിയ 'തെരഞ്ഞെടുത്ത കവിതകൾ'
എന്ന പുസ്തകത്തെ അവലംബിച്ചാണീ വിചാരങ്ങൾ. ഇവയെങ്കാക്കു
പുതിയ ആശയങ്ങളാണോ അവകാശപ്പെടാനും വയ്ക്കുന്നത്.

ജി.യുടെ ഒരു ആദ്യകാലഗ്രേഡാക്കം വന്നും എന്നോണം ചൊല്ലി
ക്കാണം തുടങ്ങാം.

നീരന്തരനീലജലദ ഫ്രെഡുരിത്ത്
വാരണ്ണിടുന വളർവില്ല് വരച്ചു മായച്ചും
നേരറ കൈവളകളാൽ ചില മിന്നൽ ചേർത്തും
പാരം ലസിക്കുമമല പ്രകൃതിയ്ക്കു കുപ്പാം.

പിരിക്കാം പല കവിതകളിലും ഏറെ മൃദ്യമായി പ്രകാശിച്ച ഒരു രചനാത്മകതയിൽനിന്ന് ആദ്യകാഴ്ചയാണ് ഈ ഫ്ലോക്കത്തിൽ നമ്പക്ക് ലഭിക്കുന്നത്. ദൃശ്യപ്രവേശത്തിലെ രാമാനീയകതകൾ ഉജ്ജ്വലമായി വർണ്ണിച്ച് ഒരു വ്യക്തിയിലേയ്ക്ക്, ഒരു മാനുഷികഭാവത്തിലേയ്ക്ക് കുർപ്പിയ്ക്കുക എന്ന ഈ തന്റെ ജി.യുട പല പ്രസിദ്ധ കവിതകളിലും കാണാവുന്നതാണ്. ഭൂമിയിൽ നിന്നുകൊണ്ട് അടുത്ത മുറിയായ ആകാശത്തിലേയ്ക്ക് നോക്കുമ്പോൾ കാണുന്ന ഒരു കാഴ്ചയാണെല്ലാ ഈ ഫ്ലോക്കം വർണ്ണിക്കുന്നത്. മഴക്കാലത്തിൽനിന്ന് തുടക്കം ത്തിലെ ഒരു കാഴ്ച. മഴക്കാലത്തിൽനിന്ന് ഒരു പ്രേമരി കൂശാസ്. കറുത്ത മേലം, മഴവില്ലുകൾ തെളിയുകയും മറയുകയും. ഇടങ്കൾ വള്ളത്തു പുള്ളണ്ടു പോകുന്ന ഇടിമിന്തൽ. ഇതാ എപ്പോൾ വേണമെക്കിലും മഴ പെയ്തേക്കാം, ആകാശത്തിൽനിന്ന് ആർദ്ദര എപ്പോൾ വേണമെക്കിലും ഭൂമിയെ അനുഗ്രഹിച്ചുക്കാം എന്ന സ്ഥിതി. ഇതിൽ നിന്ന് കവി വിവരിക്കാതെ വിരിയിച്ചെടുക്കുന്ന രംഗം സകലപിച്ചു നോക്കാം. ഒരു പ്രേമരി സ്കൂൾ. അരച്ചുമരുകൾ കൊണ്ടുമാത്രം വേർത്തിച്ച മുറികൾ. ഓനിൽ നിന്ന് നോക്കിയാൽ അടുത്ത കൂശാസ്തിൽ നടക്കുന്നതെല്ലാം കാണാം. ഇത് എവിടെയും ആകാം. തിരുവില്ലാമലയിലും ആകാം. പ്രേമരി സ്കൂളിലെ നെടുമ്പുരയിലെ ഒരു മുറിയിൽ അദ്യാപകനായ കവി. അടുത്ത മുറിയിൽ ഒരു ടിച്ചർ കറുത്ത ബോർഡിൽ വർണ്ണിച്ചോക്കുകൾക്കൊണ്ട് ചില വിശദികരണചിത്രങ്ങൾ വരച്ചും മായ്ച്ചും കൂശാസ്തിലുണ്ടുകൂന്നു. വരയക്കുന്നതിൽനിന്ന് തിട്ടക്കത്തിൽ കയ്യിലെ സർബ്ബവളകൾ മിനിത്തിളങ്ങുന്നു. ഇപ്പുറത്തുള്ള മുറിയെക്കുറിച്ച് ഒരു ചിന്തയുമില്ല. എപ്പോഴാണ് മഴ പൊഴിഞ്ഞുകിട്ടുക എന്നു കാത്തിരിക്കുന്ന അദ്യാപകൾ, അല്ല ഭൂമി.

ജി.ക്ക് സഹജമായുണ്ടായിരുന്നതും പിനീട് അല്പാല്പം വികാസം പ്രാപിച്ചതുമായ പദ്ധത്യോഗ ചാതുരിയുടെ ഒരു പ്രീ.വ്യു ആയി ഈ ഫ്ലോക്കത്തെ കാണാം.

'പദ്ധതി' എന്ന പദ്ധതിന് പല കാലത്തും പലരും പല അർത്ഥമാണ് കല്പപിച്ചുകാണുന്നത്. ഒരു തരംതിരിവ് നടത്തിയാൽ മുന്നു തരത്തിലെക്കിലും ഇതിനെ കാണാൻ കഴിയും. ഒന്ന് പദ്ധതമുഖ്യമാണ്. രണ്ട് പദ സന്ധത്. മൂന്ന് പദ്ധതി. പദ്ധതമുഖ്യമായിരുന്നു ഒരു കാലത്തെ ആദർശം. വെള്ളത്തിൽ തിരപോലെ വാക്കുകൾ എന്നായിരുന്നു അനുത്തെ പ്രാർത്ഥന. പദ്ധതമുഖ്യമായിരിക്കുമ്പോൾ പദധ്യർത്ഥ നടത്തിയ പല കവികളും നമുക്കുണ്ട്. വാരിക്കോരിചെലവഴിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ ഒരു ലഹരിയിൽ മറ്റു കാര്യങ്ങൾ അതു ശ്രദ്ധിക്കാൻ കഴിയാതെവരും.

അവർക്ക് പ്രിയപ്പെട്ട അലങ്കാരങ്ങളിൽ കൂടി ഈ സഭാവം കാണാം. വാക്കുകളുടെ സന്ദർഭത്തിൽ അവർ അഭിരമിക്കുന്നു.

പദങ്ങൾ ഒരച്ചിത്യത്തോടെ ഉപയോഗിക്കുന്നവർ സമൃദ്ധിയെ സന്ദർഭത്താക്കി മാറ്റുന്നു. അധികപ്പറ്റുകൾ ഒഴിവാക്കി വേണ്ടിയെത്ത് വേണ്ട പദങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ നിഷ്കർഷിക്കുന്നു. ഈ സന്ദർഭത്തുള്ള വർഷ ചിലർക്കുമാത്രം ഏകവർഷം വരുന്ന അമുല്യരത്നമാണ് പദസിഖി എന്ന് സാമാന്യമായി പറയാം. മിടുക്കണ്ണുന്നവർക്ക് അദ്യാസ സാധ്യ മായ ഈ കഴിവ് വിശിഷ്ടരുക്ക് സഹജവും സ്വാഭാവികവുമെന്നു തോന്തിക്കുന്ന ലാഭവെത്തോടെ പ്രയോഗിക്കാനാവുന്നു. 'അർത്ഥമാവാക്കിരേ പിന്നിലോടിവരും' എന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ഇത്തരം വിശിഷ്ടരെക്കുറിച്ചാണ്. ഉറന്തിരേ നോക്കാതെ കടന്നുപോയാൽ കണ്ണിൽ പെടില്ല എന്ന ഒരു കുഴപ്പമുണ്ടെന്നു മാത്രം.

നിത്യ ജീവിതത്തിൽ, സാധാരണ സംഭാഷണങ്ങളിൽ, പല പ്ലോശും പദസിഖിക്ക് ഉദാഹരണങ്ങൾ കണ്ടുമുട്ടാം. ഒരു ഉദാഹരണം. ജോലി സംബന്ധമായി വളരെക്കാലം അന്യസംബന്ധത്തായിരുന്ന ഒരു സാഹിത്യകാരൻ ജോലിയിൽ നിന്ന് വിരമിച്ച് തുശുർ വന്ന് താമസ മാക്കി. സംഘാടകർ എറെ മെനക്കെടുന്നേഷിക്കുന്ന രോളാണ് ഇദ്ദേഹം. സാംസ്കാരിക തലമ്പ്രാനമെന്നിയപ്പട്ടനാട്ടുന്ന തുശുരിലെ സ്ഥിതിഗതി കാലെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു സുപ്രധാനത്, ഒരു കവി, ഒരു മുന്നാറിയിപ്പ് നൽകി, ഇങ്ങനെ: "ഇവിടെ പലർക്കും സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തനം ഒരു വേദിയാണ്". "വേദി" (അംഗവസ്ത്രം, മേരിമുണ്ട്) എന്ന ഒരൊറ്റ പ്ലം കൊണ്ട് ആലോചിക്കുംതോറും സാരസ്യവും സാംഗത്യവും ഉറിവരുന്ന ഒരു പ്രയോഗമാണ് കവി ചെയ്തത്. നോന്തരം കവിത. പദ്യ ത്രിലെഴുതിയാലേ കവിതയാവു എന്നൊക്കെ നിങ്ങളെ ധരിപ്പിക്കാൻ ആളുകൾ ഉത്സാഹിക്കും, അതെത്തായാലും ഈ വേദി പ്രയോഗം നിത്യജീവിതത്തിൽപ്പോലും കണ്ടുമുട്ടാവുന്ന പദസിഖിയാണെന്ന് കരുതാം.

നാം ചൊല്ലിയ വന്നന്ദ്രിയകം അല്പം കൂടി അടുപ്പിച്ചുനോക്കിയാൽ വേറേയും ചില തമാശകൾ കാണാം. ജിയുടെ പ്രസിദ്ധമായ ചില പിൽക്കാല കവിതകളിൽ വിടരന്നു വിലസുന്ന ഒരു പ്രേമസങ്കൽപ്പത്തിന്റെ മൊട്ട് ഇവിടെ കാണാവുന്നതാണ്. ഒരു ആരാധനയായ പ്രേമം സംയോഗത്തിലെത്താത്ത, എറെക്കുറെ എക്കപക്ഷീയമായ പ്രേമം. പ്രകൃതിക്കൊടീച്ചുരക്കൊ ആരാധകനെക്കുറിച്ചൊരു ബോധവുമില്ലെല്ലാ. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ 'സുര്യകാന്തി' എന്ന കവിത നോക്കുക.

"മാമകപ്രേമം നിത്യമുകമായിരിക്കേണ്ട

കോമളനവിട്ടുന്നതുപിച്ചാലുപറിക്കേണ്ട."

ഈ കവിതയുടെ അവസാനത്തെ എഴ്ച ഈരടക്കശ പ്രസയച്ചു; ടിൽ ദഹിക്കുന്ന പുവിന്റെ ഭേദകല്പനയായി കണക്കാക്കുന്നതാവും കൂടുതൽ ഭംഗി; അങ്ങനെയല്ല പതിവ് എളിലും.

ഈ സന്ദർഭത്തിൽത്തന്നെ വായിക്കാവുന്ന മറ്റാരു കവിതയാണ് പക്ഷജഗതിം. രണ്ടിലെയും ആരാധന മുർത്തി സുരൂൻ തന്നെ. ഒന്നിൽ തെരു പോകവെ ദുരം നോക്കിനിൽക്കുന്ന സുരൂകാനി. മറ്റൊന്നിൽ തന്നെ അർത്ഥനാനിരപ്പേക്ഷം പ്രകാശത്തെ പുകിപ്പിച്ച പുണ്യാലോകനോട് തുളുന്നുന്ന കരളുമായി കടന്നുകയറി നേരിട്ട് സംബദ്ധിക്കുന്ന പക്ഷം. "യീരമാ മുഖം തന്നെ നോക്കി നിന്നു ഞാൻ, ഗുണോദാരനാമവിടതെ യങ്കെന്തു തോന്തിയോ ഹൃതതിൽ" എന്നും 'മാമകപ്പേമം നിത്യ മുക മായിരിക്കേട്' എന്നും സുരൂകാനി.

"പാഞ്ചമണിൽ വികാരമാം ഞാനെങ്ങ് - തേജോരുപ
ശ്രീമാനഞ്ഞങ്ങ്? ഈ കഷ്ടപ്രകാശകപോലെത്ത
നാകത്തത്തിളക്കുന്ന തുകയുാൽ, അയ്യാ! മദ്ദോ-
ദ്രോഗത്താൽ ഞാനെമട്ടു തുള്ളില്ല - തലോട്ടുനോൾ!"

എന്ന് പക്ഷം. ഈ രണ്ടു കവിതകളിലെ പ്രത്യുക്ഷത്തിൽ സാമ്യ മുള്ളു, എന്നാൽ വ്യത്യസ്തഭാവങ്ങളുംകൊള്ളുന്ന, സന്ദർഭങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്താൻ ജി. ഉപയോഗിക്കുന്ന പദങ്ങൾ ഒന്തുനോക്കുന്നോൾ, അവയുടെ സ്വരഭേദം അനുഭവിച്ചിരുന്നോൾ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പദസ്വരികാരപാടവത്തെക്കുറിച്ച് നമുക്ക് ഒരു ഏകദേശ ബോധമുണ്ടാകും. പ്രവാധമായ, സംസ്കൃതപദങ്ങളും സമസ്തപദങ്ങളുമടങ്ങുന്ന, ഒരു ഒഴുക്കും ലളിതമായ മലയാളപദങ്ങളുടെ മറ്റാരാഘുക്കും അദ്ദേഹം നിഖ്യമായ സ്വരധാരയും ചേർന്ന ഒരു ത്രിവേണിസംഗമമാണ് ജി.യുടെ പദപ്രയോഗചാതുരി. പ്രയാഗയിലെ ത്രിവേണിസംഗമത്തിൽ കഴുതറ്റം മുണ്ടി നിൽക്കുന്നോൾ ദേവി അതിൽ ഒഴുക്കുകൾ മാറിമാറിപ്പെടുമാ രൂന ആ അനുഭവം തന്നെയാണ് വക്താവിന്റെ ആന്തരിക ഭാവം വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്ന ഈ മിശ്രണരീതി നമുക്ക് സമ്മാനിക്കുന്നത്.

നമുക്ക് ഒരിക്കൽ കൂടി ആ പലകയിലേക്ക് നോക്കാം. ഈ പറഞ്ഞ മിശ്രണത്തിന്റെ ആദിരൂപം അതിൽ കാണാം. തുടക്കം ഒരു നീംബ സംസ്കൃത സമസ്തപദം. പ്രപബ്രവ്യാപിയായ പ്രകൃതിയുടെ ഗാംഭീര്യം മുഴുവൻ ഒരിട്ടേതെങ്കാവാഹിച്ചുറപ്പിക്കാൻ പോന്ന ഒരു പ്രയോഗം. ഈ പദം ഫ്ലോക്കത്തിന് ഒരു പ്രാഥാണികത, ഒരു അസാമാ ന്യത, നൽകുന്നു. ഉള്ളതിലുപരിയായ ഒരു മാനമുണ്ടണ പ്രതീതിയു ഇവാക്കുന്നു. തുടർന്നുവരുന്ന വരയ്ക്കലും മായ്ക്കലും കൈവളകളുടെ മിനലും വിവരിക്കുന്നത് സാധാരണ സംസാര ഭാഷയോട് അടുപ്പമുള്ള

പദങ്ങൾ എകാണഡാണ്. അവിടെ നാം ആ വലിയ സ്കൂക്ക് ബോധിനു മുന്നിലുള്ള ടീച്ചർ കാണുന്നു. അവസാനത്തെ ലസിക്കലും അമല പ്രകൃതിയും വായനക്കാരെനെ വിശദും ആദ്യത്തെ ഉയരത്തിലേയ്ക്കെ തത്തിക്കുന്നു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കുള്ള ഏറ്റിൽമാറ്റം യാത്രക്കാർക്ക് ഒരു കുടുക്കവും അനുഭവപ്പെടാത്തതു മിനുസമായി നടക്കുന്നു. ഈ പദപ്രയോഗത്തിനും ജി.യുടെ പല കവിതയിലും കാണാം. സാധാരണ കാര്യങ്ങൾക്ക് ആത്മയിമൊ തത്തച്ചിന്താപ്രധാനമൊ ആയ ഒരു പരിവേഷം കൊടുക്കാൻ ഈ തന്റെ ജി. വിദഗ്ധമായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് ഉദാഹരണങ്ങൾ യാരാളം. ജി.യുടെ പദ പ്രയോഗചാതുരിയുടെ ഒരു മുഖമായി ഇതിനെ കാണാവുന്നതാണ്.

ചില മാതൃകകൾ നമുക്ക് നോക്കാം.

"ശ്യാമസുന്ദരമായി രാജിക്കു മനാദ്യന്ത-
വേദാമമേ, വിശ്വാപിയായ നിൻ ഹൃദയാന്തം
പ്രേമശിതളമായിത്തുളിക്കും മണ്ണിൻ തുള്ളി
കോർമ്മതിർക്കൊണ്ടറ്റിട്ടു പുണ്ണകാമമിപ്പുഷ്പം
സാഗരം നിറയ്ക്കുന്ന കഴുനിപ്പുണ്ണി പഞ്ചം
വേഗമൈയളുകിനും വേണുന്ന നിറവേകാൻ
പേലവം ദലപുടം ഗേവൻ, ഭവദ്യാ-
ലോലഗീകരം താങ്കില്ലാമോദഭാരാനമും."

പുഷ്പഗീതം എന്ന കവിതയിലെ ആദ്യത്തെ എട്ടു വരികളാണിവ. ഒന്നും നാലും ഇരട്ടികളിലെയും രണ്ടും മൂന്നും ഇരട്ടികളിലെയും പദങ്ങളുടെ മാറ്റം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

ഒരേ കാര്യം രണ്ടു കാവ്യസന്ദർഭങ്ങളിൽ വെളിപ്പെട്ടുനോക്കാൻ വക്താവിന്റെ അവസ്ഥാദേശത്തിനൊപ്പിച്ച് പദങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലെ മാറ്റത്തിന് ഒരു ഉദാഹരണം നോക്കാം. ആദ്യം, പ്രസിദ്ധമായ 'ഓടക്കുഴൽ' എന്ന കവിതയിൽ നിന്ന് രണ്ട് ഇരട്ടികളിൽ.

'ഓടക്കുഴലിതു നീടുറ കാലത്തിൻ
കുടയിൽ മുകമായ് നാളെവീഴാം.
വൻ ചിതലായേയ്ക്കാ, മല്ലുക്കിലിത്തിരി
വെൺചാരം മാത്രമായ് മാറിപ്പോകാം."

ഇതിനോട് ചേർത്ത് വായിക്കാൻ നക്ഷത്രഗീതം എന്ന കവിതയിൽ നിന്ന് രണ്ട് ഇരട്ടികളിൽ.

"വിണ്ണുണ്ടാനാകാശത്തിന്തൃഗാധതയിക്കൽ-
താണു പോയേക്കാം മുർച്ചരാധായിനമാ, യല്ലുനാകിൽ
ഭസ്മമായേക്കാം, തീരെ ക്ഷുദ്രനാമെന്നപ്പിനെന
വിസ്മരിച്ചേക്കാം കാലം - എന്നാലുമിതു സത്യം."

രണ്ടു കവിതകളും അവസാനിപ്പിക്കുന്ന വർകൾ കുടി ശ്രദ്ധിക്കു.

ഓടക്കുശൽ : "എന്നാലും നിൻകുള്ളില്ലപ്പിച്ച മജജമ-
മെന്നാളുമാനന്നസാന്നം, ധന്യം."

നക്ഷത്രഗീതം : "ജീവിതമെനിക്കൊരു ചുള്ളയായിരുന്നപ്പോൾ
ഭൂവിനാവെളിച്ചത്താൽ വെണ്മ ഞാനുള്ളവാക്കി"

ഈവ രണ്ടിലും സരളമായ പദങ്ങൾ. ലളിതമായ നേരെയുള്ള ഘടന. അർത്ഥവും ഏതാണ്ടാരു പോലെ. എങ്കിലും ഭാവത്തിൽ എന്നൊരു നിരം! അവിടയാണ് പദപ്രയോഗനെപുണ്യത്തിന്റെ രഹസ്യം. ഈ രണ്ടു കവിതകളിലും സംസ്കൃത പദബാഹ്യല്ലെന്ന സമസ്തപദ ഗൈര രവമോ ഏറെയില്ലെന്നും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. കവിത കെട്ടുന്നവർ കണ്ണു പറിക്കേണ്ടതായ മറ്റാരു രചനാത്മകതയിനു മാത്രകകളാണീ കവിത കൾ.

ഈ രണ്ടു കവിതകളും സ്വപർശിച്ച സ്ഥിതിക്ക് ഇവരെ ഒന്നു കുടി അടുത്തുനിന്ന് നോക്കാം. പ്രമേയം ഏതാണ്ടാണുതന്നെ എന്നു പറയാമെന്നിരിക്കും ജീ. എന്തിന് ഇങ്ങനെ രണ്ടു കവിതകളുംതീ? ഒരു കൂതുകും കൊണ്ട് ചോദിച്ചു പോകുന്നതാണ്. കാവ്യവസ്തുവിന്റെ ആവർത്തനത്തിൽ ജീക്ക് വലിയ ആക്ഷേപമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്ന് കാണാം. അതു മാത്രവുമല്ല, ആശയങ്ങൾതന്നെ പല കവിതകളിലും അല്പസംശയങ്ങൾതോടെ വീണ്ടും വീണ്ടും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതും കാണാമല്ലോ. സുരൂകാന്തിയിലെ

"നിദ്രയില്ലാത്താരകത നേത്രനായ പുലർച്ചയക്കു
ഹൃദയമനെത്തും നാഭേ, നോക്കുമീമുറ്റത്തനെ"

എന്ന ഇംഗ്ലീഷ് 'എൻറ്റെ വേഖി'യിലെ ഇംഗ്ലീഷുമായി ഒരു നോക്കുക.

"താവുമെ ഉസുക്കുതോടെ നാഭേയും പുലരിയിൽ
പുവുകൾ ജലാർദ്ദമാം കണ്ഠതുറന്നേം നോക്കും"

'മുഖരാഗം' എന്ന കവിതയിൽ നിന്ന് മുന്ന് ഇംഗ്ലീഷ് കവിതകൾ

"തന്ന കുളിർപ്പുണ്ണിരിയുള്ളിലോതുക്കുന്ന
പുങ്കുല ലീലയിൽ പൊട്ടിച്ചാരാൽ
'ഒന്നു കനിയുക മാമക ദൈവത'
മെന്നു ഞാനർപ്പിച്ചു നിൽക്കുകയായ
കോപന കണ്മുനക്കുരവു കുർപ്പിച്ചു
'ചാപലം, ചാപലം' എന്നാളപ്പോൾ"

ഇനി, 'ആസന്ന്യ' എന്ന കവിതയിൽ നിന്ന് ചില ഇംഗ്ലീഷ്.

"പുണ്ണികുരത്തെക്കയറ്റാൽ പിന്നിലേക്കാക്കി, ചുണ്ണിൽ
പുണ്ണിരിയമർത്തിക്കൊണ്ടിളക്കും മിചിയോടെ"

എന്നതും പിനീട് വരുന്ന

'പാപലം! വിടു! വരും വല്ലോരും, ഹായ്', എന്നോതും
കോപനയുടെ ചുണ്ടിനാലമർന്നു പോയ്'.

ഈ നാലു കവിതകളിലെ വർകൾ എടുത്തുപറയാൻ ഒരു കാരണമുണ്ട്. ആദ്യത്തെ ജോധിയിലെ രണ്ട് ഇരട്ടികളുടെ സ്വരത്തിന് പ്രകടമായ ഭേദമുണ്ടല്ലോ. രണ്ടാമതെത്തെ ജോധിയിൽ ആ സ്വരഭേദമില്ലാത്തതിനാൽ പദങ്ങൾ പോലും ആവർത്തിച്ചിരിക്കുന്നു. പദസ്വികാരത്തിൽ ജീ. പാലിക്കുന്നതായിതോന്നുന്ന ഒരു ചിട്ടയ്ക്ക് ഉദാഹരണങ്ങളായി ഇവയെ നോക്കിക്കാണാം.

സുക്ഷിച്ചുനോക്കിയാൽ 'സുര്യകാന്തി'യുടെ ഒരു പരിണാത രൂപമാണ് 'എന്റെ വേജി'. 'നക്ഷത്രഗീതി'ത്തിന്റെ പകർത്തയെത്തിയ പരിണാമശായാണ് 'ഓടക്കുഴൽ' എന്നതുപോലെ. ജീവിതവും അതിന്റെ പിന്നിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പരമപ്രഭാവവും തമിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ പരിണാമഗത്തിയിലെ പല ഘട്ടങ്ങളെയാണ് ഈ കവിതകൾ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നത് എന്നതുകൊണ്ടാണ് വേരെവേരെ നാലുകവിതകൾ വേണ്ടിവന്നത്. ആത്മകേന്ദ്രിതമായ നിവേദനത്തിന്റെയും തന്റെ ക്രമത്തിൽ 'സുര്യകാന്തി'യിലും 'നക്ഷത്രഗീതി'ത്തിലും കേൾക്കാവുന്നതെങ്കിൽ പരിണാതപ്രജന്തയുടെയും സമർപ്പണത്തിന്റെയും തെളിവാർന്ന സാത്തികതയാണ് ഈതെ ക്രമത്തിൽ ('എന്റെ വേജി'യിലും 'ഓടകുഴൽ' ലില്ലും ഒലി കൂടുന്നത്. ഇത്തരത്തിലുള്ള വ്യത്യസ്തതകൾ നമ്മുടെ ആദ്യാന്തചര്യകളിലും കാണാമല്ലോ. ഉദാഹരണം; മർക്കടപോതം, മാർജാരപോതം എന്ന രീതികൾ. ഈ വൈവിധ്യം പ്രകടമാക്കുന്ന ഭാഷാരിതിയാണ് ഈ നാലു കവിതകളിലും കൈകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ഒരു തരത്തിലുള്ള പദസ്വിയുടെ മാതൃകകൾ.

ഇതിനൊരുപാദമായി പറയാവുന്ന ഒരു ഉദാഹരണം കൂടി ഇവിടെ, വിസ്തരിക്കാതെ, ചുണ്ടിക്കാട്ടുക മാത്രം ചെയ്യേട്ട്. ഏറെ വാഴ്ത്തപ്പെട്ട 'നിമിഷം'. പ്രതിപാദ്യവും പ്രതിപാദനവും തമിൽ പൊതു തഥപ്പട്ടാതെ കുഴങ്ങിനിൽക്കുന്ന ഒരു പ്രതീതിയാണിക്കവിത നൽകുന്നത്. സൈകരിച്ച വ്യത്തം, ഉപയോഗപ്പട്ടത്തുന്ന പദാവലി, കാവ്യഘടന-ഇതോന്നും പദസ്വിയെക്കുറിച്ച് മതിപ്പുണ്ടാക്കുന്ന തരമല്ല. 'പുഷ്പഗീതി'ത്തിലെ രണ്ടുവർ വീണ്ടും ചൊല്ലേട്ട്.

"പേലവം ദലപുടം ഭഗവൻ, ഭവദ്യാ-
ലോലശൈകരം താങ്ങില്ലാമോദ ഭാരാ നട്ടു"

കാളിഭാസര്ഗ്ഗ് ഒരു ഫ്ലോക്കം ഇവിടെ ഓർമ്മ വരുന്നു.

"മനീഷിതായാർച്ച ഗൃഹോഷ്യു ദേവതാ

തപകവത്തേ കൃച താവകം വപ്പു:

പദം സഹേതേ ഭ്രമരസ്യപേലവം

ഗിരീഷപുഷ്പം നപുനഃ പതത്രിണഃ"

തപസ്സിനൊരുംനെടുന്ന പാർവ്വതിയൈക് അമ്മ മേര പറയുന്നതാണെല്ലാം ഇത്. മോളേ, തപസ്സിലീടെ? നിന്റെ ഉടലെവിടെ? കുട്ടി, പേലവമായ ശിരീഷ പുഷ്പത്തിന് ഒരു വണ്ഡിന്റെ കാലേ താങ്ങാനാവു, പക്ഷിയും ദേശം ആവില്ല.

'നിമിഷം' വായിച്ചു കഴിയുന്നോൾ ഇതുതന്നെന്നയാണ് പറയാൻ തോന്നുക. വിശ്വേഷിച്ചും

"നിനെ മമതചുരട്ട് മുറുക്കി ഞാൻ

നിനെ നോവിച്ചു പോയെക്കിൽ ക്ഷമിക്കുക "

എന്ന ഇരട്ടിയോടുകൂടി അവസാനിക്കുന്ന 'ഓമന' എന്ന സുന്ദരമായ കവിത വായിച്ചതിനുശേഷം 'നിമിഷം' വായിക്കുന്നോൾ കഴിഞ്ഞതിനില്ലെങ്കിൽ കൊഴിഞ്ഞുവീഴുന്ന ചിറകിനേൽ നായിക കുറിക്കാനാശിക്കുന്ന ചോദ്യരൂപത്തിലുള്ള ആ നെടുവീർപ്പിന്റെ,

"ആദർശം തന്നുള്ളിൽ സകലപ്പചരായക-

ണാഭരിച്ചുത്രെ നാൾ പോകണം ഞാൻ"

ആ സന്ദേശത്തിന്റെ അർത്ഥം അന്നോഷ്ഠിച്ചു വലയുന്നോണ്ട് ഒന്നുമില്ലായ്മയുടെ മേൽ മഹിമയുടെ പ്രതീതി ചാർത്തികാൻ പദങ്ഗൾക്കുള്ള പാടവത്തെക്കുറിച്ച് നാമത്തുതപ്പട്ടുന്നത്. ഇതും ഒരു സിദ്ധിതനനാം.

'മനീഷിതായാർച്ച' എന്നു തുടങ്ങുന്ന കാളിഭാസ ഫ്ലോക്കാന്തിലെ 'കരയതാവകം വപ്പു' എന്ന മുന്നു വാക്കുകൾ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അമ്മയ്ക്കേപ്പോഴും ഉൽക്കണ്ണം മക്കളുടെ ഉടലിനെക്കുറിച്ചാണെല്ലാം.

ഇതിനു തൊട്ടുമുമ്പുള്ള ഫ്ലോക്കം കുട്ടി നോക്കാം. ഫ്ലോക്കങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കേൾപ്പിക്കാനുള്ള കൗതുകം കൊണ്ടല്ല, പദ്ധതികൾ എന്ന സകലപ്പത്തിന് ഒരു ഉത്തമോദാഹരണം ചുണ്ടിക്കാണിക്കാനാണ്.

"നിശമ്യ ചെപനാം തപസാകൃതോദ്യമാം

സുതാം ശിരീശ പ്രതിസക്ത മാനസാം

ഉവാച മേനാ പരിരംഭ്യ വക്ഷസാ

നിവാരയന്തീ മഹതോ മുനി പ്രതാത്."

മകൾ തപസ്സിനൊരുങ്ങുകയാണെന്ന് കേട്ട അവളെ മാറോട് ചേർത്ത് പുൽക്കിഞ്ചാണ്ടാണ് മേന തപസ്സിന് മുടക്കം പറയുന്നത്. ഇവിടെ 'പരി രംഭവകഷസാ' എന്നതിലെ 'വക്ഷസാ' എന്നപ്രയോഗം നോക്കു. ഒരു മയുടെ ഉൽക്കണ്ണം മുഴുവനും വെളിപ്പെടുത്താൻ പോന്ന ഒരൊറ്റ പദം. ആലോച്ചിക്കുതോറും മുലപ്പാൽ ചുരത്തുന ഒരു പ്രയോഗം.

ഇത്തരം ഒരു പ്രയോഗം കൂടി; ശിവൻ തപസ്സുചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കു തപോവനത്തിലെ അവസ്ഥയാണ് വർദ്ധിക്കുന്നത്.

"നിഷ്ക്കമനവുകഷം, നിഭ്യതവിരേഹമം
മുകാണാധിജം ശാന്തമുഗ പ്രചാരം
തച്ചാസനാത് കാനനമേവ സർവ്വം
ചിത്രാർപ്പിതാരംഭമിവാവത്സേമ"

ഇതിലെ 'ചിത്രാർപ്പിതാരംഭം' എന്ന പ്രയോഗമാണ് ശ്രദ്ധയിൽ പെടുത്താനുള്ളത്. ജിയുടെ 'ഇന്ന താൻ, നാഞ്ചി നീ' എന്ന കവിതയിലെ ഒരു ഇരുട്ടി ഇതോടൊത്തു വായിക്കണം.

"പക്ഷികൾ പാടിയില്ലാടിയില്ലാലില-
യി കഷിതി തനെ മരവിച്ചമട്ടിലായ്."

ജി.യുടെ പദസിലി എന്നു പറയുന്നോൾ പെട്ടെന്ന് മനസ്സിൽ വരിക വിഷയസംബന്ധമനുസരിച്ച് കാവ്യഭാഷ രൂപപ്പെടുത്താനുള്ള കഴിവാണ്. ജി.യുടെ കാവ്യപ്രപഞ്ചത്തിൽ പല ഇനങ്ങളുമുണ്ടെല്ലാ. ശുഖ പ്രണയം, കപടപ്രണയം, ആദ്യാത്മികത, തത്ത്വചിന്ത, ഇവയുടെ കലർപ്പുകൾ, സാമൂഹികചിത്രങ്ങൾ, ആത്മാലാപങ്ങൾ, പ്രലാപങ്ങൾ, ചരിത്രം, ദേശ ഭക്തി, നാടോടികമൈകൾ എന്നിങ്ങനെ എത്രയെത്ര വിഷയങ്ങളുകു ചീഴാണ് ജി. എഴുതിയിട്ടുള്ളത് ! പ്രതിപാദ്യത്തിനൊത്ത് കാവ്യഭാഷ സ്വീകരിക്കുക എന്നത് കവികൾക്കുത്തിന്റെ പ്രാമാർക്കളിലോ നാണ് എന്നിതിക്കു അതിന്റെ പേരിൽ മഹാകവിയെ അനുമോദിക്കാ നൊരുങ്ങുന്നത് അറിവില്ലായ്മയാകും.

വിഷയവെവിയുതെങ്കുറിച്ച് പറയുന്നോൾ ഒരു നിരീക്ഷണം നടത്താതെ ഒഴിഞ്ഞുപോകാൻ പറ്റില്ല. ജിയുടെ തലമുറയുടെ പിന്നാലെ വരുന്ന കവിതാതരംഗങ്ങളിലെ എത്ര കവികൾക്ക് ഇത്തരം വിഷയ വെവിയും, ഭാഷാ വെവചിത്ര്യം, ശൈലിനെപുണ്യം സ്വാധത്തമാ യിട്ടുണ്ട്? മലയാളകവിതയുടെ ഇനങ്ങൽ ഏറ്റവും പ്രധാനമായ അവ ശത അക്കത്തും പുറത്തുമുള്ള മട്ടപ്പിക്കുന്ന ഏകതാനത്തയാണ്. ശുഡി പ്ലക്കിയാണ് മികച്ച സംഗീതദ്രോതരും എന്നു വന്നാലെങ്ങനെയിരിക്കും? അതിന്റെ ഒച്ചയാണ് മികച്ച സംഗീതമെന്ന് പറഞ്ഞു പിടിപ്പിക്കുന്നതിൽ മത്സരിക്കുകയാണ് നമ്മൾ.

ഇവിടെ ഭാഷയെക്കുറിച്ച് ജിയുടെ ഒരു അഭിപ്രായം ശ്രദ്ധിക്കാം വുന്നതാണ്.

"മാനുഷ, ഭവർഭാഷയെപ്പുസിച്ചപ്പോൾ തന്നെ
ഞാനയോ മറന്നുപോയ വിശ്വസുന്ദര ഭാഷ.
അതു നല്ല ഭാഷയ്ക്കില്ല സ്നേഹമല്ലാതെ ശാസ്ത്രം
ആനന്ദമല്ലാതർത്ഥം, രൂപമല്ലാതെ വ്യത്തം"

മുന്നു ഗൈതകങ്ങളുടങ്ങുന്ന 'ശൈശവം' എന്ന കവിതയിൽ - നിന്നാണ്
ഈ ഇംഗ്ലീഷ്. ഇതിൽ പറയുന്ന മാത്യകാഗുണങ്ങളിൽ നിന്ന് എപ്പോൾ
പ്പോൾ, എത്രയെത്ര, അകലുന്നുവോ അപ്പോൾ, അത്രയ്ക്കുതെ, കവി
യയുടെ സൗന്ദര്യം കുറയുന്നതായി കാണാം. സ്വയം അനുഭവി
ക്കാതെ, കൃതിമമായ, തത്ത്വജ്ഞാനം മുവുപ്പതിപാദ്യമാക്കുന്നോൾ പദ
ങ്ങൾ സ്വയം പ്രഭഞ്ജിക്കുതാവുന്നു. പ്രയോഗങ്ങൾക്ക് നേരസർബ്ബീകരി
നഷ്ടപ്പെടുന്നു. ഒരു ഉദാഹരണം:

"വന്നും സന്നാതനാനുക്ഷണവികസര-
സുന്നര പ്രപഞ്ചാദി കന്മാം പ്രഭാവമേ!"

(വിശ്വദർശനം)

ഇക്കാര്യം കവിക്കരിയാണ്ടിട്ടോനുമല്ല. 'ശൈശവം' എന്ന കവിതയിലെ
രണ്ടാം ഗൈതകത്തിലെ അവസാനത്തെ ഈരട്ടി നോക്കു.

"അറിവിൻ വെളിച്ചമേ ദുരേപ്പോ, ദുരേപ്പോ നീ,
വെറുതെ സഹനരുതെത്തക്കാണുന്ന കണ്ഠപോട്ടിച്ചു."

കവിതയിൽ വിശ്വഷിച്ചും അറിവിണ്ടേ അംഗം കുടിക്കുടിവരുംതോറും
അഴകിണ്ടേ അംഗം അത്രയ്ക്കുതെയ്ക്കു കുറഞ്ഞുപോകുന്നു. ഉന്നി
നോക്കുന്നതോരും അഴകിണ്ടേ അടരുകൾ വെളിപ്പെടുന്ന തരത്തിൽ
വാർന്നുവിണിട്ടുള്ള ഈ ഇംഗ്ലീഷ് ജി.യുടെ പദസിലിയുടെ മറ്റാരു
മുവത്തിന് ഉദാഹരണമായെടുക്കാം.

അർത്ഥത്തിലെത്തെ ആപ്പപദമാക്കിയ പതിഗോധനയാണ് നാം ഈതെ
നേരവും നടത്തിയത്. പദങ്ങൾക്ക് മറ്റാരു യർമ്മവും ഉണ്ടെല്ലാ- ശബ്ദം.
പദത്തിണ്ടേ ആദിയും ആത്മാവും തന്നെ ശബ്ദമാണെല്ലാ. കേൾക്കുന്നോ
ശായാലും കാണുന്നോശായാലും പദങ്ങളെ മനസ്സ് ശബ്ദമായിട്ടാണ്
സ്വീകരിക്കുന്നതും സുകഷിക്കുന്നതും ഓർത്തെടുക്കുന്നതും. അതിനാൽ
ശബ്ദത്തിന് സംഭാഷണത്തിലെന്ന പോലെ എഴുത്തിലും വളരെ പ്രാധാന്യം
നുമുണ്ട്- വിശ്വഷിച്ചും കവിതയിൽ, ഉച്ചിതമായ പദങ്ങളുടെ ഉച്ചിത
മായ വിന്യാസം കവിതയിൽ ഏറെ പ്രധാനമാണ്. ഇവിടെയാണ് കവി
തയിൽ വ്യത്തങ്ങളുടെ പ്രസക്തി. വ്യത്തം ശബ്ദങ്ങളുടെ ആവർത്തന
ക്രമത്തിണ്ടേ അളവാണെല്ലാ. നാദത്തിണ്ടേ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയ ആവർത്തന

നമാണല്ലോ താഴും. കാവ്യശാഖയിലാകുമ്പോൾ ഇതിന് വ്യത്തമെന്ന് പറയുന്നു. വാദ്യകലയിൽ പല താളങ്ങളുമുള്ളതുപോലെ കാവ്യകലയിൽ പല വ്യത്തങ്ങളും ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു.

ഇവിടെ വഴിവിട്ട് ഒരു നിരീക്ഷണം നടത്തുന്നു. ചരംസ്സുപേക്ഷിക്കുന്നതിനാൽ കവിതയ്ക്ക് പറ്റുന്ന കുഴപ്പത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു പാശ്വാത്യഗ്രാമകാരനെ ഉഡിതിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു കേൾക്കുന്നു. കാവ്യത്തിന്റെ ശ്രവണസുഖതയുടെ തോത് നിയന്ത്രിക്കാനും കാവ്യപരമായ അച്ചടക്കം ഉറപ്പാക്കാനും ചരംസ്സ് ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗിക്കാം. ആളുബിപ്പിക്കുന്നതിനാലാണാതെ ചരംസ്സ് എന്ന പേര്. രൂപപരമായ ഒരു പ്രതിഭാസമാണല്ലോ ഈത്. കവിതയിൽ ഭാവത്തിന് രൂപമില്ലാതെ നിലനിൽപ്പ് സാഖ്യമല്ലാത്തതിനാൽ രൂപഭംഗി കുടുന്ന ചരംസ്സുപേക്ഷിക്കുന്നത് ക്ഷേണമാണെന്ന് പറയാം. പക്ഷേ ഉടലിനേക്കാൾ പ്രാമുഖ്യം ഉടപ്പിനാണെന്ന് കല്പിക്കുന്നത് വസ്ത്രാലയങ്ങളിലെ ഉടപ്പുതാങ്ങിക്കളെ മാലയിടുന്നതുപോലെ ആയിരിക്കും. "ഗദ്യം കവിനാം നികഷം വദന്തി" എന്ന് പണ്ടേ പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ.

ഈ പറഞ്ഞത്തിന് ചരംസ്സ് ഉപേക്ഷിക്കണമെന്നോ, ആട്ടിൻ കാട്ടം പോലെ പരസ്പരബന്ധമില്ലാതെ ഉതിർന്നുവീഴുന്ന ഏതാനും പദങ്ങൾ ചെറിയ ചെറിയ വരികളാക്കി നിരത്തിയാൽ കവിതയാക്കുമെന്നോ അർത്ഥമാക്കരുത്.

നമുക്ക് ജി.യിലേക്കുതന്നെ മടങ്ങുക. പദങ്ങളുടെ ശാവ്യഗുണങ്ങളെ ജി. എണ്ണെന്ന ഉപയോഗപ്പടട്ടം എന്ന്, അതെത്രതേന്നോളം ഫലിച്ചു എന്ന്, ഒന്നത്തിനോക്കാം.

ജി.യുടെ കവിതകളിലുണ്ടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുന്ന ഒരു കാര്യം ജി. ദർശനചാര്യതയിലാണ്, ശ്രവണസുഖതയിലാണ്, ശ്രവണസുഖതയിലാണ് കുടുതൽ ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നത് എന്നാണ്. കവിതയിൽ കഴിയുന്നിട തന്ത്രിം ദാർശനികതയുടെ കുറിക്കുട്ടു പുശുക എന്ന കയ്പ്പുകൾക്കും കൊണ്ടാവാം അദ്വഹനത്തിന്റെ കവിതകൾ ഇതുമേൽ ദ്വാഹ്യപ്രധാനങ്ങളായത്! നാദത്തക്കുറിച്ചു പറയുന്ന പദങ്ങൾപോലും കാഴ്ചകളും യാണ് മനസ്സിലുണ്ടത്തുക. ഒരു സാധാരണ ഉദാഹരണം. 'ഇന്നു ഞാൻ നാശേ നീ' എന്ന കവിതയിലെ പള്ളിമൺഡയക്കുറിച്ചുള്ള വരികൾ നോക്കു.

"അന്തിക്കത്തുള്ളാരു പള്ളിയിൽ നിന്നുടൻ
പൊന്തി'ണാം 'ണാം' എന്നു ദീനമൺസിനനു"

ണാം, ണാം എന്നെടുത്തുപറഞ്ഞിട്ടും മനസ്സിൽ വരിക പള്ളിയും അതിൽ പൊന്തിനിൽക്കുന്ന മൺഡോപുരവും രണ്ടുവശതേയ്ക്കും ആടുന്ന മൺഡുമാണ്. മുകമായി നിൽക്കുന്ന കുരിശും ഇരഞ്ഞിവരുന്നു.

മാലാവമാരും കൂടിയാകുന്നവാൾ കാഴ്ച മുഴുവനായി. ഈ കാഴ്ചയിൽ 'ണാം' 'ണാം' പോലും ചിത്രാർപ്പിതം ഇവ.

ജി. ഉപയോഗിച്ച വ്യത്തങ്ങളുടെ എല്ലം പോലും താരതമ്യന് കുറവാണെന്നു വേണം പറയാൻ. അധികം ഉപയോഗിച്ചവുത്തും കൈക യാണെന്നും കാണാം. ഇതിൽ ഏറെ അതഭൂതത്തിനവകാശമില്ല. ജി. കവിതയുടെ മുഖ്യസഭാവത്തിനിണ്ണങ്ങുന്ന വ്യത്തമാണ് കൈക. മാത്ര മല്ല കനമുള്ള കാര്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ പ്രസംഗശ്രൂരിയോട് ഇണക്കമുള്ള ഈ വ്യത്തത്തിന് സാകരുമോ. പ്രതിപാദ്യത്തിന് സ്വത ന്തിഖമൊ കൃതിമമോ ആയ ഒരു ഗൗരവം ചാർത്താൻ മറ്റൊരു വ്യത്തങ്ങളും കുറുക്കാശം ഇതിന് കഴിവുണ്ട്. അപ്പോൾ ജി.യുടെ കവിതകളിലേറിയ കുറുക്കം കൈകയിലായത് സ്വാഭാവികമാം. ജി.യുടെ കൈക സുപ്രസിദ്ധവും സുകീർത്തിതവുമാണ്.

ഇവിടെ ചെറിയ തോതിൽ വീണ്ണും ഒരു വ്യത്തവിച്ചാരം വേണ്ടി അതിക്കുന്നു. ആവർത്തനം വിരസതയുള്ളവാക്കുമെന്ന് നമുക്കൊക്കേ അറിയാം. നിർദ്ദിഷ്ടമായും കക്ഷിക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ടുതന്നെ വെവിയും ഉണ്ടാക്കുകയും അങ്ങനെ ഏകതാന്തര ശീവാക്കുകയുമാണെല്ലാ ചെയ്യുന്നത്. പദങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുത്ത് പ്രയോഗിക്കുന്നതിലെ സുക്ഷ്മമായ ശ്രദ്ധ, പദങ്ങളുടെ മുഴക്കത്തിലുള്ള വ്യത്യാസം, ഇടയ്ക്കു വരുന്ന വിടവുകൾ സ്വാഭാവികവും പദങ്ങളുടെ അർത്ഥപൂർത്തികൾ തട ന്തുമാകാത്ത തരത്തിലുമാകൽ, പദങ്ങളുടെ നാഭമുല്യങ്ങളുടെ ആകത്തുകയിൽ മാറ്റുന്ന വരാത്ത തരത്തിൽ ഉള്ളാലുകൾ ക്രമപ്പെടുത്തൽ, എന്നിങ്ങനെ പല അംഗങ്ങളും കൂടിച്ചേരുന്നതിലെ വെശിപ്പുമാണിത്.

ഇതെല്ലാം കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിൽ വെച്ച് 'ജി'കവിതകളെ ശ്രദ്ധിച്ചു വായിക്കുന്നവാൾ നമുക്കുണ്ടാകുന്ന അനുഭവങ്ങൾ എന്തായിരിക്കും? ജി.യുടെ പദ്ധതിക്കുണ്ടാക്കുള്ള ആലോചനയിലെ ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട കുമാൻഡിനും ഇതു ആലോചന നീട്ടിക്കൊണ്ടുപോകാൻ പറ്റാത്തത്തിനാൽ ഒരു ശൃംഗാരാംമായി ഇത് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ●

വരിക്കാരോട്

വരിസംഖ്യ (വാർഷികവരിസംഖ്യ: 60ക. ബാക് കമ്മീഷൻ : 15ക) ബാക്കിയുള്ള വരിക്കാർ, കെ.വി.രാമകൃഷ്ണൻ, സെക്രട്ടറി, എൻ.വി. കൃഷ്ണ വാരിയർ സ്മാരക ട്രസ്റ്റ്, കോട്ടയ്ക്കൽ - 676 503 എന്ന വിലാസത്തിൽ, സംഖ്യ ഉടനെ അയക്കേണ്ടതാണ്.

പത്രാധിപർ, കവറക്കൗമുഖി

ത്രിവേണിസംഗമം

(മഹാകവി ജി.യുടെ "നിശല്യകൾ നീളുന്നു" എന്ന കാവ്യത്തിലേയ്ക്ക് ഒരു തീർത്ഥയാത്ര.)

കെ.വി.രാമകൃഷ്ണൻ

പോഴിയായ് തെത്തണ്ണിച്ചുറ്റി
 നടക്കും ജിപ്പസിപ്പേണ്ണാ-
 ണ്ണച്ചി, യുന്നതരീയത്തിൽ
     കെട്ടിൽ ഞാനിരിക്കുന്നു.
 ചിന്തയൻ മകൻ കുഞ്ഞി-
     വാ തുറന്നപ്പോൾ ധന്യ-
 ജനയാമൊരു ഗ്രാഹി
     ഈ മഹാവിശ്വാകാരം
 ഭീകരമനോഹരം
     ദർശിച്ചു ഹർഷാശ്വര്യ-
 മുകയായ് സ്വയംനിന്നു-
     പോയിപോൽ; അതുപോലെ
 എന്നിലെ വിവശയാം
     ജിപ്പണാസ നില്പു; പക്ഷേ,
 മുന്നിലിക്കാണും സത്യം
     മുടാഛുനർത്ഥിക്കെട!

എന്ന മഹാകവി ജി. തന്റെ വിവ്യാതമായ 'വിശ്വദർശനം' അവസാനി പ്ലിക്കുന്നു. പ്രപഞ്ചസത്യത്തിനുമുൻപിൽ കണ്ണു ചിന്മിച്ചിമ്മി മിശിച്ചു നിൽക്കുന്ന ഈ വിന്ദമയം. ജിയുടെ കവിവ്യക്തിത്താന്തരിഞ്ഞ അടക്ക ഔദാം. ഈ മഹാപ്രപഞ്ചത്തിന്റെ ഭീകരവും മനോഹരവുമായ അപ്രമേയ സഖയും കണ്ണവിടർന്നു കാണുകയും, കണ്ണ അവാച്യത്തെ വാക്കുകളിൽ ആവിഷ്കരിക്കാൻ ബന്ധുകയും ചെയ്യുക എന്നത് ജി. യുടെ നിത്യക്രത്യക്രമായിരുന്നു.

നിരംധനീലജലദപ്പലകപ്പുറത്ത്
 വാരമീടുന ചതുർവില്ലുവരച്ചുമായ് ചും
 നേരറ കൈവളകളാൽപ്പുതു മിന്നൽചേർത്തും
 പാരം ലസിക്കുമമലപ്രകൃതിക്കു കൂപ്പാം!

എന്നായിരുന്നുവല്ലോ ജി.ക്കവിതയുടെ ഗണപതിക്കുറി. പ്രകൃതി എന്ന മഹാവിസ്മയത്തിനു മുൻപിൽ അത്ഭുതാദരങ്ങളോടും ജീജണ്ടാസ യോടും കൂടി നിർന്മിമേഷം നിൽക്കുന്ന നിഷ്കളുകൾനായ ഒരു നിത്യ ബാലൻ ആണ് മഹാകവി ജി. ‘ഇന്ത്രിയദാരാ പരിചയപ്പെടുന്ന ബാഹ്യ പ്രപഞ്ചം അൽഭൂത ജീജണ്ടാസകളെ ഉണ്ടർത്തുന്നു. ഭാവന, വികാരം, വിചാരം - ഈ മാനസ വ്യാപാരങ്ങളിലൂടെ ആത്മപ്രതിബിംബിതങ്ങളായ പ്രാകൃതിക പ്രതിഭാസങ്ങളെ ആശയങ്ങളാക്കി രൂപവർക്കരിക്കാനും പരസ്പരം ബന്ധപ്പിക്കാനും വ്യാവ്യാനിക്കാനും ഉദ്ദഗമിക്കാനും പ്രകാശപ്പിക്കാനും അത്ഭുതാത്മകചേതന ആരംഭിക്കുന്നു. കലയുടേയും പ്രപഞ്ചവിജണാനത്തിന്റെയും ഈ ഉറവ് ചിലരിൽ സജീവം ഉദ്ദഗമിക്കുന്നുണ്ട്. ചിലരിൽ മന്ത്ര തുള്ളിപോലെ പൊടിമന്ത്രവറ്റുകയാണ്. ആത്മസാനുവിലെവിഭ്രാംയോ ഇന്നിയും വറ്റാതെ വാർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആ അത്ഭുതാത്മകചിത്തവൃത്തിയായിരുന്നിരിക്കണം. പ്രകൃതിയേയും മനുഷ്യജീവിതത്തേയും ശ്രദ്ധിക്കാനും സ്നേഹിക്കാനും ആസ്വദിക്കാനും ഉള്ള കൗതുകം എനിക്ക് തരുന്നത്. ആ ആത്മിയദാരം തന്നെയായിരിക്കണം എന്തെ കവിതയുടെ ഉറവിടം’ എന്ന്, ജീ. തന്നെ തന്ത്രേ കവിതയുടെ നാശത്തു കീറി നേരുകാട്ടിത്തനിട്ടുണ്ട്. (‘എന്തേ കവിത’ - ഓടക്കുഴൽ) ‘പ്രപഞ്ചം നുണ്ണ’ എന്നത് വെറുന്നുണ്ണ എന്ന് ജി.യുടെ കവിത പിണ്ഡിലേ വിശ്വസിച്ചു. ‘പ്രപഞ്ചത്തെ വെറ്റും നുണ്ണയെന്നോതുന്ന നുണ്ണ വെറുത്തു നീ’ എന്ന് ‘പഞ്ചവർണ്ണകിളി’യിൽ കവി തുറന്നു പറയുന്നു.

നിരണ്ടിതിക്കുന്നു
പുറത്തെത്തയാകാശം
ചിറകും വർണ്ണവുമെഴുംധനികളാൽ;
തുറന്നിട്ടുകയാ -
ഞകത്താരാകാശം
നിരഞ്ഞൾ പാടുന്ന നവചക്രവാളം.

എന്ന്, നിരഞ്ഞളും വർണ്ണങ്ങളും ധനികളും രാഗതാളം ലയങ്ങളും നിരണ്ടി അനന്തനീലാകാശങ്ങൾ അകത്തും പുറത്തും ചക്രവാളം വിടർത്തി വികസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് നേരത്തേതന്നെ കവി അനുഭവിച്ചുപോന്നിട്ടുണ്ട്.

മഹാകാശത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ അനന്തവിസ്മയം, അടച്ചും തുറന്നും അതിനെ നിലനിർത്തിപ്പോരുന്നകാലം എന്ന അത്ഭുത പ്രതിഭാസത്തിലേയ്ക്ക് വെളിച്ചും തുറക്കുന്നു. താളതരംഗങ്ങളുണ്ടത്തി അനുസ്യൂതം പ്രവഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രപഞ്ചസംഗൈതം തന്നെ ആകാശം എന്ന് പ്രത്യുക്ഷീഭവിക്കുന്നത്.

പിന്നാലെ പിന്നാലെ തൊടുതൊട്ടങ്ങെന
വന്നിട്ടും മുർധചലനങ്ങളെ

നിങ്ങൾ പരത്തും ചിറകിൻ നിശല്ലീ
എങ്ഗൾ തന്നത്തുതമായ വാനം ?

എന്ന് ഈ ദർശനത്തെ കവി സാക്ഷാൽക്കരിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ‘നിമിഷം’ എന്ന കവിതയിൽ ആദ്യനവിഹീനമായി, ഏററിയിരിങ്ങി, മിനല്ലും തന്ത്രം വേഗമോടെ നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ‘വിരൽത്തുസിലോട്ടിയ്’ ഓർമയുടെ സ്ഥിരമായ രേഖകളായ നിമിഷം ഘടനകാശമാണ്; ചക്രവാളത്തിലിരുന്ന് കണ്ണമിഴിക്കുണ്ടാൾ അത് മഹാകാശവും. കാലം എന്ന സങ്കല്പം മഹാകവി ജീ.യെ നിരന്തരം വേട്ടയാടിപ്പോന്ന ചോദ്യ ചിഹ്നമാണ്. കാലത്തക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശം നിരവധി കവിതകളിൽ, വ്യത്യസ്തപ്രകാരം ഒരു റൈറ്റിൽ, ആവർത്തിച്ചുവരുന്നു കവിതകൾ ‘കാലം’എന്ന ഒരേ തലക്കുറിച്ചാർത്തിയ മുന്നു കവിതകൾ ‘പാമേയം’ എന്ന സമാഹാരത്തിൽ കാണാം.

‘തന്നിശ്ശപ്പാട്ടിൽ വരുന്ന ജനുകളെ
തന്നിരയാക്കുന്ന...’

വ്യക്ഷമാണ് കാലം, ആദ്യകവിതയിൽ. ചെന്തളിർക്കിളിർത്ത്, വെള്ളിലായി, പശുത്തുമൺതിച്ച് കൊഴിയുന്ന ദിനങ്ങളാകുന്ന ഇലകളുള്ള വ്യക്ഷം. കാലത്തിന്റെ അനാദ്യന്തര കവിതയിൽ സുചിതമാണ്. ഇലകൾ,

എത്ര കുരുത്തത്തി, ല്ലേതപൊഴിഞ്ഞതി -
ല്ലേതയിനിയും കൊഴിയുകില്ല !

ഇവിടെയും സവിശേഷ ശ്രദ്ധയർഹിക്കുന്ന ഒരു ദർശനം, കാണാതിരുന്നു കുടാ. ഈ വ്യക്ഷത്തിന്റെ നിശ്ശപ്പാടിലാണ്, താനും. ഇന്നല്ല കിൽ നാളെ, താനും ഇതിന്റെ ഇരയായേ തീരു. മനുഷ്യജീവിതം അനന്തമായ കാലത്തിന്നയീനമാണ് എന്ന സങ്കല്പം.

എൻചുടുചോരയും പുതതൻ ദിനത്തിന്റെ
ചെണ്ണുണ്ടിൽക്കണ്ണേയ്ക്കാം നിങ്ങൾ നാളെ.

നിശ്ശപ്പാടിലെത്തുന്നവയെ ഇരയാകണി നിൽക്കുന്ന വ്യക്ഷം എന്ന ഈ കാലസങ്കല്പത്തിൽ, കൊല്ലണ്ണശർക്കപ്പുറത്ത് വരാന്തിക്കുന്ന ‘നിശല്ലുകൾ നീങ്ങുന്നു’ എന്ന മഹത്തായ കാവ്യത്തിന്റെ വിത്ത് ഒളിഞ്ഞിരിക്കുന്നുണ്ടോ?

അടുത്ത കവിതയിൽ, ജീനിയും കടിഞ്ഞാണുമില്ലാത്ത, നിർത്താതെ കുതിച്ചോടുന്ന അതിവേഗമുള്ള കുതിര (ജവനാശം) യാണ് കാലം. ഭാവിരെയ്ക്കുമാക്കിച്ചും, അസ്മജ്ജീവിതം ചവിടിഞ്ഞച്ചും ആണ് ഈ കുതിര, എന്തിനെന്നോ എവിടെയ്ക്കെന്നോ അറിയാതെ, കുതിച്ചുപായുന്നത്. കാലത്തിന്റെ നിത്യതയും അനിത്യനായ മനുഷ്യൻ്റെ നിസ്സാരതയും വിഡേയത്രവും ഇവിടെയും സുചിതമാണെന്ന് ശ്രദ്ധിക്കുക.

ജഗന്മണ്ണലങ്ങളുടുറ്റി നിരന്തരം സഖവിച്ചുകൊണ്ടയിരിക്കുന്ന കാളകുണ്ണഡിയാണ് കാലം, ഇന്നിയോരുകവിതയിൽ. ഇവിടെ മനുഷ്യൻ എന്നല്ല, സമസ്ത നഭാഗോളങ്ങൾ പോലും, 'കാലം കൊതിക്കുടിച്ച തൊണ്ടാണ്. മാത്രമല്ല, ഈ മഹാസർപ്പം, ഇരുന്ന കുകൾ നീട്ടി നക്കുമ്പോൾ,

ഉടലുതരിക്കുന്ന

പർവതം സ്തന്തിക്കുന്ന;

കടലും ജാതാകവ -

സംരംഭം ചുള്ളുങ്ങുന്ന

ഈ കാളകുണ്ണഡിയുടെ ഇരയാണ് മഹാപ്രപഞ്ചങ്ങളും തന്നെയും എന്നിയുമ്പോഴും, ജീവിതം - അമവാ, സമസ്ത ജീവജാലങ്ങളും- ഒന്നു മറിയാത്തപോലെ, ഇതിന്റെ ഭോഗത്തിനേൽക്കു കളിക്കോപ്പുടുത്ത് കളിക്കുകയാണ്. കാലം, കാലൻ തന്നെ. മരണത്തിന്റെ മുർത്തിയാണല്ലോ, കാലൻ. ജീവിതം - അമവാ, മനുഷ്യൻ. ഭൗതികസുവഭോഗങ്ങളിൽ കളിക്കുന്നത്, മരണത്തിന്റെ പത്തിയിനേൽക്കയറിയിരുന്നാണ്!

കാലം കുറേക്കുടി ഉദാത്തവും കേവലവുമാകുന്നു, വിശ്വദർശനത്തിലെത്തുമ്പോഴയ്ക്ക്. ഇവിടെ, പ്രപഞ്ചജീവാക്കുരത്തിന്റെ 'സനാതനാനുക്ഷണ വികസര സൃഷ്ടപ്രപഞ്ചാദികന്' തതിന്റെ ഒരു ഭാവം മാത്രമാണ് കാലം.

നിന്നവികികാസത്തിൻ പതി

ഞാഹമേ മഹാകാശം;

നിന്നവികസരശിലം

മാത്രമാണല്ലോ കാലം.

പ്രപഞ്ചാദികനത്തിന്റെ - ആ ചെച്തനുത്തിന്റെ - ഭാവങ്ങളാണ് സങ്കോചവികികാസങ്ങൾ. ആദി പ്രളയത്തിൽ നിന്ന് പ്രപഞ്ചം വികസിച്ചുവരുന്നതിന്റെയും, യുദ്ധങ്ങൾക്കപ്പേരിൽ എല്ലാം സങ്കോചിച്ച് വീണ്ടും പ്രളയത്തിൽ വിലയിക്കുന്നതിന്റെയും മനോഹരചിത്രം നമ്മുടെ പുരാണങ്ങളിലും നാരാധരണിയം പോലുള്ള കാവ്യങ്ങളിലും ഒക്കെ കണ്ണുമുട്ടാം ഈ സങ്കോചം - വികാസ സകലപ്പം ആധുനിക ശാസ്ത്രത്തിനും സമമതമാണ്.

ഈ സങ്കോചവികാസചിത്രം ജനി - മുതികളിലേയ്ക്ക് നേരേക്കതിരിട്ടുനിൽക്കുന്നു. ജനിമുതികൾ മഹാകാലപ്രവാഹത്തിലെ ഒരു താള തരംഗം. പൊങ്ങുന്നത് താഴാനും, താഴുന്നത് വീണ്ടും പൊങ്ങാനും ആകുന്നു. പൊങ്ങിത്താഴുന്നത് ബാഹ്യപ്രത്യക്ഷം മാത്രം. അതിന്റെ ഫേരകമായിവർത്തിക്കുന്നാണെല്ലക്കിയാണ് സത്യം. ഈ സത്യം പുൽത്തണ്ണിനെ വിസ്തരിക്കുമാകുന്നു; ഓടക്കുഴല്ലല്ലോ സംഗിതം. ഓടക്കുഴൽ സംഗീതമാവുന്നത് രണ്ടുചുണ്ടുകളിലാണ്; കല്ലുകൾക്കുകാണാൻ കഴിയാത്ത

ഒരു ശ്രാസത്തിലാണ്. ആ ചുണ്ടുകൾക്കുതാഴെ മഞ്ഞ പ്ലാനൂകി ലുണ്ട്, മുകളിൽ മയിൽപ്പീലിയും. നശരമായ ഓട്ടത്തണ്ണിന് ചെച്തന്നും പകരുന്നത്, ജീവിതം നൽകുന്നത് അനാദ്യന്തമായ ആ, ശ്രാസമാണ്.

‘ലീലയിൽ അജീവിതഗീതികൾപാട്ടും ദി -
കാലാതിവർത്തി മാഹാത്മ്യശാലിൻ!
ആരാലുമാളിത്താതമാമേതോ മണ്ണിൽ വി -
ണാരാൽ നശിക്കുവാൻ തിർന്നേണാരേനെ
നിന്തദയാവെവേം ജംഗമാജംഗമ -
നന്ദനമാമൊരു വേണുവാകി.
ഭാവത്ക്ഷാസത്താൽ ചെച്തന്നപുർണ്ണമെൻ
ജീവിതനില്ലാരശുന്നനാളും’

എന്ന്. സനാതനാനുക്ഷണ വികസരസ്വന്ത പ്രപഞ്ചാദികന്തനു മുൻപിൽ, ജി. എറെ നേരത്തേതനെ വിന യാനിതനാ തിട്ടുണ്ട്. (ഓടക്കുഴൽ) ഈ ശുന്നനാളും, ‘നീട്ടുറകാലത്തിൻ കൂടയിൽ മുകമായ വീഴാംനാളേ’ എന്നും ജീക്ക് അനേ ബോധ്യമാണ്.

ദേഹപത്തംജരബലമായ കിളിയാൻ ജീവിതം എന്ന ജി. കല്പി ചീട്ടുണ്ട്, മനോഹരമായ ഒരു ഗീതകത്തിൽ. (‘ജീവിതം’) കിളി, കുട്ടിൽ ചരികിട്ടിക്കുന്നു. കാലം വെച്ചുനീട്ടുന് ‘പവിചക്കതിർക്കുലു’യ്ക്കായി കൊക്കുന്നിട്ടുനു. അനന്തനിലാകാശത്തെ കിനാവുകളുകൊണ്ട് കൂട്ടി നകത്ത് അസ്വാസ്ഥ്യം കൊള്ളുന്നു. അപ്പോഴും, കുടുതുറനു മോചനം നൽകാനെത്തുന മരണത്തോട് കിളിക്ക് പമ്പമില്ലാതാനും.

പിടയുന്നതെന്തിനു
പിൻവലിച്ചതെന്തിനീ -
തതടവിൽ സയം പരു -
അടീടുവാൻ മോഹിക്കുന്നോ?
എന കവിയുടെ ചോദ്യം ശ്രദ്ധിക്കുക.
ഈ ശിർഷകത്തിനു കീഴിലെ രണ്ടാമത്തെ ഗീതകത്തിൽ,
വേണിതം മുഖം നാവാൽ
നക്കിക്കൊണ്ടുണ്ടുഡ്രുത
ക്ഷണിക സുവശ്രാസ -
രോമന്മപരായണം

തളർന്നുകിടക്കുന്ന പശുവാൺ ജീവിതം. ജീവിതത്തിന് ഇവിടേയും മരണത്തെ ഭയമാണ്. പിൻപുറിൽ ഇടയൻ്തെ പദവിന്നൂസം കേൾക്കു സോൾപ്പോലും, അതു ചെന്നായയുടേതാണെന്ന് പശു തന്ത്രങ്ങു.

ആലയിൽ നിന്നും നിനെ
മേയുവാൻ വിട്ടു കാല, -
തതാലയിൽ പുകാന്തി -
കെന്തിനു മടിക്കുന്നു?

എന ചോദ്യത്തിനും അടിവരയിട്ടുക. തടവിൽ സ്വയം പരുങ്ങാനുള്ള മോഹത്തിന്റെ മറ്റാരു പേരാണ്. അന്തിക്ക് ആലയിലേയ്ക്ക് മടങ്ങി പ്ലോക്കാനുള്ള മടി എന്ന്. ‘എന്തിനു മടിക്കുന്നു’ എന്നിടൽ, മടിക്കേണ്ണ കാരുമില്ല എന്ന് ധനി; മടിച്ചിട്ടും. അന്തിയായിട്ടും ജീവിതത്തിന്റെ നേർക്കുള്ള രതി വറ്റിയില്ല എന്നാവുമോ കവിപ്പുംദയം ?

ഈ രതിയല്ല, ‘പഴകും തോറുമെരുന്നു പാരം മമത’ എന്ന് ‘നിഃ ലുകൾ നീളുന്നു’ ആരംഭിക്കുന്നിടത്തെ ‘മമത’. ‘ഈ വീടുവിട്ടിരഞ്ഞി ടാനിനിത്താമസമില്ലമേ’ എന്ന് അവിടെ, മനസ്സുപാകപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞി രിക്കുന്നു. വളരെ മുൻപ് ‘എന്റെ വേളി’ ഡിൽ, ഈ പാകപ്പെടലിന്റെ ആരംഭം കുറിച്ചിട്ടുണ്ട്.

‘വന്നടക്കത്തേനോ വേളി -

മുഹൂർത്തം ? പിടയ്ക്കായ്ക

സന്നമാംഹൃദയത്തേ,

ശാന്തമായിരുന്നാലും !’

എന് ‘എന്റെ വേളി’ ആരംഭിക്കുന്നു. വരക്കുറിച്ചാർത്തി, മുള്ളമാലച്ചടി, വരങ്ങേ വരവും കാത്തിരിക്കുകയാണ് വധു. ‘ആമെം സമീപിക്കും പതി തന്നെ പടന്നുസം’ സ്വന്തം ഹൃദയമിടിപ്പിൽ പ്രതിയരനിക്കുന്നത് കാതോർത്ത് ഇരിക്കുന്നോഴ്യും ‘ഇത്ര വേഗമോയാതെ?’ എന്നു തേങ്ങുന്നു.

‘കാൽവിനാഴിക കുടി

ഞാൻ പിരിന്നൊരീവീടിൽ

മേരിടാൻ കഴിഞ്ഞെങ്കിൽ !’

എന്നും കൊതിക്കുന്നുണ്ട്, ജീവിതരത്തി. എക്കില്ലും, വിതുസ്വാതെ, വിറ യ്ക്കാതെ, വിളറാതെ,

‘സമയം വരുന്നേരം

സർവശക്തമാക്കേയിൽ

മമജീവിതം കഷ്ട്രേം

സസ്മിതം സമർപ്പിക്കും’

എന് ഉറപ്പിക്കുന്നുമുണ്ട്. വേളിക്കഴിഞ്ഞാൽ, വരങ്ങേ കുടെ എന്നേയ്ക്കു മായി ഇരിഞ്ഞിപ്പോയേ തീരു എന അനിവാര്യത ബോധ്യമുള്ളതിനാൽ, ഈ പറഞ്ഞുറപ്പിക്കൽ, സ്വയം സമാധാനിപ്പിക്കലാണ്. ഇരിഞ്ഞിപ്പോകുന്നത് വിഞ്ഞിപ്പോടിക്കാണ്ടുതന്നെ. പിറ്റേനുകാലത്ത്, പച്ചപുന്തോട്ടിൽ, പുവുകൾ കണ്ഠത്തുറന്ന് വിഷാദത്തോടെ നോക്കും; ഒരു തേങ്ങ ലോടെ അവ ചോദിക്കുകയും ചെയ്യും.

‘നിഃലായിരുന്നേനോ

സ്വന്നേഹാധാരമാരുപം ?’

പച്ചപ്പേരോപ്പ്. നേരത്തെ സുചിപ്പിച്ച ജീവിതരത്തിൽനാണ്. ദൈഷണിക തലത്തിൽ മുതിയുടെ അനിവാര്യതയെക്കുറിച്ച് അസന്നിഗ്രഹമായ ബോധുമുള്ളപ്പോഴും, മുതിച്ചിന്തയിൽ വിക്ഷുഭൂമാകുന്നു, ആ മനസ്സി വിടെ. കൃത്യമായി അളന്നുനേന്നാക്കാൻ കഴിയും, ഇവിടെ നിന്ന് 'നിശ്ചല കർ നീളുന്നു' എന്ന കവിതയിലേയ്ക്കുള്ള അകലം.

ഈ മുതിതനെന്നയാത്രേ,

‘എത്തുമെന്നാലും പെട്ടു -
നേതാരു പുവിൻകണ്ണും
പൊതുവാൻ മടികാത്ത
നിർവിവേകയാംസന്ധ്യ’

യും ('ഭ്യംഗഗിതി') ഈ ലോകത്തിൽ, സൗരദ്യമോ സൗന്ദര്യമോ സംശ്യ മിയോ സ്നേഹമോ ഒന്നുംതന്നെ ശാശ്വതമായിട്ടില്ല. പരിശുദ്ധ സ്നേഹം, ശാശ്വതമാണ് എന്നതേ, പാവം, മനുഷ്യൻ്റെ കണക്കു കുടക്കാൻ. പക്ഷേ, അതും

‘കാലത്തിന്നയീനമാം
നശരജഗത്തിക -
ലാലംബഹിന്നന്തനെ’

എന്ന് അവൻ തിരിച്ചറിയുന്നത്, നേരത്തെ സുചിപ്പിച്ച, വകതിതിവുകെട്ട് സന്ധ്യയുടെ വെളിച്ചത്തിലാണ്. ഈ നില്ലപായത്താബോധത്തിൽ നിന്ന് ഒരു മോചനം വേണ്ടെങ്കിൽ? പച്ചത്തോപ്പിനും പുക്കൾക്കും മാത്രമല്ല സമസ്തവസ്തുകൾക്കും വിലയും സൗന്ദര്യവും പ്രദാനം ചെയ്യുന്നത് 'വിശ്വത്തിന്റെ നശരഭാവമാണ്' എന്ന്, ഇതിനെ മരിച്ചിട്ടു കാണുക തന്നെ.

ഈഞ്ഞനെ മരിച്ചിട്ട് സമാധാനം കാണുന്നതും, പക്ഷേ, നീണ്ടു നിൽക്കുകയില്ല. 'ജീവിതത്തിന്റെ രണ്ടുവും കാണാത്തതാരാവഴിവ കിൽത്തനിച്ചു' നിൽക്കുബോൾ, കണ്ണിൽപ്പെട്ടുന്നത്. 'ഇന്നുണ്ടാൻ, നാഞ്ചി നീ' എന്ന, കാലത്തിന്റെ ചുമരെഴുത്താണ്, പെരുസറയോ പുവർഷമോ ഇല്ലാതെ, ആ വഴിക്ക് കടന്നുപോകുന്ന 'രു ദരിദ്രൻ്റെ നിർജീവമാം ദേഹമടക്കിയ പെട്ടിയും മരണം' എന്ന കുറ സത്യത്തിനു മുൻപിൽ, വായനക്കാരെനെ നശനാക്കി നിർത്തുന്ന കവിത.

രണ്ടുവും കാണാത്ത ഈ വഴിവകിൽ വെച്ചുതന്നെ ഈ പേരെത്തെടുക്കേണ്ട ഒരു നീണ്ട കവിതയുണ്ട് - "പാത". ഏറെരെയാനും ചർച്ച ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്തതാണീകവിതയെന്നു തോന്നുന്നു. ജി. എന്തു കൊണ്ട് ഇക്കവിത, തന്റെ ഉദാത്ത രചനകളായ കുട്ടികവിതകളുടെ വകു പ്പിൽപ്പെട്ടുതിയില്ല എന്ന് ണ്ണാൻ വിസ്മയിച്ചിട്ടുണ്ട്, പലപ്പോഴും. അപ്പോൾ ശാക്കെ, ജി.യുടെ മുത്യുബോധത്തക്കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചയിലും ഇക്കവിത കടന്നുവരുമ്പോൾ; എക്കിൽ അതുതനേയാവില്ലേ ഈ വകഞ്ഞു വെയ്ക്കലിനും നിബാനം എന്നും തോന്നിയിട്ടുണ്ട്.

എവിടേയ്ക്കാണു നീ പാതേ!
 എന്നോടു പറയില്ലയോ?
 പലപ്പോഴും നിന്നനോക്കും
 പടിക്കൽത്തന്നെ നിന്നു ഞാൻ
 മിക്കപ്പോഴും വിളിക്കും നീ
 മിഞ്ഞുകിള്ളേരെയൈകില്ലും

എന്ന ഈ കവിത, പു ഇതശ്ര നിർത്തുന്നപോലെ വിലോഭനീയമായി വിടരുന്നു. പടിക്കാനേരെയുണ്ട്, പുസ്തകസ്ഥാപി ഉമ്മറക്കാലായിൽ കൊണ്ടുവന്നു വെച്ചിട്ടുമുണ്ട്. പക്ഷേ, ഒരേടും തുറന്നുനോക്കിയിട്ടില്ല. ‘എവിടേയ്ക്കാണു നീ പാതേ!’ എന്ന വിസ്മയവുമായി, പടിക്കൽ വന്നു നിൽക്കുകയാണ് താൻ. നിരന്ന തണൽ മരങ്ങൾ; കടകട നീളുന്ന കാള വണ്ടി - അതിലെ വൈക്കോൽ വിരിയിൽ കയറിയിരുന്ന്, ആടിക്കു ലുഞ്ഞി, ഭൂമിയുടെ അറ്റത്തേയ്ക്ക്, ചക്രവാളത്തിന്നപ്പുറത്തേയ്ക്ക് - അവിടെ അറിവിന്റെ സീമയ്ക്കപ്പുറത്തുള്ള അത്ഭുതം നിരഞ്ഞ നാട്, വേഷം, ഭാഷ, കളിക്കുട്ടുകാർ, ഉത്സവങ്ങൾ - താനും വരട്ടേ? ചക്രവാള തതിന്നപ്പുറത്തേയ്ക്ക്? പെട്ടുനാണ്, വീടിനുള്ളിലെ ജലാർദ്ദനങ്ങളായ നാലുകൾനുകളെക്കുറിച്ചുള്ള ഓർമ്മ, ഇടിമിന്നൽ പോലെ.

അയ്യാ മരന്നുപോയെന്നീ -
 യമയ്ക്കോമനയാണു ഞാൻ.
 അക്കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറയും
 വിമിക്കവിശ നന്നതിട്ടും
 ഏടൻ്റെ കൈപിടിച്ചുൻ കൊ-
 ചുനിയന്നു നടക്കണം.
 ആ നാലുകൾന്നിൽ സ്വന്നഹാർദ്ദ -
 മായവെട്ടത്തിൽ നിന്നു ഞാൻ
 പോരില്ല, മോഹിപ്പിക്കല്ലോ,
 പോ നീ തോഴീ, വരില്ല ഞാൻ.
 എന്ന്, താൻ തിരിച്ചോടുന്നു, വീടിലേക്ക്
 പഴക്കുംതോറുമെന്നു
 പാരം മമതയൈകില്ലും
 ഈ വീടുവിട്ടിരിങ്ങീടാ-
 നിന്നിത്താമസമില്ലമേ.

എന്നാരംഭിക്കുന്ന ‘നിചലുകൾ നീളുന്നു’ എന്ന കവിത ഇവിടെ നിന്നു കൊള്ളുത്തിയെടുത്തതല്ലോ? ജീവിതപ്പാതയുടെ അറ്റത്തുവെച്ച്, ചക്രവാളത്തിന്നപ്പുറത്തേയ്ക്ക്, മരപൊക്കി എന്നു നോക്കുന്നു. നാനാവർഷിയാണിതമായ വിസ്മയം തന്നെ. പക്ഷേ, പെട്ടുന്ന സ്വന്തം പച്ചപ്പുന്നോപ്പിലേയ്ക്കുതന്നെ താൻ തിരിച്ചോടുന്നു. ജി.യുടെ മൃത്യുബോധത്തിലെ മറ്റാരിതൾ തന്നേയതെ, ‘പാത’യും?

കാലമാകുന്നോൾ ആരും വിളിക്കാത്തതെന്ന വരുന്ന, എല്ലാ രേയും എന്തിനും ചികിത്സിക്കാൻ ത്രാണിയുള്ള, തെക്കുതെക്കുള്ള ഒരു മഹാവൈദ്യനായി മൃതിയെ സകല്പിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. 'ഇന്നക്കുറുവി കൾ' എന്ന കവിതയിൽ, എല്ലാമറ്റ പത്രച്ചക്രങ്ങൾ അമാസ്യാനം ഉറ സ്ഥിച്ച്, കേന്ദ്രത്തിലേയ്ക്ക് സമന്വയിച്ച് മുറുക്കി വെച്ചിട്ടുള്ള ഒരു മഹാ വാച്ച് - ബേഹാണ്യം. അനേകം ചക്രങ്ങൾ സംവിധാനം ചെയ്ത് എക്ക ബിനുവിലേയ്ക്ക് കേന്ദ്രീകരിച്ച് പാകത്തിൽ മുറുക്കി വെച്ചിട്ടുള്ള കൊച്ചു വാച്ച് - പിണ്ണാണ്യം. കർമ്മപ്രൈപ്പവുമത്രയും താടുത്തുവെച്ചിട്ടുള്ള മഹാവാച്ചിന്റെ നിരന്തര മഹാസ്വപ്നങ്ങളാക്കം അനുസ്വപ്നമുണ്ടാക്കി കൊണ്ട് ചെറുവാച്ച്. കാലപ്രസ്താവകാണ്ഡിതു നിലച്ചുപോയാലോ? പിന്നെ, നിശ്ചലുകൾ നീനുമൊഴുകിലെങ്ങാനും വലിച്ചേറിയുകയല്ലോ വരെ? ഇതുകൊടുത്തു പകരം മറ്റാനു വാങ്ങാവുന്ന ഒരേപ്പാടില്ല. കേടുത്തിരുത്തുക്കാമെന്നുവെച്ചാൽ, പണിയറിയുന്ന പണിക്കാരനു മില്ല. ('പഴയ വാച്ച്' എന്ന കവിത)

"സമയത്തിൽ കുതിയറിയാതായെങ്കിൽ
മമതയാൽമാത്രം ചുമക്കു"-

നതിനെന്നതർത്ഥം ? നടക്കുന്നമട്ടില്ലെങ്കിൽ, എറിഞ്ഞുടയ്ക്കുകതെന്ന. മമതാ ബന്ധം ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിന് തടസ്സമായിക്കുടാ എന്ന കാഴ്ച പ്ലാൻ, ശ്രദ്ധയം. "പാത" യിലെ ജില്ലാർഭങ്ങളായ നാലുകൾക്കുള്ളൂം, പച്ച പുന്നോപ്പും, ജീവിതരത്തിയും ഒക്കെ ഇതിനുടുത്തുവെച്ച് ഇഴപേര്ത്തു നോക്കു. ഇവിടെയ്ക്കെത്തുവോഗേയ്ക്കും ആർജിക്കുന്ന മുതിർച്ച - ഇടർച്ചയില്ലായ്മ- അമവാ നിർമ്മത്രം," നിഃലുകൾ നീളുന്നു" ലേയ്ക്കുള്ള ഇടക്കല്ലിയല്ലോ?

"പോകയാണു ഞാൻ, ദുര
നിന്നാരോ? വിളിക്കുന്നു.
പോള കുട്ടിയിട്ടില്ലെന്ന്
ക, ല്ലിതാ പുലരാറായ !"

എന്ന, "പാതിനേര്, പാതിനുണ്ണാൻ" എന്ന കവിത ആരംഭിക്കുന്നു. പുലരു വോളും, ഒരുപോളക്ക്രണ്ണിടയ്ക്കാതെ കാതോർത്തിരുന്നത് ആ വിളി കേൾക്കാനായിരുന്നു. ഇനി വിളംബിക്കില്ല.

ജീവിതത്തിന്റെതായ
പാളത്തിൽ, തുടുപ്പേരോ -
താവിയ ഹൃദയത്തിൽ
വെളിച്ചും പൊക്കിക്കാട്ടി,
ഇരച്ചും കിതച്ചും പാ -
ഞഞ്ഞിക്കു കേരാനുള്ള
മരണം വന്നപ്പോൾ നീ

വിലക്കിനിർത്തീ ദുരെ !

ഉമ്മവെയ്ക്കുക, പുണർ -

നീടുക, പോകാനേനെ -

സുമതിക്കുക! വണ്ടി

വന്നോട്ട് വരാറായാൽ"

എന്ന് അക്കവിത അവസാനിക്കുന്നു. ഈനി,

പഴകുംതോറുമേരുന്നു

പാരം മമതയെകില്ലും

ഈ വീടുവിട്ടിരഞ്ഞീടാ -

നിനിത്താമസമില്ലമേ.

എന്ന് ഉരക്കെ വിളിച്ചു പറയാം. ("പാതിനേര്, പാതിനുണ" എഴുതിയത് 1963ലും "നിശല്യുകൾ നീളുന്നു" എഴുതിയത് 1962-ലും ആണെന്ന് കാണുന്നു. എഴുതിയതിന്റെ കാലാനുപുർവ്വം ഗവേഷണ വിദ്യാർത്ഥി കളുടെ വിഷയം കാവ്യാനുവേത്തിന്റെ അനേകണായാത്രയ്ക്ക് അതിൽ കാര്യമില്ല.)

നൃഗിനാല്യ് അനുശ്ചൂപ്പി ഫ്രോക്കങ്ങളിൽ എതിന്തു നിൽക്കുന്ന കാവ്യമാണ് "നിശല്യുകൾ നീളുന്നു" ജി.യുടെ കാലബോധവും ജീവിത ബോധവും മൃതിബോധവും ഒന്നിച്ചൊഴുകുന്ന ത്രിവേണിസംഗമം. കാലമായതിനെന്നെയാക്കെ കാലുകൊണ്ടുതട്ടി നിരത്തും, കാലം. മനുഷ്യജീവിതവും ഇതിനൊരപാദമല്ല. മമതാബന്ധങ്ങൾ, പച്ചപ്പേരോപ്പ്, ജീവിതരതി- അവൻ, ഇവിടെ പിടിച്ചുനിൽക്കാൻ ഉറപ്പുള്ള പിടി വളളിയല്ല, ഒന്നുംതന്നെ.

കാലാൺതതട്ടി നിരത്തേട്ട്

കാലം ജീർണ്ണിച്ചതൊക്കെയും

നിത്യമാനസബന്ധങ്ങൾ

നിരാലംബങ്ങളുംഡിയിൽ!

സർഖാപാത്രം കൊണ്ടുള്ള അടപ്പുമാറി, സത്യം കണ്ണിൽ തറയ്ക്കുന്നു. വാമുടകാണ്ണു എന്ന് മക്കോട് അമ്മയ്ക്ക് പ്രാർമ്മിക്കാം.

ചിതയിൽദഹിച്ചതു

മുത്യുവിൻ ചിരക്കേ,

ജിതമുത്യുവാമാത്മാ -

വെനേനും ജീവിക്കുന്നു.

എന്നൊക്കെ സമാധാനത്തിന്റെ തോളിൽ തലച്ചായ്ക്കുകയുമാവാം. ഓടക്കുഴലാണ് തകരുന്നത്; സംഗീതം അനാദ്യത്തമാണ്; അതിന്റെ ആരോഹാവരോഹങ്ങൾക്ക് തന്റെ തുളകൾ നിമിത്തമായി എന്നേയുള്ളൂ - അതിനു കാലത്തോടു നന്നിപറയുക - അങ്ങനെന്നെയാക്കെ എറെപ്പിയാം. മനുഷ്യന് പകേഷ, ജീവിതം ഒന്നായുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടുതന്നെ.

നിത്യമാനസവന്യങ്ങൾ
നിരാലംബങ്ങളുള്ളിയിൽ!

എന്ന് കാലത്തിലൂടെ അവൻ തേങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഉരുകാറായ സർഗക്കവിപോലെ പൊള്ളുന്ന ഈ തേങ്ങൽ ഈ കാവ്യത്തിലെ നുറ്റിനാലു ഫ്രോക്കങ്ങളേയും തുളച്ചുകടന്നു നീളുന്നു. മനുഷ്യൻഎന്ന പ്രതിഭാസത്തിന്റെ നില്ലാരതയേയും നില്ലഹായത യേയും അത് തിളക്കിക്കാട്ടുകയും ചെയ്യുന്നു.

പ്രധാനമായും മുന്നു വണ്ണങ്ങളായും, വീണക്കും ഓരോ വണ്ണവും ഭാവവിന്മാനമനുസരിച്ച് ഉപബണ്ണങ്ങളായും തിരിച്ചാണ് കാവ്യത്തിന്റെ ശില്പപസംഖ്യാനം.

കാലത്തെ, ദൃശ്യമല്ലാത്ത
കരത്തിൽച്ചാട്ടവാറുമായ്
ചന്ദ്രാദിത്യവുംരോദ്ധൃതം -
പ്രകാശമയരേണ്ടുവും

പ്ലൈമെത്താതെ,

അദ്യശ്രൂമായ എത്തോ അമേയഗക്കി, അനുസ്യുതമായി ഓടിച്ചുപോ വുന്നു. എവിടെ നിന്നാണ് പുറരപ്പെട്ടത്? എവിടെയാണ് താവളം? - അറി ഞ്ഞുകൂടാ. എക്കിലും ഈ 'ആകാശത്തിന് സാർമ്മവാഹവ്യഹരിതോ ടൊപ്പം, നിരന്തരമായി അലയാൻ എന്നേയും ആരോ വിളിക്കുന്നു. ഉദ്രേശ്യ ലക്ഷ്യങ്ങളുമാറിയില്ലെങ്കിലും, അനന്തമായ ഈ അലച്ചിൽ എനിക്ക് ആപ്പാദമാണ്. അമവാ, എന്തേ സ്ഥാതിയായ ഭാവം, ഈ സാർമ്മവാഹസംഘത്തോടൊപ്പം, അതിലോരു സ്ഥിന്മാരായി, നിത്യമായി അലഞ്ഞുകൊണ്ടയിരിക്കുക എന്നതാണ്. അതിനിടയ്ക്ക് ഈ വാടക വിട്ടിലെ അലപകാലത്തെ വാസം, ഒരു വ്യതിയാനം മാത്രം. അലഞ്ഞു നടക്കുന്നതുകണ്ട് മനസ്സിലിണ്ടാവാം, ഇതിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ,

വിളിച്ചിടം തന്നതാണി
വിടിലല്പമിരിക്കുവാൻ

ഇപ്പോൾ, വീടുടമ, വീടാഴിഞ്ഞു കൊടുക്കണമെന്നു പറയുന്നു. ഇവി തന്ത്ര താമസം അല്പം നീണ്ടുപോയോ എന്ന് എനിക്കും ശക. എക്കിൽ, ഒടും താമസിയാതെ ഒഴിഞ്ഞുകൊടുക്കുക തന്നെ. ഉടമയുടെ ഉദ്രേശ്യം, ഇതോന്നു പുതുക്കിപ്പണിയുക എന്നതാവാം. നല്ലകാര്യം. ഇനങ്ങിപ്പോ വുന്നോൾ എത്തെങ്കിലും കൈയിലെടുക്കേണ്ടതുണ്ടോ? അമവാ, എന്തെ കിലുംഎടുക്കാൻ എനിക്കെന്തർഹത? "തേനത്യക്കേന ഭൂഞ്ജിമാ?" എന്നാണ് ഞാനിവിടെ നിരന്തരം കേടും ഉരുവിട്ടും പറിച്ചു പോന്നത്. ഇത് പരാവാസ്യഗുഹമാണ്. ഇവിടെ നിന്ന്,

"നിഞ്ചാനെന്ന വിഭേദത്തിൽ
നിരുധ ബലമാം വല
വിഭാജിക്കും നിർഭയനായ്
വിചരിക്കും വിമുക്തനായ്"

ഇരുട്ടിൽ നിന്ന് എനെ വെളിച്ചത്തിലേയ്ക്ക് നയിക്കേണമേ; മൃതിയിൽ നിന്ന് എനെ അമൃതത്തിലേയ്ക്ക് നയിക്കേണമേ എന്ന പ്രാർത്ഥന താനിവിടെ യുഗയുശാന്തരങ്ങളായി കേടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഇപ്പോൾ തിരിച്ചറിയുന്നു- ആ മൊഴി അനുഭ്രൂതല്ല, എൻ്റെതുതനെ. ഈ വിവേകത്തിൽ, അപാരതയുടെ നിറവെളിച്ചത്തിലേയ്ക്ക് ഇരഞ്ഞി നടക്കാൻ എന്തിന് വിളംബിക്കണം ?

ഈ വീടുവിട്ടിരിങ്ങീടാ -

നിന്നിത്താമസമില്ലമേ

ഇരങ്ങാം, ആ വിളി കേൾക്കുന്ന നിമിഷം

ആരോ വിളിക്കുമുട്ടെന -

നാഡിയാതരിയുന്നപോൽ

ഉൽക്കണ്ഠം കണ്ണുചിമാതെ -

യുള്ളിൽ നില്പവു പ്രതീക്ഷയിൽ.

മുരളിരാഗമയുര -

മുവനാമൊരു യാത്രികൻ

വരും, വിളിക്കും, താൻ പോകും

വാതിൽ പുട്ടെതയക്ഷമം.

ഈവിടത്തെ, പിന്നിത്തുടങ്ങിയ ചിത്രകംബളത്തെ കുറിച്ച്, താൻ വിയർപ്പുശുക്കിയ, കതിരാടി നിൽക്കുന്ന കൃഷിയിടത്തെ കുറിച്ച് ഒന്നും വേവലാതിപ്പുംണ്ടതില്ല. അതെക്കു വീടുടമ, വാടകയിനത്തിലേക്ക് വകവെച്ചുകൊള്ളും. ജീവിതം ഒരു 'പാടക്കൃഷി'യാണ് എന്ന ഈ സങ്കല്പത്തിന്റെ അടിവേർ, ജി.യുടെ ആദ്യകാല രചനകളോളം ആഴത്തിലെത്തുന്നു. 'ചരിതാർത്ഥമനായ് താൻ' എന്ന ഒരു ആരംഭകാല രചന ഇവിടെ ചേർത്തു വെച്ചു വായിക്കണം (സാഹിത്യകൗതുകം-ഒന്നാം ഭാഗം)

കാലം നിലം, ജന്മിജഗനിയന്താ -

വാകുന്നു, നമർക്കിതു തുണ്ടുതുണ്ഡായ്

പാരം പ്രിയദ്രോഹവകാശമൊന്തു

പകുത്തു നൽകുന്നതുമദ്യയാവാൻ.

ചിലർക്കു കണ്ണംചെറുതും നിരച്ചു

മുള്ളുള്ളതും ശുന്നവുമായിരിക്കും;

നിരാഗരാകാതതിൽനിന്നു കൃത്യം
നിത്യം നടത്തുന്നവരുത്തമമാർ.

എന്നുതുടങ്ങുന്ന അകവീത, തനിക്കളനുതനിട്ടുള്ള ഈ കൃഷിയിടം തരിശിടാൻ പാടില്ലെന്നും, അധ്യാനിച്ച് വേർപ്പേശുകൾ ഇതിൽ പുവും കായും വിള യിച്ചെടുക്കണമെന്നും, മാത്രമല്ല, "ഇതികലപ്പുകൾ ഭവൽപ്പുദ്ധരില്ലപ്പിച്ചുകൊള്ളാമുപഹാരമായി" എന്നുകുടി. പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടാണവസാനിപ്പിക്കുന്നത്. 'പാട'തിന്റെ പൊരുളറിയാൻ, ഇന്നത്തെ വായനക്കാരന് നിഖലങ്ങു നോക്കണം. ഇപ്പോഴത്തെ ദളിത് വായനയ്ക്ക് ഇതിൽ നിശ്ചലിക്കുന്നത്, കവിയിലെ കീഴാളൻ്റെ കാലം ചെന്ന അടിമത്തബോധമാണ് എന്നും വ്യാവ്യാനിക്കാം. പകേജ്, 'കാലം നിലം ജനി ജഗന്നിയത്താവ്' എന്ന ആദ്യ വരിയുടെ നിഷ്പയമാവുമത്. അതിലെ ഉൾക്കാച്ചയ്യുടെ വെളിച്ചതിലാണ് കവിത ഇഴപേരത്തെടുക്കേണ്ടതെന്നതമാണ്. ഈ പാടഭൂമിയാണ്,

കതിരിട്ടോരു സകലപം
കാറ്റത്താടുന്ന പാടമേ
നേടുവീർപ്പിട്ടു ഞാൻ നിന്റെ
നേരേ നോക്കുകയില്ലിനി!
ഉടൻ വിട്ടുകൊടുക്കും ഞാ-
നുടമയ്ക്കീനിലങ്ങളെ;
കല്പിച്ചു തന വിത്താണീ-
കണ്ണത്തിൻ പുളകോട്ടഗമം

എന്ന് "നിശല്യുകൾ നീളുന്നു" എന കവിതയിൽ നിരീഞ്ഞ കതിരാടി നിൽക്കുന്നത്. ഇവിടെ നിന്നു ഞാൻ നേടിയ വെളിച്ചങ്ങൾക്ക്, അനുഭവിച്ച സൗഹ്യദാന്തൾക്ക്, സ്വന്നേഹവാസല്യങ്ങൾക്ക്, ആദരങ്ങൾക്ക്, ആപ്പൂഡങ്ങൾക്ക്, അനുഭൂതികൾക്ക് ഒക്കെ ആരോടാണ് നന്ദി പറയേണ്ടത്? വേണ്ട;

പഴകും തോറുമേരുന്നു
പാരം മമതയെക്കില്ലും
ഈ വീടുവിട്ടിരിഞ്ഞീടാ-
നിനിത്താമസമില്ലേം.

ഇനി, "ഞാൻ" മാറ്റി 'മനുഷ്യാത്മാവ്' എന്ന് പകരം വെയ്ക്കുക, 'വീട്', മാറ്റി 'ശരിരം' എന്നും "നിശല്യുകൾ നീളുന്നു" വീണ്ങും വായിക്കുക. മുതി, എത്ര ഉദാരരമണിയാം!

കടലിൽ കലങ്ങിപ്പോകുന്ന പുഴ

(ജി. യുടെ “അഴിമുഖത്ത്” നിന്നു നോക്കുന്നോൾ...)

എം. എം. സചീനൻ

അഴിമുഖം, പുഴ കടലിൽ ചെന്നുചേരുന്ന ഇടം. ചിരപരിചിതവും, പരിമിതവുമായ ഈകുരകൾ ഭേദിച്ച്, ഇരംവുന്ന കടലിൽന്ന് അനന്തവിശാലതയായി മൊഴിമാറ്റം ചെയ്യപ്പെടുന്ന പുഴ. കൊച്ചുകുട്ടികൾ അക്കരെയിക്കരെ നീന്തിക്കളിച്ചും ആവലുപരിച്ചും പരിചയിച്ച് പുഴയുടെ കുട്ടിത്തത്തിന് ലോകം കീഴടക്കാനുള്ള സാഗരഗർജ്ജനം സ്വന്തമാകുന്നത് അഴിമുഖത്തുവെച്ചാണ്. അന്യോദ്ധക്കാരന്നേയും അന്യഭാഷക്കാരന്നേയും പരിചയമില്ലാത്ത സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങൾക്കുമേൽ അധിശന്ത്യം സ്ഥാപിക്കുന്ന തിരമാലകളുടെ കരുതൽ തന്നേതുകൂടിയാണ് എന്ന് പുഴ തിരിച്ചറിയുന്നതും അഴിമുഖത്തുവെച്ചാണ്. “ഒരുനാൾ നിനക്കും സാമാജ്യങ്ങൾ കീഴടക്കാൻ കഴിയും” എന്നാണ് അഴിമുഖം പുഴയോടു ബിളിച്ചുപറയുന്നത്. “ഹാ! വരും വരും നുനമാറ്റിനും;” എന്ന് അവർത്തിച്ചുതുടങ്ങുന്നതോടെ പുഴ പുഴയില്ലാതാവുകയും കടലിൽന്ന് പുളിപ്പിൽ അലിഞ്ഞ്, പുഴ ഇല്ലാതാവുകയും ചെയ്യുന്നു. പുഴയ്ക്ക് കുടിവെള്ള തിരിക്കേണ്ട ശാന്തിയും സ്വത്രശുഖിയും നഷ്ടപ്പെട്ടു പോകുന്നു.

കോളനിക്കിലെപ്പേട്ട് ഒരു നാട്ടിലെ സാധാരണ മനുഷ്യർ മാത്രമല്ല, കവികളും, നേതാക്കളും, ഇടത്തരക്കാരും, ബുദ്ധിജിവികളും സാംസ്കാരികലക്ഷ്യങ്ങൾ പോലും എങ്ങനെയാണ്, കോളനിക്കരണ തിരിക്കേണ്ട മുല്യവോധത്തിന് വിധേയമായിപ്പോകുന്നത് എന്നതിന്റെ സാക്ഷ്യമാണ് ജി.യുടെ “അഴിമുവത്ത്” എന്ന കവിത.

‘വഞ്ചി’യിലെ അഴിമുവത്തുവെച്ചാണ് കവിത തുടങ്ങുന്നത്. പഴന്തിൾ പാട്ടുകളുടെ വിരയുഗം അമവാ സംഘകാലാലഭം മുതൽ കുലശേഖരപ്പേരുമാക്കുമാർ കേരളം വാൺിരുന്ന പറ്റണഭാം ശതകത്തിന്റെ ആദ്യാലഭട്ടംവരെ കേരളത്തിന്റെ തലസ്ഥാനമായിരുന്ന പ്രദേശം എന്ന നിലയ്ക്കാണ് മഹാദയപുരം അമവാ ‘തിരുവഞ്ചിക്കുള’ തിരിക്കേണ്ട പ്രാധാന്യം. കേരളത്തിന്റെ ഗതകാലസമരണകളിലേയ്ക്കുണ്ടാൻ ഇതിലും പറ്റിയ സ്ഥലം വേരൊയില്ല.

കുറരുമായ ഒരു കൊലപാതകത്തിന്റെ ദൃശ്യഭീകരതയിലേയ്ക്കാണ് കവിതയുടെ തുടക്കം. സമുദ്രത്തിന്റെ നെഞ്ചിൽ വാനമർത്തുന്ന കട്ടാരിപ്പിടിപോലെ സുരൂവിംബത്തിന്റെ അറ്റം. ചോരയിൽകൂളിച്ചുനിൽക്കുന്ന പടിഞ്ഞാറേ ചക്രവാളം. പിടയുന്ന സാഗരം. വിതുവികൊണ്ടെങ്കാടിയെത്തുന്ന “ചുരുളി” അമവാ പെരിയാർ. അവശ്രൂതകുതുന്നിർത്താൻ കയ്യുന്നിട്ടുന്ന, വിളറിയ മണൽക്കര. അലക്കിന്റെ മുർച്ചമുഴുവൻ നെഞ്ചിൽ കുത്തിത്തരിച്ചു പിടയുന്ന കൊടുക്കുരതയ്ക്കെതിരെ സഹതാപം ഉണർത്തുകയല്ല കവിത ചെയ്യുന്നത്. മരിച്ചു, കൊലപാതകത്തിന് നൃഥയിക്കരണം കണ്ണെത്തുകയും, പ്രകൃതിയുടെ ഇന്നമാതൃക മനുഷ്യർക്ക് പിന്തുടരാനാവുന്നില്ലപ്പോ എന്ന് സങ്കടപ്പെടുകയുമാണ്.

പ്രജാപരിപാലനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രതിജ്ഞ മറന്ന്, ഏകാധിപത്യാധികാരം പരത്തുവാനും, ജനതാരക്ഷയ്ക്കായി നിന്ന് നീതിയെ തട്ടിക്കടക്കാനും ആരംഭിക്കു,

“ശുരനാമൊരു പെരുമാളെ, മുൻപീനാടിന്റെ
യീരമാം നിരാരകതം തിളയ്ക്കുമേതോ ഹസ്തം
കുത്തിയ കമയിലെ വീരസംഭവം കൊണ്ടു
തീർത്ത നാടകം”.

ആടുകയാണ് വിശ്വം എന്നതേ, ഈ പ്രകൃതി ദൃശ്യത്തിന്റെ പുർവ്വപക്ഷം.

“ഹാ ! സഹിച്ചിരുന്നീല പുർവ്വ കേരളം സേച്ചു -
ദാസമാം ചെങ്കോലിന്റെ ദൃപ്തമാം നിശ്ചൽ പോലും”

എന്ന് ഉള്ളറം കൊള്ളുന്നോൾ, ഈ മുർച്ച ശത്രുവിന്റെ നെഞ്ചിൽ തന്റെ കാലാം “യീരാം നിരാരകതം തിളയ്ക്കും ഹസ്തം” പുതിയ തലമുറയിൽ ഇല്ലാതെ പോയപ്പോ എന്ന വിഷാദവും തെളിയുന്നു.

കവിതയിൽ സുചിപ്പിക്കുന്ന “ശുരനാമൊരു പെരുമാൾ” കുല ശേഖര രാജാക്കന്നാരിൽപ്പെട്ട ചരിത്രപുരുഷനാകാൻ വഴിയില്ല. “തന വരോധയത്തിലെയുപമം ജലരേവൈയെന്നു മത്തടിച്ച്” ആ പെരുമാൾ “കേര ഭോൽപ്പത്തി” എന്ന ശ്രമത്തിലെ പെരുമാക്കന്നാരിൽ നിന്നു വന്നതാ കാനേ ന്യായം കാണുന്നുള്ളു. കേരളം ഭരിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി പുറം നാട്ടിൽ നിന്നു കൊണ്ടുവന്ന രാജാക്കന്നാരായിരുന്നു “പെരുമാക്കന്നാർ” എന്നും അവർ ഓരോരുത്തരും പന്ത്രണ്ടുവർഷം വീതം ഭരണം നടത്തി എന്നും, ഒടുവിലത്തെ പെരുമാൾ കേരളം നാടുരാജാക്കന്നാർക്കിടയിൽ വീതം വെച്ചു എന്നും, പിനീട്, ഇസ്ലാം മതം സ്വീകരിച്ച് മക്കയിലേയ്ക്ക് പോയി എന്നും ഉള്ള “കേരഭോൽപ്പത്തി” കമയിൽ ചരിത്രയാമാർത്ഥ്യം ഒടും ഇബ്ലിന് ചരിത്രകാരന്മാർക്കിടയിൽ ഇന്ന് സർവ്വസമ്മതമാണ്. ബോഹമണ്ണരുടെ മേൽക്കോയ്മയും, നാടുവാഴികളുടെ അധികാരവും ഉറ പ്രീക്കാൻ ഓരോരോ പ്രദേശത്തെയും ഭരണവർദ്ധിം തരാതരം പോലെ പൊടിപ്പും തൊങ്ങലും ചേർത്ത് പറഞ്ഞു പ്രചരിപ്പിച്ച വാമോഴി വഴിക്കുന്നതും പിൽക്കാലത്ത് വരമൊഴിയായി എന്നേ കരുതേണ്ടതുള്ളൂ.

പക്ഷേ, ചരിത്രസത്യവും കാവുന്നിതിയും ഒന്നല്ല എന്നതിനാൽ “അഴിമുവത്ത്” പരമാർശിക്കപ്പെടുന്ന ഈ പെരുമാൾ വിശേഷശ്രദ്ധയാർഹിക്കുന്നുണ്ട്.

അവരോധസമയത്തെ ശപമം പാലിക്കുക എന്നതുമാത്രമാണ് പുറം നാടുകാരായ പൊരുമാക്കന്നാർ ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നത്. അതുപാ ദിച്ചാൽ, അവർ പുറം നാടുകാരാണെങ്കിലും ഈ നാടുഭരിക്കാൻ അവർക്ക് അധികാരമുണ്ടായിരുന്നു എന്നർത്ഥം. ജനക്ഷേമകരമായ ഭരണം നടത്താത്തതുകൊണ്ടാണ് പെരുമാളെ, “ധീരമാംസിരാ രക്തം തിള്ളക്കുമേതോ ഹസ്തം” കുത്തിയത്. വിരോധം കേവലമായ വിദേ ശാധിപത്യത്തോടായിരുന്നില്ല എന്നു സാരം. വിദേശിയുടെ ദൃഢഭരണ തെയാണ് എതിർത്തിയുന്നത് എന്നകമം, സർഭരണം നടത്തിയാൽ വിദേശിക്ക് ഇവിടെ ഭരിക്കാൻ അവകാശമുണ്ട് എന്ന് വ്യംഗ്യമായി പറയുന്നു.

“ഞെട്ടി നിൽക്കുവെത്തെന്നു പണ്ടത്തെ ‘മഹോദയ -
പട്ടണ’മിതാം; മുഖം കുനിപ്പിൻ, വിലപിപ്പിൻ!
പോയി കേരളം, മുന്നുമുറിയായോടിഞ്ഞ വി -
ല്ലായി: സംസ്കാരത്തിൽ ഞാണാശത്തു കിടക്കുന്നു”

തിരുവിതാംകൂറും, കൊച്ചിയും, മലബാറുമായി കേരളം “മുന്നു മുറിയായോടിഞ്ഞ”ത് ബൈട്ടിഷ് ഭരണകാലത്താണ്. അതിനും മുമ്പ് പലപ്പോഴും “നുറുമുറിയായോടിഞ്ഞ വില്ലായിരുന്നു” എന്നതും നേരാണ്.

മിനിട്ടും മുതൽക്കിൾ പട്ടം നെറ്റി ഫേലണിതെൽ അവനിപ്പോന്നിളം തുടുപുടുപുാർന്നെന്നാം തിരകൾ- സാഗരരാജാവിന്റെ ഉപഹാരവും ചുമന്ന് ആഗമിച്ചിരുന്നവരായ മോഹിനികൾ - ഞൈട്ടിന്റെക്കുന്നത് മഹോദയ പട്ടണത്തിന്റെയും, കേരളത്തിന്റെയും ഇന്നത്തെ ദയനിയാ വസ്ഥ കണ്ണാൻ. മുന്നു മുറിയായൊടിന്നും, സംസ്കാരത്തിന്റെ ഞാണ ഭിന്നും കിടക്കുന്ന ഇന്നത്തെ അവസ്ഥയിൽ ഇവ മോഹിനികൾ ഞൈട്ടി നിൽക്കണമെങ്കിൽ അവർ, സാഗരരാജാവിന്റെ ഉപഹാരവും ചുമന്ന് മുന്ന് ആഗമിച്ചിരുന്നപ്പോൾ കേരളം ഏകശിലാവിഗ്രഹം പോലെ നിന്മിച്ചു നിന്നിരിക്കണം. “വണ്ണി” “മഹോദയപട്ടണം”, “ചുർണ്ണി”, “ചേര മാൻ പറഞ്ഞ്” തുടങ്ങിയ വാക്കുകളോക്കെ വടക്കുനോക്കിയത്രങ്ങൾ ഒപ്പോലെ ഭൂതകാലത്തിലേയ്ക്കും ചരിത്രത്തിലേയ്ക്കും തലതിരിച്ചു നിൽക്കുന്നവയാണ്. എന്നാൽ, കുലശൈവരവാഴച്ചയുടെയോ, ചെന്തമിൾ പാടിന്റെയോ ഭൂതകാല ചരിത്രത്തിൽ നിന്ന് വിളിക്കൊണ്ടുനുറുന്ന കേരളത്തിന്റെ ചിത്രമല്ല “അഴിമുഖത്തു” നിന്ന് നോക്കുന്നോൾ നമ്മുടെ കാഴ്ചയിൽ തെളിയുന്നത്.

“പോവുകക്കമെ, കിനാവിന്റെ പൊൻകസവിട്ട
പാവുനെന്ത്യതാലിനത്തെ നശത മറയ്ക്കാമോ”?

എന്ന് പിന്തിരിയുന്നോഴും കവിമനസ്തു മുടിത്തിരിയുന്നത് “കിനാവിന്റെ പൊൻ കസവിട്ടുനെയുന്ന” സുപ്പനലോകത്തുതന്നെന്നയാണ്. “പൊന്നിളം തുടുപുടുപുാർന്ന..” ഒരു ഭൂതകാലവും ഇന്നത്തെ നശതയും “അഴിമുഖത്ത്” എന്ന കവിതയിൽ പലതരത്തിൽ അവർത്തിച്ചുവരുന്ന ദ്രാഘിമാണ്.

“അളിയും ചകിരിയിൽ നിന്നു കാഞ്ഞനക്കണ്ണി വിളയിച്ചിട്ടും നിത്യ നിസ്വ” രൂം, “അവർ തൻ ഞൈറവിലെ മജജയും കൂടി കാർന്നു” ശവമാക്കുന്ന കഷാമവും, “നാലഞ്ചു മിനിനായി മുണ്ടിയും, പലപ്പോഴും ആലസ്യത്തോടെ വെറും വയറായപ്പോങ്ങിപ്പോന്നും പരുന്തിൻ മേൽനോട്ടത്തിൽ മണ്ണി നിൽക്കുന്ന ചീനവലതൻ” കോലവും, ഇന്നത്തെ നശതയുടെ ചിത്രം വരയ്ക്കുന്നു. പക്ഷേ, കിനാവിന്റെ പൊൻകസവിട്ടുനെയുന്ന പാവ് കേരളത്തിന്റെ ഭൂതകാലവുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നതല്ല. അത്, യുറോപ്പുൻ അധിനിവേശ സംസ്കാരത്തിന്റെ ചരിത്രവുമായി സുപ്പനലോകത്തുവെച്ച് കണ്ണിച്ചേരുകയും ചെയ്യുന്നു. സംസ്കാരത്തെ കുറിച്ചുള്ള, ശരിയായ ഏത് മാനദണ്ഡം ഉപയോഗിച്ച് അളന്നാലും, ആധിനിവേശത്തിന്റെയും കീഴപ്പെടുത്തലിന്റെയും തത്ത്വശാസ്ത്രം സംസ്കാരമില്ലായ്മയാണ് എന്ന് പറയേണ്ടിവരും. ആ അർത്ഥത്തിൽ “സംസ്കാരത്തിൻ ഞാണാശങ്കു കിടക്കുന്നു” എന്ന് സകടപ്പെടുന്ന കവിത ചുണ്ടിക്കാണിക്കുന്ന പരിഹാരം സംസ്കാരമില്ലായ്മയുടെതുത നേരായാണ്.

“എന്നു നമ്മുടെയായ നാടുകാക്കുവാൻ ദുരെ-
ചുനിരസിട്ടും തോക്കിൻ കുരയാൽ പരമാരെ
ഞുതെട്ടിച്ചും കൊണ്ടു നമ്മുടെ പടക്കപ്പുൽ
തന്റിര കുതിച്ചോടിക്കെലിൽ ചുരമാനും?”

എന്ന ‘പൊൻകസവ്’ ചേരമാൻ പറിസുമായും, തിരുവഞ്ചിക്കുളവും
മഹോദയപട്ടണവുമായും പൊരുത്തപ്പെട്ടുനവയല്ല. ജർമ്മനിയുടെയും
ഇറ്റലിയുടെയും ഏകകീകരണം, പടിഞ്ഞാറൻ നാടുകളിൽ പുതുതായി
രൂപംകൊണ്ട് ‘നാഷൻ’ സങ്കല്പം, വ്യാവസായിക വിപ്പവം, പരക്കുക
ഉടെ അമിതോൽപ്പാദനം, കച്ചവടയാത്രകൾ, സാമാജ്യ, സംസ്ഥാപനം,
കോളനികരണം, ‘വൈറ്റ്‌ഫേസ് ബേർഡൻ’ എന്ന രൂദ്ധ്യാർധ കിലോം
ഗിരേൻ കവിത-ഇവബ്യാക്കെന്നും പൊരുത്തപ്പെട്ടുന്നതാണ് “അഴിമു
വത്ത്” എന്ന കവിതയിൽ നന്ദിതുകുടുന്ന “കിനാവിരേണ്ട് പൊൻക
സവ്”. നമ്മുടെയായ നാടുകാക്കുവാൻ ദുരെചുന്ന് ഇരസുന്ന
തോക്കിരേണ്ട് കുരയാൽ പരമാരെ ഞട്ടിച്ചു നമ്മുടെ പടക്കപ്പുൽ നിര,
അല കെലിൽ ചുരമാനുണ്ടെങ്കിൽ, നമ്മുടെ നാടിരേണ്ടയും സംസ്കാ
രത്തിരേണ്ടയും അതിർത്തികൾക്കു പൂറ്റത് നമുക്ക് കോളനികളും
കീഴപ്പെട്ട ജനങ്ങളും ഉണ്ടായെപറ്റി.

“രൂ ഭൂയ്യറ്റിരേണ്ട് അധികാരം അതിരേണ്ട് അതിർത്തിക്കു പുറ
തെത്തുക്കു വ്യാപിക്കുന്നതാണ് ഇംപീരിയലിസം” എന്ന, മോർഗൻ
തോവിരേണ്ട് നിർവ്വചനവും, “രൂ പ്രദേശവും അവിടത്തെ ജനങ്ങളും
മറ്റാരു പ്രദേശത്തിനും അതിരേണ്ട് ഭരണകൂടത്തിനും കീഴപ്പെട്ടുന്നതാണ്
ഇംപീരിയലിസം” എന്ന, പാമരിരേണ്ടയും പർക്കിൻസൺരേണ്ടയും നിർവ്വച
നവും ആയി “അഴിമുവത്ത്” എന്ന കവിതയിലെ, കിനാവിരേണ്ട് പൊൻക
സവിട്ടുനെയുന്ന പാവ് ചേർത്തു വായിക്കേണ്ടതാണ്. ഈത്,
പൊയ്യേറ്റ രൂ ഓണക്കാലത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കേരളീയ സപ്പനങ്ങളും,
ഒരിക്കലും നമ്മുടെയല്ലാതിരുന്ന അധിനിവേശത്തിരേണ്ടയും അതി
ക്രമത്തിരേണ്ടയും വൈദേശികവും പാശ്ചാത്യവുമായ മോഹവലയമാണ്.
ഈ സപ്പനങ്ങൾ നമുക്ക് സമ്മാനിച്ചതാക്കു, ബീട്ടിച്ച് സാമാജ്യ
ത്വവും. നാനുറോ അഞ്ഞുറോ വർഷക്കാലം നമേം അടിമയാക്കി എന്ന
തല്ലി, അടിമയാക്കൽ പ്രക്രിയ ശരിയാണ് എന്ന ആശയം നമ്മുടെ തല
ചോറില്ലും കവിതയിൽപ്പോലും നടുമുള്ളപ്പിച്ചു എന്നതാണ് കോളനി
ക്രമത്തിരേണ്ട് ബാക്കി പത്രം. ഏതൊരു മുല്യവ്യവസ്ഥയെക്കെതിരാ
യാണോ നാം സമരം ചെയ്തത്, അതേ മുല്യവ്യവസ്ഥയുടെ ഉൽപ്പാദ
കരും പ്രചാരകരുമായി നമ്മുടെ മനസ്സ് പരുവപ്പെട്ടു പോകുന്ന മനസ്സാം
സ്ത്രെപരമായ വീഴ്ചയാണ് “അഴിമുവത്ത്” എന്ന കവിതയിൽ സംഭവിക്കുന്നത്. ദിവസേന, കളളുകുടിച്ചു വന്ന് അമ്മയെ തല്ലിയതിരേണ്ട്
പേരിൽ അഖ്യനോട് കലഹിച്ച മകൻ വല്ലതായപ്പോൾ കളളുകുടിച്ചു

വന്ന സ്വന്തം ഭാര്യയെ തല്ലുന്നതുപോലുള്ള ഒരു മാനസിക പ്രക്രിയ യാണിത്.

“ഹാ ! വരുംവരും നുനമാദ്ദിന; മെൻറാടിന്റെ
പാവന പതാകകൾ കടലിൽ തത്തിപ്പാറും
ഹാ! വരുംവരും നുനമാദ്ദിന; മെൻറാടിന്റെ
നാവഞ്ഞിയാൽ ലോകം ശ്രദ്ധിക്കും കാലംവരും”.

എന്ന പ്രതീക്ഷ ഏറ്റവും വലിയ ചതിക്കുഴിയാണ്. ‘ആഗോളവർക്ക് രണ്ട്’ ചോരയുറിക്കുടിക്കുന്ന ഓരോ സമൂഹവും ഒന്നു പിടയുക പോലും ചെയ്യാതെ കിഴ്ചപ്പുട്ടുകിടക്കുന്നതും, കിടന്നുകൊടുക്കുന്നതും നാലെ തനിക്കും ഇങ്ങനെ മറുള്ളവൻ്റെ ചോരകുടിക്കാനാവും എന്ന പ്രതീക്ഷയിലാണ്. ബഹുരാജ്യക്കാമ്പനാരുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുമായി മിശ്രിച്ച് നടുവൊടിന്തൽ തദ്ദേശീയമായ തൊഴിൽ ശാലകൾ ‘ഓരോ നായി കച്ചവടം മതിയാക്കുന്നോധും നമ്മുടെ വലിയോരുവിഭാഗം നേതാക്കളും ബുദ്ധിജീവികളും, സാമ്പത്തിക വിദഗ്ധരും സുപ്പന്നകാണുന്നത്.

“ഹാ ! വരും വരും നുനമാദ്ദിനം;”

എന്നാണ്. എന്നെങ്കിലും ഒരിക്കൽ നമ്മുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങളും ബഹുരാജ്യക്കുത്തകളുടേതുമായി മിശ്രിച്ച് വിജയം വരിക്കുമെന്നും, മാർക്കറ്റ് പിടിച്ചടക്കും എന്നും, നമ്മുടെ രാജ്യവും അമേരിക്കയെ പ്രോലെ അനുനേഡ ചുപ്പണം ചെയ്യാൻ കരുതുന്നേടും എന്നും ഉള്ള കിനാവിന്റെ “പൊൻകസവാണ്” അവർ നേര്യതു കുട്ടുന്നത്. ഒരുത്തമതിലും തുല്യ മല്ലാത്ത ഈ മിശ്രിതത്തിൽ നമുക്കു ജയിക്കാൻ കഴിയുമോ എന്നതു മാത്രമല്ല, അമുഖം ജയിക്കുമെങ്കിൽത്തനെന “തോകിൻ കുരയാൽ പര മാരെ തെട്ടിക്കുക”യും തോക്കും പടയുംകൊണ്ടു കാത്തു രക്ഷിക്കാൻ പാകത്തിൽ ദുരൈയുള്ള നാടു വെട്ടിപ്പിടിച്ച് നമ്മുടേതാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടാ എന്നതും കുടിയാണ്, നന്ദയുടേയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും പക്ഷത്തു നിന്നുകൊണ്ട് ഉന്നയിക്കേണ്ട ചോദ്യം. “ജീവിക്കുക, ജീവിക്കാൻ അനുവദിക്കുക” എന്ന വിശാലമായ അർത്ഥത്തിലല്ലാതെ മാനവ സമൂഹത്തിന് ഏറൊക്കാലം മുന്നോട്ടു പോകാൻ കഴിയില്ല എന്ന തിരിച്ചറിവാണ് യമാർത്ഥത്തിൽ സംസ്കാരം.

മുന്നു മുൻഡായെയാടിന്ത വില്പി, സംസ്കാരത്തിൻ തോണ്, മേദ്യര മധ്യരമാം രവം, ജീനിയും കടിഞ്ഞാണും, തുടങ്ങി ‘അഴിമുവത്ത്’ ആവർത്തിച്ചു വരുന്ന ബിംബങ്ങൾ പലതും യുദ്ധവും കീഴടക്കലുമായി ബന്ധപ്പെടുന്നവയാണ്. നാലേക്കുറിച്ചുള്ള പ്രതീക്ഷ, കീഴടക്കാനും വെട്ടിപ്പിടിക്കാനും ഉള്ള കരുതാണ്. യുദ്ധം ആത്മരക്ഷയ്ക്കു മാത്രമല്ല, അനുശ്രദ്ധ മേൽ അധിശ്വരത്വം സ്ഥാപിക്കാൻ കുടി വേണ്ടിയാണ്.

അതുകൊണ്ടുതന്നെ, ജി.യുടെ സമാനാശയങ്ങളുള്ള മറ്റു പല കവിത കളിൽ നിന്നും “അഴിമുഖത്ത്” വേറിട്ടു നിൽക്കുന്നു.

‘പാടുന കല്ലുകൾ’ എന്ന കവിതയിലെ പശ്ചാത്യലം പണ്ഡത്തെ മഹോദയപുരം ആയിരുന്ന ഇന്നത്തെ തിരുവഞ്ചിക്കുളം തന്നെ. തുക്കു ലഗ്രേവർപ്പുര കേശ്വരത്തിലുള്ള ‘ദാനോദകപ്പോയ്ക്ക്’ യുടെ തടത്തിൽ വെച്ചാണ്, കേരളോൽപ്പത്തി കമയിലെ ഒടുവിലത്തെ പെരുമാൾ കേരളം പലപല നാടുരാജാക്കന്നാർക്കുമായി പകുത്തു നൽകുന്നത്. ഈ പശ്ചാത്യലത്തിലാണ് ‘പാടുന കല്ലുകൾ’ എന്ന കവിത.

‘വേദനിക്കയായ നാടിൻ കുർത്താരോർമ്മയിലെങ്ങോ
പാദമാൺതടിച്ചതുപോലെയെന്നാത്മാവപ്പോൾ
ഗോവിനെ കണ്ണാപ്പുകാരെനപോൽ പണ്ണേൻ മാത്യ -
ഭുവിനെ പ്രഭുക്കന്നാരുത്ത ദിക്കാണല്ലോ...’

എന്ന കാവ്യയുക്തിക്കു മുന്നിൽ ‘കേരളോൽപ്പത്തി’യുടെ ചരിത്രയുക്തി പ്രശ്നമാക്കുന്നേയില്ല.

‘എക്ഷാസനത്തിന്റെ വേരിലുണ്ണാരു തീവ -
ദ്രാവക, മതിൻ സ്വാർത്ഥ സുചിരവ്യാപാരത്താൽ
എക്കവും സുദ്യസവുമവിഭാജ്യവുമായ
കേവല ജനകീയ ശക്തിതന്നടക്കുകൾ
ചരിന ഭിന്നമായ വിണ്ണുതകരും; സംസ്കാരംശം
തിനുതിനോരു പിടിപ്പാടിയായതു മാറ്റും’

എന്ന്, എക്ഷാസനത്തിന്റെ അധികാരപ്രമത്തത ജനകീയ ശക്തിയുടെ അടുക്കുകൾ തകർക്കും എന്നും, സംസ്കാരംശം തിനുതിനോരു പിടിപ്പാടിയായി മാറ്റും എന്നും ശരിയായി നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. ‘പാടുന കല്ലുകൾ’

‘മംഗളം മല നാടേ’ എന്ന കവിതയിൽ -

‘പോയ മാബലിയുടെ വാഴച്ചതൻ സ്വപ്നപ്രായ -
ജ്വായാൽ മിശികളെ കബളിപ്പിക്കാനല്ല
ചരിത്രം തെറിപ്പിച്ച രാജാക്കന്നാർ തന്നത -
ചുമയങ്ങളിൽ പുർവ്വപ്രാഭവം കാണ്ണാനല്ല,
ഞാനണാഞ്ഞതു മണ്ണിൻ മകളാം കൃഷിക്കാരേ,
നൃമമീയഭിനവ ശാരദോൺവത്തികൾ’

എന്ന്, ചരിത്രത്തിന്റെ രാജകീയ പക്ഷത്തുനിന്ന് മാറി, ജനകീയ പക്ഷ തുനിന്നുകൊണ്ട്, നാളേയെ സ്വപ്നം കാണുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്.

‘കുനിലും തടത്തിലും പാടത്തും പറമ്പിലു് -
 മുനിദ്വ നാനാവർണ്ണ രമ്യമാമലരുകൾ
 തിരയും കൃഷീവല ബാലകക്രങ്ങൾക്കു
 തികയും സമുന്നത സ്വഭാഗ്യമാശംസിപ്പു്!
 പുവിനെ സ്വന്നഹിക്കുനോതിക്കൈകളീനാടിന്റെ
 ജീവിതങ്ങളിൽ സപ്പു സാരള്യമായുരുങ്ങൾ
 വിരിയും സംസ്കാരവുംമനനനും വാടിടാത്ത
 വിജയങ്ങളും നേടി മേല്ക്കുമേലുളവാക്കും
 മംഗളം മലനാടെ, തെളിയട്ടനിന്നത -
 രംഗം, ഹാ വന്നു വിഞ്ഞും ശാരദോത്സവകാലം!’

എന്ന വരികളിലാണ് നാളേയെക്കുറിച്ചുള്ള ജി. യുടെ സ്വപ്നം മുദ്രണം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത്. മലയാളിയുടെ സ്വപ്നങ്ങളും ഇവിടെത്തന്നെ യാണ്. അല്ലാതെ, ‘തോക്കിൻ കുരയാൽ പരന്നാരെ ഞെട്ടിക്കുന്നതി ലാഡ്’.

‘അഴിമുഖത്ത്’ എന്ന കവിതയുടെ അവസാനഭാഗത്ത് എത്തു സ്വോൾ ഈ ശാരദോത്സവചരായ് വായനക്കാരനു തിരിച്ചുകിട്ടുന്നുണ്ട്. അന്തിയിൽ മഹാദേവക്ഷത്തത്തിൽ നിന്നു നീതി വന്നിട്ടും കഷിണ കഷിണമാം ശംഖാരവവും, ചേരയും എലികളും തങ്ങളിൽ കലഹിക്കും ചേരമാൻ പറമ്പിന്റെ നീണ്ടരോദനവും, ഇംപോരിയൽസത്തിന്റെ മോഹ വലയം സത്യമല്ല, എന്ന് ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്ന ദേന്യതകളാണ്.

‘മിനിട്ടും മുത്തിൻ പട്ടം നെറ്റിമേലണിഞ്ഞതി -
 പ്ലാനിളം തുടുപുടുപ്പാർന്നൊഴും തിരക്കളേ!
 സാഗരരാജാവിന്റെ യുപഹാരവും ചുമ -
 നാഗമിച്ചിരുന്നവരായ മോഹിനികളേ!
 ‘തിരതൻ ചെവിപിടിച്ചാടിച്ചു ദുസ്സാമർത്ഥ്യം
 തിരളും കോടക്കാടുക്കാറു വന്നെതിർത്താലു്’
 ‘കേരളത്തിനു മരനിടുവാൻ വയ്ക്കാഡിര
 ധീരരെ, അതിരയ്ക്കാദ്യം കടിഞ്ഞാണെന്താരെ’

എന്നിങ്ങനെയുള്ള വരികളിലെ യുക്തമായ പദസന്നിവേശവും ബിംബ സന്നിവേശവും മനസ്സിൽ തെളിയിക്കുന്ന കാവ്യപ്രകാശത്തിനു മുന്നിൽ സാഖ്യാംഗം നമസ്കരിക്കുകയല്ലാതെ മറ്റാനും ചെയ്യാൻമാലാണ്. ജി. എന്ന കവി ആർജിച്ച രചനാ സ്വകുമാര്യത്തിന്റെ കൃതപരസ്തതയ്ക്കുള്ള ആധികാരിക മുദ്രയായി അത്തരം കാവ്യകൾപ്പനകളും പദാച്ചിത്യവും എന്നെന്നും നിലക്കൊള്ളും. കവിതയെ ഗൗരവമായെടുക്കുന്ന വർ വീഞ്ഞും വീഞ്ഞും പ്രകഷിണം വെയ്ക്കേണ്ട ഇടവും ഇതുതന്നെ.

‘തിരതിൽ ചെവിപിടിച്ചാടിക്കുകയും,’ തിരയ്ക്കാദ്യം കടിഞ്ഞാണാറിയുകയും, മുത്തിൻ പട്ടം നെറ്റിമേലണിഞ്ഞ് അനിപ്പോന്നിളം തുടുപ്പും തുപ്പാർന്ന് തിരകൾ എഴുന്നേള്ളി വരികയും ചെയ്യുന്നോൾ നാടകിയമായ ക്രിയാംശത്തിന്റെ ചടുലതയും പ്രസാദാത്മകതയും വായനക്കാരനിലേയ്ക്ക് ആവാഹിക്കപ്പെടുന്നു.

യാമാർത്ഥ്യത്തിന്റെ ഇന്നലെ, ഇന്ന്, നാളു, കാൽപനികതയുടെ ഇന്നലെ, ഇന്ന്, എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിവിധതലങ്ങളിലായാണ് ‘അഴിമുഖത്ത്’ എന്ന കവിത വർത്തിക്കുന്നത്.

വണ്ണി, ചുർണ്ണി, മഹോദയപട്ടണം, പെരുമാൾ, തുടങ്ങിയ വാക്കുകളും ചിത്രകളും തോറിയുണ്ടത്തുന്ന ചരിത്രപശ്ചാത്യലമാണ് യാമാർത്ഥ്യത്തിന്റെ ഒന്നാംനില. അളിയും ചകിരിയിൽ നിന്നു കാണുന്നക്കവി വിളയിക്കുന്ന നിസ്വരൂം, അവരുടെ മജ്ജ കാർന്നടക്കുന്ന കഷാമവും യാമാർത്ഥ്യത്തിന്റെ രണ്ടാം തലമായ ഇന്നിന്റെ നശത വരച്ചുവെയ്ക്കുന്നു. ജലധിയുടെ ജീനിയും കടിഞ്ഞാണും തിരിച്ചുകിട്ടുന്ന, സാമ്രാജ്യം കീഴടക്കുന്ന, നാളുയെക്കുറിച്ചുള്ള സ്വപ്നങ്ങളാണ് യാമാർത്ഥ്യത്തിന്റെ മുന്നാംതലം. മിനിട്ടും മുത്തിൻ പട്ടം നെറ്റിമേലണിഞ്ഞ് അനിപ്പോന്നിളം തുടുപ്പുടുപ്പാർന്ന്, സാഗരരാജാവിന്റെ ഉപഹാരവും ചുമന്ന് ആഗമിച്ചിരുന്നവരായ മോഹിനികൾ കാൽപ്പനികതയുടെ ഇന്നലെയെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു. തുംഗമാം നിരപരവെച്ചതിന് മേൽഭാഗത്തു മംഗളം വളർത്തുന്ന തെങ്ങിൻ പുക്കുലപോലെ ദുരൈയാക്കിഞ്ചെഴും കുന്നിന്റെ മേലറ്റത്ത് മിനിനിൽക്കുന്ന, നാരെതിർനിറക്കിരാൻ അവിളി, കാൽപ്പനികതയുടെ വർത്തമാനവുമാണ്, ഒരുപക്ഷേ, ഭാവിയും.

കാൽപ്പനികതയുടെ ഇന്നലെയും ഇന്നുംപോലെ യാമാർത്ഥ്യത്തിന്റെ ഇന്നലെലയും ഇന്നും നാളെയും ലയിച്ചു ചേരുന്നില്ല എന്നതാണ് ‘അഴിമുഖത്ത്’ എന്ന കവിതയെക്കുറിച്ചു പറയാൻ തോന്നുന്ന സംഗതി. കാൽപ്പനികതയുടെ ഇന്നലെയിൽ നിന്ന് ഇന്നിലേയ്ക്കുള്ള വളർച്ചയ്ക്ക് കാവു സംസ്കാരം പ്രചോദനമായപ്പോൾ, യാമാർത്ഥ്യത്തിന്റെ ഇന്നലെയ്ക്കും നാളെയ്ക്കും ഇടയിൽ കോളനിവാഴ്ചയുടെ തത്ത്വശാസ്ത്രമാണ് സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നത്. ഈ എക്കോണിപ്പ് കവിതയുടേതും വായനയുടേതും ആവാം. ആസ്വാദകൾ മനസ്സിന്റെ അപാരതയിൽ നീലച്ചീനവലകെട്ടി കാത്തിരിക്കുകയും, ഓരോ തവണയും പുതിയ മുത്തുകളും സത്യങ്ങളുമായി മുണ്ടിനിവരുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നുള്ളതാണ് ‘അഴിമുഖത്ത്’ എന്ന കവിത വീണ്ടും വീണ്ടും വായിക്കാൻ ആസ്വാദകനെ പേരിപ്പിക്കുന്ന വസ്തുത.

മിനിക്കമെ

പാപവും പ്രായശ്വിത്തവും

ബർക്ക്

വിവ : വി. ഡി. കൃഷ്ണൻ നമ്പ്യാർ

"ഭഗവൻ, ഒരു വിവാഹിതൻ എന്നോട് ദ്രോഹിതമന നടത്തി" ആശ്രമത്തിലെ ദിവ്യനോട് അവിവാഹിതകളിൽ ഒരാൾ പറഞ്ഞു. പാപം ചെയ്ത കുമാരികൾ തങ്ങളുടെ പാപത്തിന് പ്രായശ്വിത്തം ചോദിച്ചേ തതിയതായിരുന്നു.

"ദ്രോഹിതമന നടത്തിയത് മറ്റാരാളാണ്. അവൻ പാപി. അപ വിത്രനായതും അവൻ തനെ. നീയാതൊന്നും ചെയ്തില്ല. പ്രായ ശ്വിത്തം ചെയ്യേണ്ടത് അവനാണ്. നീ വിഷമിക്കേണ്ട" ദിവ്യൻ അവളെ അശാസ്ത്രിപ്പിച്ചു.

"ഭഗവൻ, ഒരു ഗുണം എന്നെ കയറിപ്പിടിച്ചു." രണ്ടാമത്തെ പെൺകുട്ടി പറഞ്ഞു.

"പിടിച്ചതല്ലെങ്കുള്ളു. സമാഗമം നടന്നില്ലോ?"

ഈല്ല ഭഗവൻ, ഞാൻ അതിന് സമ്മതിച്ചില്ല"

"എക്കിൽ നീ പരിശുദ്ധയാണ്" ദിവ്യൻ പുണ്ണിച്ചു.

"ഭഗവൻ എന്തെ കാര്യത്തിൽ സമാഗമവും നടന്നു. മുന്നാമത്തെ പെൺകൊടി തന്റെ പ്രശ്നം അവതരിപ്പിച്ചു.

"സ്വല്പനം ഉണ്ടായില്ലാലോ?" ദിവ്യൻ ചൊരിച്ചു.

"ഇല്ല ഭഗവൻ, ഞാൻ വേഗം ഓടികളെണ്ടു."

"എങ്കിൽ നീയും പരിശുദ്ധയാണ്"

"ഭഗവൻ, എന്തേ കാര്യത്തിൽ അതും നടന്നു" നാലാമത്തെ കുമാരി പറഞ്ഞു.

"നീ ഗർഭം ധരിച്ചില്ലാലോ?"

"ഇല്ല ഭഗവൻ, എന്തേ ഗർഭപാത്രം ആ പാപം ഏറ്റെടുത്തില്ല"

"അപ്പോൾ നീയും പാപം ചെയ്തില്ല. പ്രായശ്വിത്തം ചെയ്യേണ്ട കാര്യമില്ല"

"ഭഗവൻ, ഞാൻ ഗർഭിണിയായി" അബ്ദാമത്തെ കുമാരി പറഞ്ഞു.

"സാരമില്ല, ആശുപത്രിയിൽ പോയി ഈ പാപത്തിൽ നിന്നു മുക്തി നേടു. അതാവും നിന്തേ പ്രായശ്വിത്തം" ദിവ്യൻ ഉപദേശിച്ചു.

"പക്ഷേ, ഭഗവൻ എന്തേ കാര്യം..." ആറാമത്തെ കുമാരി ഇടക്കു വച്ചു നിർത്തി.

"പറയു, പറയു... സംശയിക്കാതെ പറയു" ദിവ്യൻ അവരെ അശാ സിപ്പിച്ചു.

"എന്തേ വയറ്റിലെ പാപത്തിന് ആറുമാസമായി"

"സാരമില്ല. അതിന് ജനം കൊടുത്തിട്ടും കുണ്ടിനെ ആശേമത്തിൽ എൽപ്പിക്കു. എന്നിട്ട് നീ മറ്റാരാളെ വിവാഹം കഴിക്കു"

"പക്ഷേ ഭഗവൻ...." എഴാമത്തെ കുമാരി തന്തേ വാചകം പുർത്തി യാക്കിയില്ല.

"പേടിക്കാതെ നീ കാര്യം പറയു"

"ഭഗവൻ, എന്തേ വയറ്റിൽ പാപമല്ല, പ്രണയത്തിന്തേ പ്രതിഭാന മാണ് വളരുന്നത്. എന്തേ കാമുകൻ പരിസ്ഥിതികളുടെ മുമ്പിൽ മുട്ടു കുത്തി. എന്നിട്ട് വേരൊരു പെൺകുട്ടിയെ വിവാഹം കഴിച്ചു".

"എങ്കിൽ നീയും പരിത്തസ്ഥിതികളുടെ മുമ്പിൽ മുട്ടുമടക്കു. ആശുപത്രിയിൽ പോയി ഗർഭം അലസിപ്പിക്കു. എന്നിട്ട് മറ്റാരാളെ വിവാഹം കഴിച്ച് സുവാമയി ജീവിക്കു"

"ഭഗവൻ....." അവളുടെ മുഖത്ത് മാത്യത്യം നിഃലിച്ചു.

"അരുത് മക്കളും, നീ പാപം ചെയ്തു. കപടസ്തനേഹരത്തിന്തേ പ്രതിഭാനത്തിൽ നിന്നും മുക്തി നേടു. അതാണ് അതിന്തേ പ്രായശ്വിത്തം" എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ദിവ്യൻ എണ്ണിറ്റു.

ആനന്ദ അപഹർമ്മാജരവ

വിവർത്തനം : പുതുഗ്രേറി രാമചന്ദ്രൻ

സ്ഥരണക്ഷശ്വർ

(യുഖം കാരണം 1941 മുതൽ 1944 വരെ താഴ്ചക്കൾഡിൽ മാറ്റി താമസി സ്ഥിക്കപ്പെട്ട ആന അപഹർമ്മാജരവ 1945 ആദ്യം ലെറ്റിൻ ശാബ്ദിലേക്ക് തിരി ആച്ചവരുമൊരു എഴുതിയതാണ് ഈ കവിത. യുദ്ധത്തിന്റെ മുറിപ്പാട്ടും പഞ്ചായത്ത് നഗരം തനിക്കാക്ക അപരിചിതമായി അനുഭവപ്പെട്ടോ? - വിവർത്തകൻ)

അരുദ്യത്തേതതിനലെപ്പോലെ!

അതിൻ പവിത്രമേലാപ്പിൻ -

കീഴേയാത്മാവിളയ്ക്കയാം !

അതിൻനിചലിലായ്ക്കേഹം

തേടുന്നാനു നിർവ്വതി !

നിലച്ചില്ലാചിരിപ്പാട്ടൽ !

പൊഴിയുന്നുണ്ടു കണ്ണുനീർ !

ഉണങ്ങിയിട്ടില്ലയിനും

ധസ്കൾിൻ മുകളിലാ മഷി!

പിർയും മുഖൊറുമുത്തം

ഹൃതതിൽ വീണാരു മുദ്രപോൽ

എരെ നീണ്ടില്ലതെന്നാലും

മറക്കാനാവതെങ്ങനെ !

ഇല്ലാതലയ്ക്കു മുകളിൽ

ഒരു മേലാപ്പുപോലുമേ!

പുറത്ത്, നഗരത്തിനും

പുറത്ത്, ഏകാന്തമാംഗുഹം

ഗ്രീഷ്മത്തിലോ കൊടും ചുട്ട്,

പോമന്തത്തിൽ തണ്ണുപ്പുമായ്

മാറാല കെട്ടിയവിരെ

കിടപ്പു പ്രേമലേവകൾ !

നിം മഞ്ഞുന ചിത്രങ്ങൾ

പഴകിപ്പാടിയുന്നുവോ ?

ശവമണ്ണത്തിലേക്കെന്ന

പോലെ പോകുന്നിതാളുകൾ

മടങ്ങിയെത്തി സോപ്പിട്ടു

കഴുകിടുന്നു കൈയുകൾ

നെടുവിർപ്പിടുകൊണ്ടല്ലോ
കണ്ണപോളകളിൽ നിന്നവർ
തുടച്ചുമാറുന്നു വേഗം
തുളിക്കും കണ്ണുനീർക്കണം.

കാലം കടന്നുപോകുന്നു
കടന്നതിവസന്നവും
ഈളം ചുവപ്പുമാനത്തിൽ
വീണു മെല്ലപ്പരകയായ്

സംഭവങ്ങൾക്കില്ല സാക്ഷ്യം
പേരു മാറുന്നു പട്ടണം
ആരോനിച്ചു കരഞ്ഞിടാൻ ?
ആരോത്തോർമ്മ പുതുക്കുവാൻ ?.

അകന്നിടുന്നു നിശ്ചൽകൾ
നമ്മിൽനിന്നു മനുക്ഷണം
വിളിച്ചുനിർത്തുന്നില്ലോ നാം;
ഹാ ! മടങ്ങിവരില്ലവ !

ഉണർന്നൊന്നാനുനേത്തക്കുന്നോൾ
മരനേ പോയിടുന്നുവോ
എകാന്തമാ വിട്ടിലേക്കാ
വഴിപോലും ? ഭയാനകം!

ലജ്ജയും രോഷവും കൊണ്ടേ
ശ്രാസം മുട്ടിപ്പിടണ്ടവർ
അവിഭ്രയ്ക്കൊടിടുന്നു നാം !
എല്ലാം സ്വപ്നന്തിഡിനപോൽ!

മനുഷ്യരും, ഭിത്തികളും
സാമാന്യങ്ങളുമന്ത്യമോ?
അറിയുന്നിലാരുമാരും
നമെ; നാമന്യരായിതോ ?

എവേള നമുക്കിന്നു
വഴിതെറ്റിയതാവുമോ?
ഭുതകാലമൊത്തുണിലേ
ജീവിതത്തിന്തിരിക്കിയിൽ?

നമുക്കതെന്നും, നാമന്നും
എന്ന കയ്യപരുചിപ്പുനാം!

അയൽക്കാരോടുള്ള ബന്ധ -
മദ്ര, കാലഞ്ഞാടുള്ളതും
തിരിച്ചിറയുകില്ലെന്നോ
മരിച്ചവരെയിന്നുനാം?

അവർക്കെന്നുകുഴുപ്പം ?... ഹാ
വിധിയാൽ വേർപിരിഞ്ഞവർ
സംഭവിച്ചവയെല്ലാമെ
നല്ലതെന്നറിയുന്നു ഞാൻ !

ഇവന്നിൽ ശ്രാം, 1945 - എമ്പ്രൈവാൻ 5

മുരത്തുൾ ചാവ്

മോഹനകൃഷ്ണൻ, കാലടി

തൊടിയിലെ മാവ് നിരയെ പുത്തു.
 അപ്പാഴേ എന്നൊരു കൊതിയെറിഞ്ഞു.
 'കള്ളുതടാതിരുന്നാൽ മതി'യെന്ന് മുത്തച്ചൻ
 എനിക്ക്, കള്ളിമാഞ്ഞ കഴുകാതെ തിനുന്ന

പൊള്ളുന്നുരുവാകണം
 ഉപ്പ്‌കട്ട്, പച്ചമാഞ്ഞ കടിച്ച്
 പുളിച്ച് കാട്ടണം
 എല്ലാവരും കല്ലുറിഞ്ഞാടിക്കുന്ന
 കള്ളിക്കാക്കയാകണം.
 അണ്ടികൂടി കടിച്ചീനി മോക്ഷം നേടുന്ന
 അണ്ണാറിക്കാട്ടനാകണം

മഴക്കാർ കണ്ടപ്പോഴേ മുത്തച്ചൻ പറഞ്ഞു;
 'പുത്തതെതല്ലാം കൊഴിയാനാണ്'
 ഉള്ളതാല്ലെങ്കിട്ടാൻ പോലും കൊന്ത് താഴ്ത്തിത്തരാത്ത
 മുത്തച്ചൻമാവല്ലേ, ദുഷ്കരൻ;
 എല്ലാം പഴുത്തു കൊഴിഞ്ഞ,
 തളിരു പോലെത്തണ്ണുത്ത,
 ഉറക്കം നടിച്ച് കിടന്നാൽ മതിയല്ലോ.
 കടയും തലയും താങ്ങാനും ആളുണ്ടല്ലോ.

എനിക്ക് കാറ്റാവണം.
 എല്ലാവരും കൂടി മാവിനേൻകേറ്റിയ കാറ്റ്
 പുളിയുറുവ് കടിച്ചാലും, തൊലിയുരഞ്ഞാലും
 പഴുത്തതെതല്ലാം താഴേക്കിട്ടുകൊടുത്ത,
 ഒടുവിലിരിങ്ങാനറിയാതെ
 മുകളിലിരുന്ന് കരയുന്ന കാറ്റ്.

സ്വാദംവരം

ഡോ. എം.എസ്.ടി. നമ്പുതിരി

(ഒരു പാലസ്തീനിയൻ അമ്മ പതിനാറുവയസ്യേള്ള തന്റെ മക്കളെ ആത്മഹത്യക്കു ചേരിപ്പിക്കുന്നു. “അാൻ നിന്നെപ്പറ്റി അഭിമാനംകൊള്ളുന്നു. നി പറ്റി ദിസ്ത്രിക്സ് പ്രവേശിക്കു” എന്ന മുഖവുരുത്തോടെ തവയില്ലോ ശരീരത്തില്ലോ വസ്ത്രങ്ങൾചൂറി അതിനകത്തു രാസസ്ഫോടകവസ്തുകളും ഇരുസ്വാണികളും കൃത്തിനിനിയക്കുന്ന ചിത്രം ടെലവിഷനിൽ കണ്ണാം.)

മംഗളം ഭവ, കന്നേ, വത്സലപുത്രീ, നെടു -

മംഗല്യവരമാല്യമാരുക്കു, സമയമായ്.

വന്നിട്ടുന്നല്ലോ വരൻ, താലമേനിയതാരാ -

കന്ധകൾ വിഞ്ചി പതലിൽ കൊള്ളുത്തി മണിദീപം.

തക്കപ്പുത്തളികയിലോരുക്കി, പുജാപുഷ്പം,

കൂക്കമ പത്രപ്പോടി വിതറി സന്ധ്യാദേവി.

ധന്യമൻ ജനമം, ശുഭോദർക്കമീ സ്വയംവര -

തനിൻ നിമിഷമീ, പറുബൈസ നീ തുറക്കവേ.

പ്രസാമക്കില്ലും ദുഃഖപുതിതദിനങ്ങളി -

ലസാത്രന്ത്രയായന്ത്രന്ത്രവളർന്നു നീ.

ജനനാടേതെന്നറിഞ്ഞീലനീയിനോളവു -

മമമയുമധിവേശ നാട്ടിലോരഭയാർത്ഥി.

സാത്രമോ, സ്വാത്രന്ത്രമോ, രാഖ്ഷി സംവിധാനമോ,

തത്ത്വശാസ്ത്രമോ പുർണ്ണസംസ്കാര മഹിമയോ

അറിഞ്ഞിലനുവേച്ചില. കീതാടവറ
തുറന്നു പറുഭീസ പുകുക മകളേ നീ.
നിസ്കരിക്കുക. താഴ്ത്തിടുകനിൻ പാദം രണ്ടും
പശ്ചിമാരുണൻ മുങ്ങും ഗാലബിജലധിയിൽ. '
മുണ്ണിത ശിരസ്സിൽ നീ ചുറ്റുക പച്ചപ്പട്ടി -
തുവാല, ഹാലത്തിലോ വരയ്ക്കുവരക്കുറി.
അസ്വിലിക്കലമാറി, ലരയിലരഞ്ഞാണ -

- 2 ചുമ്പുകമ്പികൾ, രാസപേടകപ്പൊതികളും
യജ്ഞവേദിയിൽ രാസസ്ഫോടകനിവേദ്യങ്ങ -
ഇർപ്പിച്ചു ഹോമാഗിതൻ ജാലകളുയരവേ
വിടരും ചീറകുകൾ വീശി വിണ്ണിനെ നോക്കി -
യുയരും, പറുഭീസ പുകുമെൻ മകളേ, നീ.
ജീവിതം സഹനമാണെന്നുമെല്ലാർക്കും, മുക്കി -
ദായകം മൃതിപുനർജ്ജനസാഹല്യം, സുവം.
നിൻ മുക്കി സഹജരക്കു ജീവനാമൃത, മല്ലി -
നന്ത്യവു, മാനന്താത്മനിർവ്വൃതി, വിമോചനം.
കുടുവിട്ടുയരുക പെക്കിളിക്കുണ്ണെ, ദുരെ
തേടുകയളളാഹുവിൻ ദിവ്യസങ്കേതം നീയും
- ★ ★ ★ ★ ★
- ഗാലബികടക്കലരേതയിളക്കിയിരസ്യുന്നു?
കാൽവരിക്കുന്നിൽ രക്തപ്പുംവാർന്നൊഞ്ചുകുന്നു.

- 3 മരണാർണ്ണവം തിരക്കെകകളിലമ്മാനമാ -
ടുന്നുവോ, ബലിക്കല്ലിലർപ്പിക്കും ജയങ്ങൾ ?
കത്തുന്നു' ജഗുശലം, കാലിത്തൊഴുത്തിൽ വീണ
4 ശിശുവിൻ ദേവാലയമെരിതൈവമിക്കുന്നു.
നിത്യശാന്തിതൻ മന്ത്രമുതിർത്ത നെഞ്ചിൽ വീണ്ടും
കുർത്ത കാരിരുന്നാണിതരച്ചു ചരിത്രമേ.

1. Sea of Galilee
2. Chemical Explosives
3. Dead Sea
4. Bethlehem - Church of Nativity - ഇവിടെയാണ് യേശുദേവൻ പിന്നുവീണതെന്ന് ഐതിഹ്യം..

ആന്ദ്രോഫി *

ഡി. കെ. എം. കർത്താ

അച്ചൻ പറഞ്ഞത്
ഓമനേ, നീയിനമു
നൽകുന്ന കരുക്കരേത്
താമരക്കൈയാൽ തടി -
അതുവുന്നു കുറുപ്പോടെ!
കാരണമെന്തെ, യച്ചൻ
ജൂസ്സറിൽപ്പണിതീർത്ത
വാരണ്ണത്തിനെത്താഴ
യിട്ടു നീ പൊട്ടിക്കുന്നു?
നേരതേത കുളിപ്പിച്ചു
നിനെ ഞാനണിയിച്ച
വേഷത്തിലെന്തെ വേഗം
“പുണ്യാഹം” തളിച്ചു നീ ?
രാത്രിയിൽ ഞാനും നിശ്ചേ -
യമയും നിശ്ചിബ്യരായ്
ഗാത്രങ്ങൾ തളർന്നൊരു
കട്ടിലിൽ ചായുണ്ണേരം,

നീയെന്നേ പൊടുനുനേ -
 യുണരാൻ? അക്കേതരെ
 നീരസം നിറങ്ങപോൽ
     കരയാൻ അത്യുച്ചതിൽ ?
 ചുഴവും ഞങ്ങൾ തീർക്കും
     സുവ്യവസ്ഥകളാകെ
 പുഴിയിൽ വിഴിക്കാനോ
     നീ ദ്രവത്വാദിന്ത്യം?
 എൻഡ്രോപ്പിയാനോ നിശ്ചി
     പുജാവിഗ്രഹം? കനി -
 ഞങ്ങനോടു പറഞ്ഞാലും
     ഗുഡമാം പരമാർത്ഥം!
 കുഞ്ഞു പറഞ്ഞത്
 വാദ്യാജാലത്തിലാഴക്കടലവറി വരും -
     പോലെയച്ചനകം കോ -
 ഓറ്റം കൊർക്കെ, ചീരിച്ചങ്ങരികിലണയുമീ
     കുഞ്ഞിനെപ്പുത്തകുമെക്കിൽ
 മെത്തും വാങ്ങിലുള്ളിനലകളിൽ നവമാം
     സ്പന്നനു ചേർക്കു; മപ്പോ -
 ഇന്തവ്യസ്തതരമല്ലാം ശമമടയു, മുടൻ
     ശാന്തമാകും ഹ്യോതം.

കുറിപ്പുകൾ :-

- * എൻഡ്രോപ്പി - സർവ്വവ്യവസ്ഥകളും സുസംഘടിതത്ര തത്തിൽ നിന്ന് വിഴുമത്തിലേക്ക് നടത്തുന്ന പ്രയാണം.
- അസ്തവ്യസ്തതം - Chaos. കയോസ് തിയറിയന്നു സരിച്ച് പുന്നാറ്റ ചീരകനക്കിയാൽ മതി, കൊടുങ്ങാറ്റ് വീശിത്തുടങ്ങാൻ അല്ലെങ്കിൽ തളർന്ന മരാൻ.
- വാങ്ങിലും - എൻഡ്രോപ്പിയുടെ എതിരശ്വലം

കണ്ണിലീ

എ.പി. ബാലകൃഷ്ണൻ

എറുവും മുന്നിൽ കളി
കാണുവാനിരുന്നേനെ -
നേടുനോ, തേരുക്കൊതി
ചീരുന്ന വേനൽ മഴ
കുരമേൽ ചറപിറ
പെയ്യുന്നോൾ കാണായിരു
കാലുകൾ നിലംതൊട്ടു
തൊടാതെ പറക്കുന്നു.
ഒപ്പമകാലിൽത്തുള്ളൂ
ചിലസിൻ മണികളോ
ചപ്പിലക്കിളികൾ പോൽ
ചാഞ്ചാടികലവുന്നു.
ങൈയുംമേലെ മൺത
സ്പാവാട, അരങ്ങിൻ്റെ
മുകാലും നിറഞ്ഞങ്ങി -
ഞാഴുകി നടക്കുന്നു.
ഇത്തിരിയുറക്കം വ
നീല - ഞാനോർപ്പു - പക്ഷ
എത്തിയില്ലനേൻ കണ്ണകൾ
ചുട്ടിയിൽ കിരീടത്തിൽ !
എത്രയോ വട്ടം വീണ്ടും
മുഴങ്ങീ തുലാവർഷ
ശുദ്ധമദ്ദു, മേന്തി
ചേങ്ങില ചിത്രാനിൾ
കൈവിരൽത്തുവിൽ പുത്ത
കവിഭാവനയുടെ
കൈതപ്പുമണമേറ്റൻ
ജീവിതം സുഗന്ധിയായ്.
അന്തിയോരോന്നിൻ പുറ -
പ്ലാറിലു, മെന്നാ, ലിനേൻ -
നന്തരാത്മാവിൽ കൊട്ടി -
“പ്ലാടുവതാരേ നിത്യം?
മപ്പുറമവൻ ചുട്ടും
പീലികുത്തിയ മുടി
കണ്ണത്തില്ലിനോളം നീ”

സ്വർ�ത്തിൽ ഒരു സംവാദം

അവിടന്നല്ലോ വാസുദേവൻ

കിടക്കുന്നു ഞാൻ എ സീ യുനിറ്റിൽ ഹോസ്പിറ്റലിൽ
കടുത്ത ഫുറയായാത്തതിനാലവശനായ്.
ഇടത്തുകൈഞ്ഞരവിൽ സുചിയിലും കേറ്റും
കരുത്ത മരുന്നല്ലപം വേദന കുറയ്ക്കുന്നോ ?
എക്കില്ലെമ്മന്തോദെന്നും, അടുത്തൊ അന്തും ? ഉള്ളിൽ
നൊന്നരം, മനോബലം തടങ്കു കണ്ണചിമുന്നു.
അല്പനേരമങ്ങനെ കിടന്നുമയങ്ങിപ്പോയ്
സപ്പനലോകത്തിൽ ചിലരംഗങ്ങൾ തെളിയുന്നു:-

മുന്നിലെത്തുന്നു വേഷവിശേഷങ്ങളും തല
തന്നിൽ ബന്ധിച്ച ശോണ വസ്ത്രവുമായി രണ്ടാൾ
'വരണം, കൊണ്ടുപോണം യമരാജരെ മുന്നിൽ
അതിനായ് നിയോഗിച്ച ദൃതരീ തങ്ങൾ, പോകാം'
അവർ ചൊല്ലുന്നു. 'കൊള്ളാം, നടക്കാനരുതുമേ'
വിനയാനിൽനായി മൊഴിഞ്ഞുതാനും. 'വേണ്ടാ,
പറക്കാം തങ്ങൾക്കാപ്പോ ! എന്നവർ, എരെൻ്റു
കൈകൾ പിടിച്ചു ചെന്നിരങ്ങി രംഗമണ്ഡലമൊന്നിൽ.

'ഇവനാർ' രംഗാദ്യക്ഷൻ ചോദിച്ചു 'കണ്ഠാലല്ലപം
മുവത്തേജസ്സുള്ളവൻ, ഇരിക്കാനൊരുപിംം
കൊടുക്കു, കേൾക്കെടു താനിവരെ വിശേഷങ്ങൾ'
സഹയോഗികളിൽ നിന്നൊരുവനെഴുന്നേറ്റു

മൊഴിയുന്നു. ‘ഭൂമിയിൽ ഏറെനൊൾ ഗുരുവായി
വളരെ ശിഷ്യമാർക്കു വിദ്യന്തകിയോൻ, ഇപ്പോൾ
പരമവുംവൻ, രോഗാതുരൻ, എന്നാലും അല്ലപം
പിശകുണ്ട്, ഇയാൾ നിരീശരവാദിയാണെല്ലോ’

ഉടനെ നെറ്റിച്ചുളിച്ചുന്നു നോക്കിയെൻ നേർക്കു
യമനോതുന്നു, ‘തനിക്കെങ്ങുന്നൊരുംബുഡി ?
‘പരിയാം മഹാത്മാവേ, ഞാനല്ലപം ഉപനിഷ-
ദുപദേശത്തിൽ ശ്രദ്ധവെച്ചറിയുന്നു സത്യം.
നിർദ്ദൂണാ ബൈഹംശക്തി മാത്രമാണാരഖ്യമെ-
നുൽഹോഡാഷിക്കുന്നു ജന്താനാനേഷികൾ മുനിശ്രഷ്ടർ.
ബൈഹംശക്തിയെന്നാകിൽ അവിലെ പ്രാപണിക
നിർമ്മമശക്തിപുര സഞ്ചിത പ്രഭാവം താൻ.
അജഞാനജന്മമിത്യാസകല്പം മാത്രമെല്ലാ
സർഗ്ഗവും നരകവും യമനും ദൈവങ്ങളും
നിർദ്ദൂണാബൈഹമത്തെ ഞാനാരാധിച്ചറിയുന്നു
നിസ്വാർത്ഥ സേവനം താനെന്തെ ജീവിതലക്ഷ്യം.
“¹ബൈഹവേദബൈഹമവേവതി”, ഞാനും ആരും
അന്തുത്തിൽ പ്രകൃതിയിൽചേർന്നു ബൈഹമാംഗമാകും.
എൻ്റെ കർമ്മത്തിൽപ്പലം ഞാനനുഭവിച്ചിടാം
എൻ്റെ ഭൂമിയിൽ, അതെൻ സർഗ്ഗവും നരകവും
അന്തകനില്ലാകാരമിതിലെന്നാൻഡാലും
എന്ന ഭൂമിയിൽത്തനെ വിട്ടുകൂ, ഞാൻ പോകടു’.

‘എന്തിതുനിനക്കാട്ടു ഭീതിയില്ലനോ എൻ്റെ
മുന്നിലിവിധം ന്യായവാദങ്ങളുയർത്തുവാൻ?
കുപിതനായി യമൻ ഗർജ്ജിച്ചു, ചൊല്ലി ഞാനും
“² അഭയം വൈ ബൈഹ” മെന്നറിയില്ലനോ, പ്രദേശ ?”

യമധർമ്മൻ്റെ മുഖം ക്ലാനമാവുനോ, രാഗ -
മിരുളാകുനോ, രംഗശോഭയും മരയുനോ ?
ഒരുമിനൽ, എയുനിൽ മരഞ്ഞു സ്വപ്നരംഗം
ഉണ്ടുന്നു ഞാൻ, കിടക്കുന്നു ശയ്യയിൽ തനെ.

1. ബൈഹംജനാനി ബൈഹമ തനെ ആയിത്തീരുന്നു
2. ബൈഹംജനാനം നിർദ്ദേശത്രമാണ്. അമവാ നിർദ്ദേശത്രം നൽകുന്നു.

എതിർപ്പ്

വി. പത്മാവതി

എതിർക്കുവാനായി
പിറന്നവൻ ഞാനെ -
നടുത്തുനിന്നു -
രക്കനു മാറുന്നു.
പറയുന്നു ബന്ധു -
ജനങ്ങ, “ഈതിനു
പിറന്നു നീ, കുലം -
കെടുക്കുവാനായി.
മലയുടെനേര
കലമെറിയുന്നോൻ,
വരും വരയ്ക്കയെ
കുറിച്ചറയാതോൻ,
മുഖം നോക്കാതെന്നും
തുറന്നടിപ്പവൻ.
പെരുമയ്ക്കായെന്നും
കരം നീട്ടാതവൻ.
പുരക്കത്തുനേരം
കഴുകോലുരാതോൻ,
നടുവെ, നാടോടു -
സൊഫുതോടാതവൻ”.

“ഇതോന്നും കെട്ടു ഞാൻ
കുലുങ്ങുകയില്ല
തകർക്കും ഞാൻ നിന്റെ
യസത്യക്കോട്ടകൾ
വലിച്ചു ചീനിടും
മുഖംമുടി, നിന്റെ
തുട്ടത്ത പ്രോഫിൽഡണ്ട്
സഭയക്കാട്ടിടും.
പെരുവഴിതോറും
പറക്കാട്ടി നിന്റെ
നെറികെടു ലോക -
മരിയെ ലോഷിക്കും.
എതിർക്കുന്നോൻ ഞാനെ
നാതിനില്ല ശക;
എതിർത്തിടും ശാസനം -
നിലയ്ക്കുവോളവും.
അയർമ്മം, കണ്ണട -
ചീരുട്ടാക്കി, ഖർമ്മ -
പമമാക്കുന്നോർത്തൻ
നിരയിൽ ഞാനില്ല.
എതിർപ്പിനെന്നബ്ദിയം
നിനക്കുണ്ടാക്കിൽ
ചരിച്ചാലും ധർമ്മം
നയിക്കുംപാതയിൽ”.

വിദ്യാധനം

ത്യാഗരാജൻ പാളകടവ്

“വിദ്യാ യാ സാ മുക്തതേ - ”

യെന്ന കാലത്തിൽ തന്നെ -

ത്രിരവും തിരയും പോയ്

സപ്പനങ്ങൾ മാത്രം ബാക്കി...

ഒന്നിച്ചൊരിലയിലെ

അന്നത്തിനെന്തു സ്വാദ് !

നമ്മളിൽപ്പുലരുമോ

ക്ഷുണ്ണനും കുചേലനും

വലിപ്പചെറുപ്പങ്ങൾ

വാളുകളുറയുരി

തലകൊയ്യുവാനെന്തും

രാക്ഷസനാണിക്കാലം.

പന്തിയിൽ പക്ഷഭേദം

പാടില്ലോ- പഴമൊഴി;

പന്തിയുള്ളവ, നില്ലോ -

തവനോ പെരുവഴി !

വിദ്യ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ

വ്യാപാരം; ലാഡം കൊയ്യാം

മദ്യംപോൻ; കുത്തുപാള -

പ്ലടയിലംഗം ഞാനും.

അറിയാ, മെന്നാൽ പോലും

ഇതൊരു മീൻ പിടുത്തം,

വല ഞാനെനിഞ്ഞത്

മീനില്ലാത്തിട്ടത്തേല്ലോ !

മീൻവരുംവരുമെന്നു

കാത്തിരിക്കയോ ? വല

മാറി വിശുവാൻ ഓളം

മുറിച്ചു കുതികയോ ?

ജുണിലേവക്ക് ഒരു ‘മാർച്ച്’

കെ. ലാൽ

മാർച്ച്

മാസം പെറുക്കുവാൻ വരുന്നില്ലെന്നാമന;
 മാസം മെമ്പിടെയെന്നത് ഭൂതം കുറും ‘മമ്മി’
 ബാറ്റുവിശുദ്ധോൾ കൊഴിയുന്നു മാസുകൾ, കളി -
 കുട്ടിനും ‘റണ്ടുവേട്’ യക്കുമോടുന്നു കൗമാരങ്ങൾ.

എപ്പീൽ

‘ചാലു’തുറക്കുന്നോൾ പ്രേമത്തിൽ പനിച്ചുടിൽ
 ‘സിരിയൽ’ തുള്ളുന്നു - ‘ചേച്ചി’ തൻ സാരിക്കുള്ളിൽ
 ‘ചേട്’നെപ്പാതിയുന്നു ? കണികക്കാനയക്കു മെയ്യി -
 ലികിളി, മൺപ്പുകൾ; കൈകേമം വിഷുപ്പലം.

മെയ്യ്

വേനലിൽ മെലിഞ്ഞാരു പുഴയായ്, ബാല്യം; ദുരെ
 “റുമി”ലെ ‘സ്കൈ’നിൽ മിന്നും ‘വിഡിയോ ഗയിം;’ ചാരെ
 ചാറിയ മഴക്കാടുകൾക്കുള്ളിൽത്തുവോ ? പെതൽ,
 പാടിയോ ? വിതുനിയോ ? മഴയ്ക്കുപിച്ചുവോ ?

ജുണി

മാർച്ചു ചെയ്യുന്നു ‘കുട്ടിപ്പട്ടാള’ മവർക്കിപ്പോൾ
 തോക്കെടുത്താടുക്കേണ്ടും ശത്രുവായ് മഴക്കാലം
 വീർത്തകണ്ഠതടങ്ങളിൽ ദുരിതം പെയ്തും, ചെയ്തു -
 കുട്ടിയ ‘പാപഭാരം’ മുതുകു കുനിപ്പിച്ചും...

ചെന്നയുടെ പല പട്ടാകൾ

കെ. പി. ശങ്കരൻ

സാലു പുതുകവിതകളുമായി ഇടപഴകിയതിന്റെ പ്രതികരണം

നേര്ത്തെ ഭാവത്തിന്റെ അയ കോല്ല്; അതിൽ ഇടുന്നതോ, അനേകം ഇരട്ടികളുടെ അട്ടികൾ. അങ്ങനെ, ഇതാ ഇപ്പോൾ അറുവി സേയ്ക്കും എന്ന മട്ടിൽ ഒരു ദുർബലതയായി മാറുകയാണോ ആശ യുടെ 'മോഹവാടിക'? പോട്ടു; ഉള്ള ഭാവത്തിനു വല്ല പുതുമയ്യും.....? അതും പരുങ്ങലാണ്. നെന്നരാശ്യത്തെ വാടുന്ന പുവായി കല്പിക്കാൻ ഇനി വിശേഷിച്ചൊരു ഭാവനയും വേണ്ടേന്നായിട്ടില്ലോ? ആ കല്പന യുടെ സത്ത മാത്രമെടുത്ത് അപൂർവ്വമായ ഒരു സാന്നിദ്ധ്യത്തെ അതിലേയ്ക്ക് ആവാഹിക്കാമായിരുന്നു. ആ വഴികല്ലേ പകേശ ആശയുടെ യത്തനും പുവി ഇവിടെ വാടിയാവുന്നു; അത്രകൊണ്ടും നിർത്താതെ അതിനും ബഹു വചനവും നൽകുന്നു. 'മോഹവാടികൾ' എന്നാണല്ലോ കവിതയിലെ പാഠം. ('വാടിക' എന്ന തലക്കെട്ട്, അങ്ങനെ പ്രയോഗിച്ചാലത്തെ സവി ശേഷാർത്ഥം വഴിയേ കവിത പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയതായി കാണുന്നില്ല.)

'വാസന്തഗ്രീയേ നീയിനേ മടങ്ങുക' എന്ന വർക്കുപിറകേ 'ഇനേ മടങ്ങുക....' എന്ന വർക്കു ഇണക്കുന്നിടത്തെ പ്രത്യേകമായ ആ വൈച്ഛടപ്പുണ്ടല്ലോ, അതു നന്നായിത്തോന്തി. എന്നാലോ, അങ്ങനെ ചൊന്ന് അറിഞ്ഞ ഭാവത്തിലല്ല അവിടന്നങ്ങാട്ടുള്ള അയഞ്ഞത് പാകം. 'പുണ്ണിരി മായുമ്പോൾ, പുമൺ മായുമ്പോൾ', നീ മറന്നീടുക. നീ മടങ്ങിടുക എന്നാകുക ഈ അയവ് ഉദാസീനതയിലേയ്ക്കു നീളുന്നു. ആരോ നിരീക്ഷിച്ചപോലെ, ഇണ്ണത്തിന് ഒരാപത്തുണ്ട്: അതിൽ സ്വയം തലയാട്ടി അങ്ങെ ശുതിത്തുട അഡിയാൽ പിന്നെ നിർത്താനാവും ക്കെരുക്കം!

ഈ രചനയുടെ കലാശത്തിൽ 'ഭവനാടക വേദി' എന്ന സുപ്ര സിഖമായ രൂപകം ഘടിപ്പിച്ചു കാണുന്നു. സുഗല്പിതമാണോ അത്

എന്ന് ആശ സ്വയം ആലോചിക്കേട്. അല്ലെങ്കിലേ ഇച്ചവിടാറായ അയ കോലിൽ ഇതു കനത്ത ഒന്നുകൂടി.... ഏതായാലും, ഉടച്ചു വാർക്കുക, ഒഴിവാക്കുക, ഒതുക്കം വരുത്തുക. ഇതൊക്കെയാകുന്നു ഇവിടെ ലഭിക്കുന്ന രചനാപാഠം.

സാധാരണ വാക്യത്തെ ഒറ്റ സ്വർഖം കൊണ്ട് അസാധാരണ ത്രാത്തിലേയ്ക്ക് ഉയർത്തുക എന്ന രചനയുടെ കല ജയകൃഷ്ണന്നു കൈവന്നിരിക്കുന്നു. ‘അടച്ച ടാപ്പിൽ നിന്ന് തുള്ളിയായിറ്റി വീഴുന്നത് വെറും വെള്ളമായിരുന്നുകിൽ നമ്മളതു വിഗണിക്കയേ വേണ്ടു്.’ (എന്നു വെച്ചാലോ; സാഹിത്യസംബന്ധത്തിൽ നിന്ന് സന്ദർഭത്തിൽ. അല്ലാത്തപ്പോൾ സ്വപ്നരോ വാഷരോ തേടുന്നത് വേരൊരു സംഗതി!) പകേഷ വെള്ളത്തിനു പകരം ‘നിറ്റിശൃംഗം’ എന്ന് അവിടെ നിബന്ധിക്കുന്നതോടെ, ജയകൃഷ്ണന്റെ വാക്യം സംഖ്യാത്മകമാവുകയായി. ഇതെത്തന്നെ അടുത്ത വാക്യത്തിലും ഫലിച്ചിരിക്കുന്നു.

എത്ര സംഖ്യാത്മകമായാലും ഇങ്ങനെ രണ്ടു ബിംബം തൊടുത്തതുകൊണ്ടുമാത്രം രചന ചരിതാർത്ഥമാവുമോ? ഇതൊരു മാർഗ്ഗം; ലക്ഷ്യത്തിന്റെ അഭാവത്തിൽ ഇത്തരം ആർഡാം അസഹമായപ്പേണ്ടിക്കു?.... ശരിതനെ; ജയകൃഷ്ണൻ ആദ്യത്തെ ചോട്ടു വെച്ചിരിക്കുന്നു, അത് ഏറക്കുറെ ചോപ്പായിരിക്കുന്നു എന്നേ ‘ഉച്ച്’യെ മുൻനിർത്തി അവകാശപ്പെടാനുള്ളൂ.

ജയകൃഷ്ണൻ്റെ രണ്ടാം രചനയായ ‘വെയിൽ വീടു’മതെ, അപൂർവ്വമായ ബിംബങ്ങളുടെ വിന്യാസം കൊണ്ടാവാം നമ്മ പ്രാഥമ്യികമായും ആകർഷിക്കുന്നത്. ഉദാഹരണത്തിന്, “തൊടിയിൽ പശുകൂട്ടി ഇളംവെയിലു തിനുന്നു.” നേരത്തെ പറഞ്ഞപോലെ, പച്ചപ്പേണ്ണിനു പകരം ഇളം വെയിലു വരുന്നു എന്നതാണ് ഇതിലെ വൈചിത്ര്യം. അതാവട്ട, ലാലു എന്നുതോന്നാമെക്കിലും രസനീയമായിരിക്കുന്നു. ചട്ടിയിൽ വീണ നിലാവ് പുച്ച പാലെന്നു കരുതി നക്കിക്കൂടിക്കുന്നു— ഇത്തരമൊരു പ്രാചീനകല്പനയുണ്ട്. ഇത് ജയകൃഷ്ണൻ പരിചയിച്ചിരിക്കാൻ ഇടയില്ല. ഇനി അമവാ ഉണ്ടാനു വന്നാലും, ജയകൃഷ്ണൻ കല്പനയ്ക്ക് അതൊരു ഉന്നമായി കണക്കാക്കേണ്ടതുമില്ല. ഇത്തരം കല്പനകൾ സമർപ്പിക്കുകയും ശിമിലമായെങ്കിലും ഇവയ്ക്കൊരു സംഖ്യാത്മകമായ നല്കാൻ ശ്രദ്ധിക്കയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെ വെയിലിന്റെ അതാതു ദൃശ്യങ്ങളിലുടെ വീടുജിവിതത്തിന്റെ അനുഭൂതിയശേഖരിക്കുന്നത്. പറയുന്നതിന്റെ അപൂർത്തതയ്ക്കു പടരാനുള്ള ഇതു യത്തന്നെ രചനയുടെ രണ്ടാം ചോട്ട്. വീടുജിവിതത്തിന്റെ അനുഭവം എത്രതേരാളം അർത്ഥമാർജ്ജമാവുന്നു, അതിലും രചന എങ്ങനെ അധികമായികും വിശദാതകക്കുള്ള ആദ്ദേശിക്കാനിരി

കുന്നു ഇപ്പകാരം ചോട്ടുകൾ ഇനിയും ശൈലിക്കുന്നു. അവയിലേയുള്ള ഉറുനോക്കാൻ നമ്മു ഉത്സുകരാക്കുന്നു ജയകൃഷ്ണൻറെ തുടക്കം എന്നാണ് ഇതുവരെ നിരീക്ഷിച്ചതിന്റെ ചുരുക്കം.

അഭിലാഷിക്കേ കവിതയ്ക്ക് ‘വിത്തുണർത്ത’ എന്ന പേര്. നാട്ടു നടപ്പിൽ തഴഞ്ഞുപോവാതെ ഈ പേര് നമ്മുള്ള പിടിച്ചുനിർത്തുന്നു. ‘വിതയ്ക്ക്’ലാണെല്ലാ സ്വന്തെ നാം വിത്തിനോടിണക്കാറുള്ള കീയ. അത് ‘ഉണർത്ത’ലാക്കിയതിലെ ഉള്ളിവൈക്കതും കവിതയിൽ ഉടനീളം കാണാം. ഒരു മഹാപാരമ്പര്യത്തിന്റെ വിത്ത് തന്നിലേയ്ക്കു തെറിച്ചുവിണ്ട് തിരിച്ചറിയുക എന്നത് ഇന്നത്തെ ചെറുപ്പത്തെ സംബന്ധിച്ചിട്ടേതാളം ചില്ലറ ഫേട്ടമല്ല. ഇതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്രമാണെങ്കിലോ, നിസ്സാരവുമല്ല. വിണ്ണവിത്ത് ‘വേദനകൾ മുളപ്പിക്കുന്നു’ എന്ന് എറ്റുപറയുന്നത് സുക്ഷ്മിക്കുക. എന്നാലും നിശ്ചയദാർശ്യത്തോടെ കവി പ്രവൃത്തിക്കുന്നു, വിത്തുകളാക്കുന്നും താൻ തട്ടിയുണ്ടാക്കുകതനെ ചെയ്യും. പ്രതിജ്ഞാബദ്ധത എന്നു പൊതുവേ വ്യപാദേശിക്കാറുള്ളതിന്റെ പ്രഖ്യാദമായ ഒരു മാതൃകയാണിത്. ആശയപരമായ ഈ പ്രഖ്യാദത്തയ്ക്ക് പ്രായേണ അനുരൂപത്തെന്ന അഭിലാഷിക്കേ പ്രതിപാദനഗൈഡലിയും.

வொழுமாய அற்றவிழக்குமின்றதினு குளியாதெ நேரே ஆன்றமாய அஸுாங்கதிலேய்க்கு நிவருக- அயுக்கிக்மாயாலும், ஹன் கெயைாரங்குவேங சில கவிதக்குடை காருத்தித் ஸங்கீகாரிலே? அண்ணெயைானாள் ரஹுளிரெ 'கபுலிநெஸ்ஸுங்கூயிசிடதோலும்' எனிக்கு ஸாக்ஷுப்புடுத்தாங்குதல். "பரிபீக்குநவரெல்லாங் / அயுா பக்ராவுளில்/ அகாஶசூருவிலெ/ஜீவிதம் மளக்காத்த ரூரு/ அல்ப ஜ்ஞானியாள்" என கவியுடை கண்ணத்தலிலெ சாடுகு எனிக்கே ல்காதிரிக்குநில். அதிகார் 'கபுலி'லெ கவித மளக்காள் மாடுமே என் மினக்கெடுதலு. 'ஏகாகிதயை கார்க்குதிக்குந ஸுகாரு புசு' முதலாய விஂவணைச் சூரியுடை ஸுஷ்புமலையுதி ரிக்குபோச்சோலும் ஸுக்ஷ்மமாயி ஸாமலும் வரிக்குநு. அதுபோ வெற்றதென, 'கபுலி' என ஸீர்ஷக்கா கவிதயுடை பாந்திலேய்க்கல் எண்ணென வேளாங் ஸ்ரீகநிக்காள் - எனிக்க ஶரிக்கு விஶுദ்மாயிடில். ஹத்தரங் விடவுக்குதலூக்க தூஷ்மாக்கிக்கொள்ளும் கவிதயோக் அதற்கு வேண்டும் என்றதுதே விஸ்மயம்!

പില കവിതകൾ അങ്ങനെയാവാം: ഉൾപ്പെട്ടാരുളു മുഴുവൻ ഉടനടി നമുക്കു വിട്ടുതൽില്ല. എന്നാലോ, ഉൾപ്പെട്ടാരുളുണ്ടനെ വന്തുത എറ്റവായനയിലേ ബോധ്യം വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. അവയുടെ ദൃശ്യഗ്രഹിതയുമായി തുടർന്ന് കെട്ടിമറിഞ്ഞതാളുക എന്നത് കാവ്യാസ്യാദ അതിലെ ത്രസിപ്പിക്കുന്ന അനുഭവമായാൽ.

മോഹവാടിക

ആശാ ജി. കുടങ്ങുർ

വാടികരിയട്ടയാത്മാവിലെ മോഹ-
വാടികൾ; വാടാമലരൂക്കളൊക്കെയും
വാസനിക്കാത്ത പുഖവന്തിനു ചുടണം?
വാസനത്ശൈയേ ! നീയിനേ മടങ്ങുക.
ഇന്നേ മടങ്ങുക; നീയെൻ മനസ്സിന്റെ
മല്ലിൽക്കിളുക്കാത്ത വിത്തുകൾ പാകുക.
ഒന്നേ നിന്നയ്ക്കുക; വീണ്ടും വരിപ്പുനു-
മെനെന നീ കാണില്ല, മിണിപ്പിയെന്നതും
എന്തിനു പുക്കുനു നീ നിശാഗന്ധിയായ്
എൻ ചുണിലെവന്തിനായ് പുഖവിതിച്ചീടുനു?
രാത്രിനിന് ചാരത്തു പാൽനിലാവോടൊത്തു
യാത്രചൊല്ലിടുവാനെന്തിയേകാമുടൻ.
പുണ്ണി മായുസ്പോൾ, പുമൺ മായുസ്പോൾ
നെഞ്ചുകം പൊട്ടി നീ കേഴുസ്പോശാക്കെയും
ആരും വരില്ല നിൻ ചാരത്തിരുന്നുകൊ-
ണാശാസ്വാക്കാനു ചൊല്ലുവാനോർക്കെ നീ....
ആകയാൽ നീ വിടർന്നീടാതിരിക്കുക
മുകമായ് മോഹങ്ങൾ നെഞ്ചിൽ മറയ്ക്കുക.
നഷ്ടസപ്പനങ്ങളിൽ നീന്താതിരിക്കുക
നശരമീലോകമെന്നാർത്തു വാഴുക.
ശോകാസ്യകാരത്തെ സ്നേഹിച്ചിടാതെ നീ
യേകാന്തചന്ദ്രികയേറ്റു മയങ്ങുക.
എൻ്റെയീ നെഞ്ചിലെ മുളളിൽച്ചവുടി നീ-
യെന്തിനായ് നൊസ്വരമേറ്റു വാങ്ങിടുനു?
എൻ്റെ തിക്കല്ലീരിൽ മുണ്ടിക്കിടനുകൊ-
ണബന്തിനായ് ശോകം കുടിക്കുനു നീ വുമാ?
നീ മറന്നിടുക, നീ മടങ്ങിടുക
നീയെൻ ഹൃദയത്തിൽ പുക്കാതിരിക്കുക.
നിന്റെ വർണ്ണങ്ങളുകാണുവാനാവാത്ത
കണ്ണകൾക്കു മുന്നിൽ അനുറക്കായ്ക നീയിതൾ
നിന്റെ സുഗന്ധത്തെയെല്ലക്കുവാനാവാത്ത
ചിത്തത്തെയെന്നേയ്ക്കുമായി തൃജിക്കുക.
യാചിക്കാൻ നില്ക്കാതെ പോക നീ ശാപത്തിന്
യാതനയേല്ക്കുമീ ജീവനെ വീടിനി.
ചെന്നു പുത്തിടുക നീ കല്പപദാരുവാം
ധന്യമാരുഹ്യത്തിലെന്നേയ്ക്കുമെന്നപോൽ
നനകൾ മാത്രം നിനക്കേക്കി ഞാൻ ഭവ
നാടകവേദിയെ വിട്ടുപോയീടെ !

ഉച്ച്

അച്ചടാപ്പിൽ
നിന്ന്
തുള്ളിയാ-
യിറ്റി വീഴും
നിഴ്സ്ത
തൊടിയിൽവയിലുനോക്കി
അയവിറക്കും
മാനം

വൈരിൽവീട്

കിണറ്റു പടവിൽ
വെയിൽ
വെള്ളം കോരുന്നു
അടുക്കേള്ളയച്ചികൾക്കിടയിലുടെ
വെയിലിൻ്റെ ദോശയുണ്ടാക്കൽ
വിറകുചായിപ്പിലെ
എടുക്കാലി വലകളിൽ
വെയിൽ,
കുപ്പായം തിനുന്നു.
തൊടിയിൽ പശുക്കുട്ടി
ഇളം വെയിലു തിനുന്നു.
മരങ്ങൾക്കിടയിൽ
വെയിലു പുക്കുന്നു.
മുറ്റതു,
വെയിലുണങ്ങുന്നു.

എ. ജയകൃഷ്ണൻ

വിരദ്ധാന്തരം

അഭിലാഷ്, എടപ്പാൾ

എൻ്റെ മുത്തച്ചൻ
കണ്ണട വെച്ച്
വെള്ളയുടുത്ത്
ചാമ്പുല്ലുമില്ലാതെ
പുണ്ണിരിച്ച്
ജീവചെച്ചതനും വിളയിച്ച്
ഹിമാദ്രിയുടെ താഴ്വരയിൽ
സസ്യയുടെ ചാകവാളപ്പുവുപോലെ

മുളവടിയുടെ അറ്റത്ത്
കണ്ണടയുടെ പിറകിലും
വസുശൈലെ കുടുംബക മുട്ട്
നെറ്റിയിൽ
മല്ലിനെ തൊട്ട് നേരിൻ്റെ കുറി

ഇരുട്ടിനെ
വെളിച്ചമെന്നു പുഞ്ജിച്ചവർ
എൻ്റെ മുത്തച്ചനെ
അനധനനു പതിഹസിച്ചു
ഗംഗയുടെ തീരത്ത്
ഒരൊറ്റമരത്തിൽ
കൊന്നു കെട്ടിത്തുകി.

ആ മരത്തിൻ്റെ വിത്ത്
പക്ഷിമാർഗ്ഗേണ
എൻ്റെയുള്ളിൽ വന്നുവീണു
അത് വേദനകൾ മുളപ്പിക്കുന്നു
എനിക്കുറപ്പുണ്ട്
എൻ്റെ തൊട്ടി ഞാൻ തേവി നനയ്ക്കും
മല്ലിനെപ്പുണർന്ന്
വിത്തുകളാക്കേയും തട്ടിയുണർത്തും.

ക്ഷേത്ര

ഗഹുർ, കരുവണ്ണൻ

ആയുധപുരകൾ
മാനമാണ്
പടയാളിയുടെ
കരയ്യാതുക്കം
ഉന്നം കാണുമ്പോൾ
പൊട്ടിത്തെറിക്കുന്നു..
പഠിപ്പിക്കുന്നവരെല്ലാം
അധ്യാപകരാവുന്നില്ല
അകാശചെച്ചരുവിലെ
ജീവിതം മണക്കാത്ത ഗൃഹം
അല്പപഞ്ചാനിയാണ്....

ഉപചാരത്താൽ
നടക്കല്ല് വളയുന്ന
സാമീപ്യമാണ്
യജമാനന് സുവദായകം
കൂളിമുറിയിലെ
യാന്ത്രികച്ചാറ്റൽ
കിണറിനെ
മറവിയാകുന്നതുപോലെ....
മൺതുകാലം തേടിയുള്ള
ക്രഷാപപലായനം
മുറിവുള്ള വാക്കിനെ
വിളിച്ചുണർത്തുന്നു...
ഉള്ളളിൽ ശിശിരമൊളിപ്പിച്ച്
അഥിന്സനാനം ചെയ്യുന്ന
പ്രണയ പരവഗന്നും

ഒഴുക്കില്ലാത്ത നദിക്കും
രേര ധ്യാനം.....
എകാകിയെ
കാർന്നു തിനുന്ന
സപകാര്യ പുച്ച്
അശാന്തമായ്
കുറുകുകയാണ്...
സിദ്ധാർത്ഥൻ
പടിയിരങ്ങുമ്പോൾ
കുഞ്ഞ് ഉറങ്ങുകയായിരുന്നു.
കൊട്ടാരവിഭൂതിയിലെ
നനാമത്തെത്തെത്തറ്റ്.
ബോധിമരം
ശിവയനകിയപ്പോൾ
ബുദ്ധൻ
ധ്യാനാനുരക്തനായി
പ്രണയിക്കലിലെ
സമരവും
മാംസനിബദ്ധമല്ലാത്ത
രാഗവും
രാക്കിലിയുടെ തേങ്ങലും
കരികടലിൽ
വിചാരണ ചെയ്യുമ്പോൾ
നോഹയുടെ
പെട്ടകത്തെ
കാറ്റ് തഴുകിടുന്നു..

ഭൈഞ്ചോവം

അഷ്ടമവേദസ്ത്രം വൈദികമം ചെറിയ നാരാധാരൻ നസുതിരി

---

1. താരുണ്യത്തിന്റെ കുമായ് തരളരുചിരമാം
കണ്ണകടക്ക്യുറി നിൽക്കും
കാരുണ്യത്തിന്റെ നാമായ് തനിമയിലുടലേ
പുണ്ണം ചേർന്ന ചുണ്ണം തിരുമുവമവിലം
ആരുണ്യം ചേർന്ന ചുണ്ണം പവനപുരിയില -
കാണുന്നുണ്ണം മുന്നിൽ പവനപുരിയില -
ബ്രാഹ്മഗോപാലരുപം.

2. പിലിക്കണ്ണചേർത്തുകെട്ടും ചുരുൾമുടിയഴകിൻ
പൊട്ടുനെന്നറിക്കുതൊട്ടും
ഹാലത്തിൽ പാതിമുട്ടും കുറുനിര മകരാ -
കാരമാം കുണ്ണായലങ്ങൾ
ചേലോത്തത്താമരക്കണ്ണിയിൽ മഷിയെഴും
നീണ്ണവാലിട നോട്ടം. .
കാലത്തിൻ കൃഷ്ണനാട്ടകളിയവിട നിരീ -
ക്ഷീച്ഛ നിൽക്കുന്നു നിത്യം.

3. പട്ടരികനു മുന്നിൽ തന്ത്യ സകളിലുമാം
ദൃശ്യഭാവം പകർത്തി -
ഛടാട്ടരെ കെതിനന്തകിക്കെനിവോടുരുജയും
തീർത്തു നീ വാസുദേവാ !
ഒട്ടരെക്കാലമായ് ഞാൻ തവപദകമലം
നിത്യമായ് പ്രയത്നിനുള്ളിൽ
തൊട്ടരെപ്പാജചെയ്യു ചെറിയൊരു കനിവി -
യേഴയിൽചെച്ചയ്തിടാവു !

4. കാരുണ്യം വാർത്തനാലിക്കും തിരുമിഴിയതിലെ -
പ്ലാർത്തമസാരതമ്പുരുപം
ചേരുന്നാനർമ്മഭാവം ചെറുതൊരു ചിരിയും
ചുണ്ണിലാനന്ദവായ്പം
ചാരുശ്രീവത്സ, മക്കാസ്തുഭമിവയെഴുമാ -
മാറുമായ് മാറിമാറി -
ച്ചാരതെത്തത്തുന ഭക്തർക്കമൃതു പൊഴിയുമ -
ദേവനാണെന്നമനസ്സിൽ.

5. அமையக்காவிசுருப்பேப்பைக்குதியுடைய நிழல் -
 பூடுகாட்டிகொடைப்பாள்
 செமேந்தான் மண்ணுதினை குஸூதியைாடு கலி -
 கூடுகார் சென்றத்து.
 நிர்மாயம் தினதிலூனரூஜிய ஸெவான்
 வாதுரக்கை ப்பெண்
 வெமான்யைத்தாட காளிசூரை செருஷிஶுவென்
 ஹ௃த்தில் நிதயும் ஸ்மரிப்பு.
6. காலிக்குடுத்தினொப்பும் கழுமயுர மஹா -
 ராந்தாப் முச்சனி -
 சேலித்ததன் குடுகாரைத்தமுதூபொசியுமா
 மந்ஹாஸா பொசித்து
 ஭ுலோகம் காக்குவாநாய் வெருமொரு ஶிஶுவை -
 பேஷாலெ தாநோனியாகும்
 வொலன் ஸோபால்வொலன் கருளாயைாடுஸ்வா
 காத்திடாநாய்வ்வெஜிப்பு.
7. கொணிப்புவிதிதுகிடுவெங்குதாங்
 செவைஞ்செக்குற்குத்திலாய் -
 ததங்கை முத்திடுந செரு ப -
 லூப்பால்பமாய்க்கள்கிடாங்
 தன் தவைத்தில் மயக்கி லோகமவிலங்
 கால்முட்டிலோடுவொர -
 ஸினோமத்து புருஷோத்தமப்பைக்குதியை -
 கைகூப்பி நில்பு ஸ்வா !
8. சித்தம் சவைலமென்றுமொன்னதினை நா -
 மோடிப்பிடிசெழுகிலெலா -
 குத்தகடுதயக்காநக்காலையாய்
 மாரீடுமென்றுதாங்
 நிதயும் கெதியைக்குறுநை விகுதி -
 குடுகாய் ஸோபால்வெ
 ப்ரத்யக்ஷத்தில் நினகில் நிஶுயமுடன்
 சித்தம் ஸ்வாத்தத்திலாங்.
9. காலினிக்கரையும் கடங்கும்ரவும்
 கார்வர்ள்ளநை காஜியன்
 மேஜிச்சுல்லக்குயனைலும் வெஜ்கிஶோ -
 ரஸ்தங்கைய்ச்சாட்டவும்
 லாலுச்சுல்லது ஸோகஸ் ஸோபஸ் ஸகலம்
 ஸ்தங்கிச்சுநினீடிவே
 காலினிக்கு குதித்து சாடுமொர -
 கைஸோர்வெக்கைதொஶாங்

ചൊരോറ്റ് വിദ്യ !

കൊഴിക്കോടൻ

സൗകര്യമുള്ളവർ വായിക്കുവിനിതു -
സൗകര്യമില്ലാതോൾ വിന്മരിപ്പിൻ !

പല്ലിനും കാതിനും മുക്കിനും തൊണ്ടയ്ക്കു -
മെല്ലിനും നെഞ്ചിനും ചർമ്മതിനും
കണ്ണിനും വെവ്വേറു ഡോക്കുരു, എഡനിട്ടും
എന്നുത്തിൽ രോഗം പെരുകിട്ടുന്നു
ആരെയുമാർക്കും ശരിക്കു നോക്കാൻ പോലു -
മാവാത്തതാവാം അമാർത്ഥ ഹേതു !
ങ്ങെയത്രങ്ങൾ നടത്തും പരീക്ഷണം
രോഗം പണം തുതുവാരൽ തന്നെ !
എന്നാലും രക്ഷപ്പെടില്ലോ ദുനിയാവി -
ലെനും പെരുകുന്നു മാറാരോഗം.

കിട്ടുവെന്നിടപേര്, ഇപ്പോളിവൻ ചൊരോൻ -
കിട്ടുവായ് മാറിയിരിക്കയെല്ലാ
എല്ലാരുമെന്നെയതാണോ വിളിപ്പുതു
നല്ലോരും ചീതേതാരും ഭേദമില്ല
പേര്ത്തും ചെറിയുന്നു വർഷങ്ങളായ് ചെച്ചവി;
അർക്കുമറിവിലതിന്റെമുലം.
പോതോരും.ബി.ബി.എസ്. ഡോക്കരെക്കണ്ടുതാൻ
കാതിൽ കുഴലയാൾ വെച്ചേയില്ല.
പക്ഷേ പറഞ്ഞാൻ “ഈയർട്ടിയെക്കാണുക,
സുക്ഷ്മ പരീക്ഷണം വേണ്ടതെന്തെ”

തൊട്ടുതത്യുണ്ടാരീയെന്നടി. വെകാതെ ഞാൻ
ഓട്ടാവങ്ങാട്ടുവിടാൻ പറഞ്ഞു.
ഹീസു വാങ്ങിതുടർന്നോടിനാൾ സസ്മിതം:
“പോകു ഡേർമ്മറോളജിസ്റ്റിൻ മുമ്പിൽ”
‘എ.ഡി.-തുക്കരോഗം-’ ഞാൻ കുറവിൽപ്പോയ്ക്കണ്ടപ്പോൾ
എന്തോ കുറിച്ചു മിണ്ഡാതെ മുപ്പർ,
ഞാനാത്തലക്കുറി വായിച്ചു നോക്കാതെ
നേരെപ്പോയ് നൽകി മെഡിക്കൽ ഷേഡപ്പിൽ
നോക്കിച്ചിരിച്ചു തിരിച്ചുതന്നാൻ; ‘പോയി,
നോക്കുക, റേഡിഷനറിക്കടയിൽ.
തേച്ചുകുളിച്ചു കുറിപ്പടിണ്ണോപ്പിൽ; ഞാൻ
സോപ്പുമാ ഡോക്കരേപ്പോലെ മണ്ഡൻ
മാറിയില്ലോ ചൊറി, നിങ്ങൾ ധരിക്കുവാൻ
കോറിയിട്ടുകയാണീവരികൾ
മേലാസകലം ചൊറിയുകയാണിപ്പോൾ
കോലവും കെട്ടു; സഹിയുംകെട്ടു!

പുന്നതൻ വഴിവുന്ന പുനിലാവ്

എം. എ. റസ്സാക്ക്, മലേഷ്യ

നൗരവയെല്ലാൻ്തെ പാത്രനു തികഞ്ഞിട്ടി-
ശ്ലോനാലും തന്മുഖാഹശീലമത്രയും ചിത്രം.
വിണാലും കണ്ണേരയിൽ കേരള നിർത്തില്ലോ കൂട്ടി
കേണാലും മുറിവേറ്റുവേദനിച്ചുനാകിലും
ജീവിതസമരത്തിൽ തോൽവിപാടിശ്ലോനാവാ -
മീ, വിരാമമില്ലാത്ത സാഹസത്തിൽ സന്ദേശം.
വേദനവിന്മർപ്പു; വറ്റിയില്ലിനിയും തന്റെ
രോദനം; തുടങ്ങുന്നു വിക്രിയവീണും പാത്രൻ.
പിന്നെയും വീണുനൊന്താൽ നിറങ്ങ കല്ലാലവ -
നേനെന നോക്കിയർത്ഥിപ്പു മൗനമായ് സഹതാപം !
ഭിത്തിയുണ്ടനികെന്തെന്തേ സ്നേഹവായ് പ്ലോർക്കാതെങ്ങാൻ
ഭീരുതാം വിതച്ചാലോവത്സന്തേ പോരാട്ടത്തിൽ !
പുനിലാപ്പകർപ്പാം നിൻ പുണ്ണിതിക്കൈക്കത്താരേ
പുമനം വീശി; പുന്നതൻ നിർശ്ലോഭം നിറച്ചിട്ടു!

എടീവന്നും സുരാതനം

കെ. രാമകൃഷ്ണവാരിയർ

എക്കേന കാലബൈദ്യലോധി

എക്കതാളുകമേണ ച

സ്പന്തേ സർവ്വദാ ഭിത്തേ

എടീയന്നും പുരാതനം

എകവർത്തുലമാർഗ്ഗണ

സുച്യും ദേ തത്ര ശ്ചിത്തഃ

ദിർഘാത്മീ സസംഭ്രാന്താ

പ്രസാകാരീ ക്ഷമാമയീ

എടീയന്നാള്ളംബമാനോ

ഡോലഡേഡാ നിരന്തരം

സ്പന്താളാനുസാരേണ

ദോലനേ ലീനമാനസः

നിത്യജീവനകാര്യോഷ്ട്രം

മഗാനസ്മാൻ പുനഃ പുനഃ

ഐണ്ടാനാദോ വദത്യേവം

"കാലോ ശ്ചിത്തി സത്യരം".

ആശ്ചീതി യദാ രാത്രിർ-

മെന്തനം ചാസ്തി സമന്തതഃ

ശ്രൂയതേ കിം എടീയന്നാർ

ഗൃഹ ഹൃത്സ്പന്നനസ്വനഃ

ഇതുദേദവിചാരം വാ

ദിനരാത്രവിവേചനം

അക്കൃത്യാ, ക്ഷുമമജ്ഞാത്യാ,

വൃഥാവസ്ഥാം വിശണ്യച,

പാദന്യാസപ്രമാദം വാ
വൃമാകാലവ്യയം വിനാ,
ചിരിതനമിദം യന്ത്രം
പ്രധാണം കുരുതേ ചിരം.

വിദ്യുഷ്മക്തിവിരാമേ ചപി
കർത്തവ്യനിരതാ ഘടി;
അന്തർഭാഗ്രജ്ഞതി ചെതന്യം,
തദേവ ശരണം സദാ.

ആരുഹ്യ പീരികാമുച്ഛം
എക്കൈകരവിവാസരേ
അഹിം കുഞ്ചികയാ ദദ്യം
ഘടകദ്യ സപ്താഹഭോജനം.

ദശവർഷമിതേ കാലേ
യന്ത്രം മനീഭവേൽ സകൃത്;
പ്രാപ്തനോതി പുനരുത്സാഹം
തെതലസ്താനേന കേവലം.

"പരിത്യജ്യ ഘടിം ജീർണ്ണാം
കാർട്ടസ് യുകതാ ക്രീയതാം, പിതഃ"
എവമുകതം യദാ പുത്ര്യാ
ചിത്തം മേ ദൃഥ പുതിതം.

സ്പന്ദനം ഭോലനം മദ്യ
ഘണഭാവാദനമീദ്യശം
വിനാ മമ ഗൃഹം സ്മർത്തത്യം
അശക്താർഹമസംശയം.

"ക്രീണിയാം നവസാമഗ്രീം"
മദ്യാക്തം "കൃപയാ പരം
പുരാതനിം ബഹിഷ്കർത്തവും
നിർമ്മുദ്ദേശന ന കമ്പ്യതാം."

ആരോധ്യം പീരികാം ശക്തിർ-
ധാവമയ്യവ ശിഷ്യതേ
താവദേതാം ഘടിം, വത്സ,
രക്ഷിതും യച്ച സമ്മതിം."

ആദ്വൈതന്മർ പദചഞ്ചലങ്കൾ

സി.എ.വാരിയൻ

**“സന്നേഹാദര പുർഖം” - കോഴിക്കോടൻ
പുർണ്ണ പണ്ണിക്കേപ്പൻസ്, കോഴിക്കോട്
വില : 75 രൂപ**

സിനിമാ നിരൂപകനും ഹാസ്യകവിയുമായ കോഴിക്കോടൻ തനിയ്‌ക്കിള്ളപ്പട്ടവരും ആദരവുതോനിയവരുമായ കവികളും സാഹിത്യകാരന്മാരും കലാകാരന്മാരും ഉൾപ്പെടുന്ന മുപ്പുതോളം വ്യക്തികളുകും റിച്ച് പദ്യത്തിൽ രചിച്ച കൃതികളുടെ സമാഹാരമാണ് “സന്നേഹാദര പുർഖം”. ചിലരെക്കുറിച്ച് ഓനിലയികകും രചനകളുള്ളതുകൊണ്ട് കൃതികളുടെ എണ്ണം മുപ്പത്തിമൂന്നാകുന്നു.

തന്റെ ആദരവു നേടിയ വ്യക്തികളുടെ തനിക്കു പറയുവാനുള്ളത് വളർച്ചക്കട്ടില്ലാതെ നേരെ പറയുന്ന ഒരു ശൈലിയാണ് കോഴിക്കോടൻ ഇതിലെല്ലാം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. നേരിട്ട് പരിചയമുള്ളവരും അടുത്തിടപഴകിയവരും കൃതികളിലൂടെ മാത്രം പരിചയപ്പെട്ടവരും ഇതിലുണ്ട്. എങ്കിലും അവരുമായുള്ള അടുപ്പത്തിന്റെ വൈകാരികവശമല്ല ആദരവിന്റെ പൊലിമയാണ് വായനക്കാരൻ്റെ ഉള്ളിൽ തട്ടുക. പലരെപ്പറ്റിയും വാച്ചത്തിപ്പാടുകതനെന്നയാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.

കവിത വ്യതനിബഹമാകണം എന്ന കാര്യത്തിൽ കോഴിക്കോടൻ നിർബ്ബന്ധമുണ്ട്. എന്നാൽ കാര്യങ്ങൾ നേരെ ചൊല്ലേ പ്രസ്താവിക്കുന്ന ശൈലിയിലാവുന്നോൾ വ്യത്തതിലോതുക്കാൻ കേളിക്കേണ്ടി വരുന്ന സന്ദർഭങ്ങൾ വിരുദ്ധമല്ല. ചിലപ്പോഴോക്കേ അത് വ്യത്തത്തിലാക്കിയ ഗദ്യമായിപ്പോവുകയും ചെയ്യുന്നു.

ആദരവു പ്രകടിപ്പിക്കുവാനും അഭിവാദ്യങ്ങളുൾപ്പിക്കുവാനും വേണ്ടി എഴുതിയവയാകയാൽ ഇവയിൽ ഹാസ്യത്തിന് വലിയ പ്രസക്തിയില്ല. അതുകൊണ്ടാകാം ഹാസ്യത്തിനുവേണ്ടി പ്രയോഗിച്ച ചില വാക്കുകൾ അനുവാചകരും നേരിച്ചുളിപ്പിക്കുന്നത്.

ഇത്തരം പരിമിതികളുണ്ടെങ്കിലും വ്യക്തികളോട് കോഴിക്കോടനുള്ള അതിരു ആദരവിന്റെ നിദർശനമനേണ്ടാണും ഉള്ളിൽപ്പുതിയുന്ന വരികളും ഇവയിൽ കാണാം. ‘കമിയാപ്പീസ്റ്റിൽ’ എന്ന കവിതയിൽ,

മുഹമ്മദ് അബ്ദുൾഗഹിമാൻ സാഹിബ്വിൽ നിര്യാണ വാർത്തയിൽ പ്ലോൾ -

തലയ്ക്കിടിത്തി നിപതിച്ച പോലീ -

മുഹമ്മദ്സുൽ റഹിമാൻ യന്ത്യം.

നടുക്കിടുന്നുഭുവനം, വിധേ ! നി -

നഹമ്മതിയ്ക്കില്ലുവസാനമെന്നോ !

എന്ന വരികൾ ആക്സംഗികമായിണഭായ ആ മരണം ഉണ്ടാക്കിയ നടുക്കത്തെ ശക്തമായിത്തന്നെ ചിത്രീകരിക്കുന്നു.

തുറുക്കുവിട്ടിങ്ങു പുറത്തു വന്നി -

ടിരഞ്ഞുമാസത്തിനകത്തു ധീരൻ

ഇന്നാട്ടിലാകെത്തുടരെ ചൂരിൽ ത -

വേർപ്പാണു എങ്ങൾക്കിനി മേൽ സമുദ്രം.

എന്ന വരികളാവട്ട അബ്ദുൾ റഹിമാൻ സാഹിബ്വിൽ ത്യാഗോജ്ജവല മായ മഹത്താത്തെ വിളിച്ചോതുകയും ചെയ്യുന്നു.

കകാടിനെപ്പറിപ്പിറയുന്നോൾ - (പ്രണാമം) -

കോമാളിയാം മൃത്യുവിനെപ്പിടിച്ചി

സാമോദമല്ലപം കളിയാക്കുവാനും

മടിച്ചതില്ലിഷ്ടനതാണുനമ്മ -

യോടുകമ്മായികരയിച്ചകാവ്യം.

എന്നവരികളും വളരെ ഹൃദയ സ്വർഗിയായിരിക്കുന്നു.

'ലക്ഷ്പ്രദ' എന്ന കവിതയിൽ -

പതിനാറാണതിനിന്നും -

വയസ്സുറുപതാകില്ലും

നൃംജാണ്ഡുകൾക്കപ്പറത്തു -

മെന്നെന്നും പതിനാറുതാൻ.

എന്നവസാനിക്കുന്ന നുറു ശ്രോകങ്ങളിൽ മഹാകവി പി. കുണ്ഠിരാ മൻ നായരുടെ കവിതയുടെ ആത്മസത്ത വളരെ ഭംഗിയായി ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

ധോക്കർ എറം.എറം. ബഷീർ അവതാരികയിൽ പറയുംപോലെ ഒരു കവി പലരെക്കുറിച്ചുഴുതിയ സ്നേഹാദരങ്ങളുടെ സമാഹാരം എന്ന ഒരു പുതുമ ഇരു പുസ്തകത്തിനുണ്ട്. വായനക്കാരന്ന് ആ സുകൃതി കാരു ഒന്നുകൂടി ഓർമ്മിക്കാനും അവരുടെ പ്രത്യേകതകൾ അനുസ്മ രിക്കാനും ഇരു സമാഹാരം അവസരം നൽകുന്നു. എല്ലാം വായിച്ചി തീരുമ്പോൾ ആദരവിൽ പുച്ചേണ്ടതിക്കൊണ്ട് ചിതിച്ചു നിൽക്കുന്ന കോഴിക്കോടൻ നമ്മുടെ മനസ്സിൽ തെളിയുകയും ചെയ്യുന്നു.

എറ്റവുംകുറുക്കെടുത്ത

എറ്റവുംകുറുക്കെടുത്ത സോമദാസൻ - എംപീസ് ബുക്സ്, എറ്റവുംകുറുക്കെടുത്ത വില : 48.00

എറ്റവുംകുറുക്കെടുത്ത സുസ്ഥിരണ്ണ സമാഹാരമായ "എറ്റവുംകുറുക്കെടുത്ത സോമദാസൻ കവിതകൾ" എന്ന മുഴുവൻ ശ്രദ്ധിച്ച പുറത്തുവന്നത് ഈ വർഷം ആദ്യമാണ്. അതിനു തൊട്ടുമുൻപ് പ്രസിദ്ധം ചെയ്യപ്പെട്ട, പാകം ചെന്ന മുപ്പത്തു രചനകളടങ്ങുന്ന കാവ്യസമ്പൂർണ്ണമാണ് "എറ്റവുംകുറുക്കെടുത്ത".

അമ്മുടെ കവിതാരംഗത്തെ കപടനാട്ടങ്ങളിൽ നിന്നൊക്കെ വഹുദ്ദൂരം അകന്നു നിൽക്കുന്ന കവിയാണ് സോമദാസൻ. താൻചുവിട്ടി നിൽക്കുന്ന മല്ലിനേനക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹത്തിന് വ്യക്തമായ ബോധമുണ്ട്. അത്, താൻ സ്വയം കിളച്ചുമറിച്ച് വിയർപ്പോഴുകൾ പാകപ്പെട്ടു തിരിയെടുത്തതാണെന്ന് അദ്ദേഹത്തിനാറിയുകയും ചെയ്യാം. കവിതയിലെ ഭാവസംഖിയാന്തരിക്ക്, നൈസർഗ്ഗികമായ താളാവിഷ്കാരത്തിൽ, പദ്ധതംരചനയിൽ എല്ലാംതന്നെ അസുരാവഹമായ കൃതഹാസ്തയും അച്ചടക്കവും സോമദാസ കവിതകളെ ശ്രദ്ധേയങ്ങളാക്കുന്നു.

കേവലവും ഉപരിപ്പളവവുമായ ശ്രദ്ധാതുരത്വം അവതരിപ്പിക്കുന്ന കവിത എന്ന്, അലസവായനയ്ക്ക് വിലയിരുത്താവുന്ന രചനയാണ് "എറ്റവുംകുറുക്കെടുത്ത". ഒഴുകുവിളിക്കുന്ന കവിത അലസരോമമത്തിനുള്ളതല്ല. എറ്റവുംകുറുക്കെടുത്ത തനിക്ക് പിറിന്നാട്. "എറ്റവുംകുറുക്കെടുത്ത അമ്മയുടെ മാർന്നു" എന്ന് കവിത തുടങ്ങുന്നു. അവിടത്തെ ചിറക്കുള്ള അമ്മയുടെ 'മാംഗല്യനീലപുതകൾ' 'ചേലവുറചേല കോയിപ്പാടം, കച്ചേരിമെട്, തനെ പാലുട്ടിപ്പോറ്റിയ അമ്മയുടെ ചുരന്നനിറമാർ' എല്ലാം ഇന്ന് നഷ്ടമായി തിരികുന്നു-ഉച്ചവെയിലിൽ പച്ചക്കുടനിരത്തിയ പുവരശും, തുർന്ന കണ്ണപീലികളും, നിലാത്തേനൊലിവിറുന്ന ചുണ്ണാകളും, തെളിനോട്ടങ്ങളിൽ ചുളിമാറുന്ന കോതിത്തരിപ്പിന്റെ കുന്നുകളും എല്ലാം. ഇന്ന് ഇവിടെ എത്തിനിൽക്കുമ്പോൾ, മുന്നിൽ കാണുന്നത്,

എൻമെയ് ചുളിയുന്നു മീനുളുന്നിൽ നിന്തി

മുണ്ണിക്കയെറിയ കാറേല്ലകേ, മാറിക്കേ

വാർഡകം വെന്നുമണക്കുന്ന വീംതിൽ

എന്നെന്തതുറിച്ചുനോക്കുന്നു തുടക്കിയോണ്-

കണ്ണകളിൽ കാമം കലിക്കുന്ന ബാറുകൾ.

ഇന്നിവിടെ നിൽക്കുമ്പോൾ, 'ഇതെന്റെ എറ്റവുംകുറുക്കെടുത്ത അമ്മയാതെ നെടുവിർപ്പിട്ടുപോവുന്നു. ഈ നിയോണ് പ്രളയത്തിൽ, എൻ്റെ പഴയ ചങ്ങാതിമാരുടെ മുവമനേഷിച്ച്, കാണാതെ"മാറി നിൽപ്പേൻ ആർത്തിരകിലെഡാറ്റയ്ക്കുണ്ടാൻ".

കവിത ആവർത്തിച്ചുവായിക്കുമ്പോൾ, കേരളത്തിലെ എത്തുമുലയും എറ്റവുംകുറുക്കെടുത്ത എന്നു തിരിച്ചറിയും. ഇന്ത്യയുടെ മൊത്തം ഭൂപടത്തിനും ഈ വിപര്യയം ബാധകമല്ലോ? രൂജിതാനുസാരിയായ

കവിയോടൊപ്പം വേദനിക്കാൻ സഹ്യം ദയത്രമുള്ള എത്തരാശക്കും, നമ്മുടെ നാടിന്റെ, അമ്മയുടെ, ഈ വിപരിണാമത്തിൽ ഫുറയം നോന്ത്, ആർത്തിരകിലെലാറുയ്ക്ക് മാറിനിൽക്കാം.

'രൂചിദേശം' എന്നുറക്കെപ്പറിഞ്ഞൊള്ളു. പകേഷ്, നമ്മുടെ നാടിന്റെ എല്ലാ തനിമകളും, എല്ലാ സംസ്കാരികാടിവേരുകളും നഷ്ടപ്പെട്ടും കരിഞ്ഞും പോയിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ് എന്നതാണ് വാസ്തവം. കവിയുടെ ഉൾക്കെള്ളിൽ ഈ ദുരന്തം നേരത്തെ നിശലിക്കും. കവിയെ തൊടുനിന്നാൽ, നമുക്കും അത് കാണാം; നടുങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു.

നമുക്ക് കവിയെ തൊടുനിൽക്കാൻ പറിക്കുക. തൊടുനിന്ന്, "എറ്റവും മാനുരമു" യിലെ മറ്റു രചനകളുടെ ഉൾപ്പൊരുളിലേയ്ക്ക് എത്തിനോ ക്കാനും.

ഓർക്കിയ്

**തകൻ പി. തൊളിക്കോട്, പ്രഭാത് ബുക്ക് ഹാസ്,
തിരുവനന്തപുരം - വില : 25.00**

കാല്പനികതയെന്നാൽ എന്നോ പഴയും എർപ്പാട് എന്ന ഒരു ധാരണ, നമ്മുടെ കാവ്യാസ്വാദനരംഗത്ത് പടർന്നു പിടിക്കുന്നുണ്ട്. പകേഷ്, കാല്പനികത യഥാർത്ഥ കവികർമ്മത്തിനാവശ്യമായ അടിമണ്ണ്; അവതാരികയിൽ, ഡോ.പി.സോമൻ ഈ ധാരാർത്ഥ്യം സുചിപ്പിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ അടിമണ്ണ് സാധ്യതമാക്കിയ കവിയാണ് തകൻ പി. തൊളി ക്കോട് എന്നും സോമൻ എടുത്തു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ആയുനിക ജീവിത സമസ്യകളേയും സക്ഷിർണ്ണതകളേയും സ്വാതന്ത്ര്യസക്തപദ്ധതാളേയും സഹായമായി അവതരിപ്പിക്കാൻ കാല്പനികത സഹായകമാവുന്നില്ല എന്നാണ്ടോ. കാല്പനികതാ വിരോധത്തിന്റെ പ്രധാന ആയുധം. ആയുധദൃഷ്ടം അക്കാദമിലഭക്ഷണം എന്ന ഭംഗിയായ ഒരു വിശദൈക്രണമുണ്ട്, ഇതിന്. കാല്പനികതയുടെ കാര്യത്തിൽ മാത്രമല്ല, കവിത യുടെ മൗലികമായ അച്ചടക്കത്തിൽപ്പോലും മിനിമം പാസമാർക്കേ കിലും കിട്ടാനർഹതയില്ലാത്തവരെ ഇതൊന്നും പറഞ്ഞു മോധ്യപ്പെടുത്താൻ കഴിയുകയില്ല. അതിന്റെ ആവശ്യവുമില്ല.

തിരയടങ്ങാതെ കേഴുന്ന കടലിന്റെ കരയിൽ നിൽക്കുമ്പോൾ, കടക്കിക്കൂടിക്കളിൽ കന്നത നോസ്വരം ചിറമറീക്കുന്നത് കവിത അനുഭവിക്കുന്നു. മനത്താർത്തികളിലെ കിരുകിരുപ്പ്, കവി തിരിച്ചേറിയുന്നു. രാവിന്റെ ഇരുണ്ട കോൺക്രീറ്റ് രതിയോരുക്കുമ്പോൾ.

കടലുപോലെരുള്ള മനമിരമ്പുന്നു,
കടലെൻ കണ്ണിലെലക്കദനമാകുന്നു.

ഈ ജീവിതത്തിൽ സത്യം തിരിച്ചറിയുന്നവരുൾ വിധി നിത്യമായ അശാന്തിയാണ്. ഇതിനെത്തന്നുഭവിക്കുമ്പോഴും സത്യത്തിനു നേരെ മിച്ച യാത്രക്കാനവനു കഴിയുകയില്ല; കണ്ണത് വിളിച്ചു പറഞ്ഞു കൊണ്ടയി തിക്കാതേയുംവയ്ക്കുന്നു.

അശാന്തമായ കടൽ, സംന്തം മിച്ചികളിലെ നിത്യദ്വാഹമാകുന്നു എന്നു വിവേചിച്ച കവിയാണ്, തകൻ പി. തൊളിക്കോട്.

കെ.പി.രാമകൃഷ്ണൻ

വൈദ്യരത്നം പി.എസ്. വാരിയരുടെ

കോട്ടക്കൽ ആര്യവൈദ്യശാല

ആതുരസേവനത്തിന്റെ ഒരു നൂറ്റാണ്ട്

ആർഷവും പുരാതനവുമായ ആയുർവൈദപാരമ്പര്യത്തെ
കാലാനുസ്യത്തായി നവീകരിച്ചതിൽ അദ്ദീനിയ പകാൾ വൈദ്യ
രത്നം പി.എസ്. വാരിയർ വഹിച്ചത്. അദ്ദേഹം 1902-ൽ സ്ഥാപിച്ച
കോട്ടയ്ക്കൽ ആര്യവൈദ്യശാല ഇന്ന് ലോകപ്രസംഗത്തായ
ആയുർവൈദസ്ഥാപനമാണ്.

ആര്യവൈദ്യശാലയുടെ പ്രധാന പ്രവൃത്തിമണ്ഡലങ്ങൾ

- ആധുനികരീതിയിൽ നടത്തുന്ന രണ്ടു ചികിത്സാക്രമങ്ങൾ
കോട്ടയ്ക്കലും ധർമ്മഹിതിലും
- അഞ്ചുറിലേരെ ശാസ്ത്രീയാശയങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്ന രണ്ടു
നിർ. ശാലകൾ - കോട്ടയ്ക്കലും കണ്ണികോട്ടും
- ആയുർവൈദവികസനത്തിനായി വിദ്യാഭ്യാസം, ഗവേഷണം,
പുസ്തകപ്രസിദ്ധീകരണം, ഔഷധസ്യസ്വത്തോടുള്ള
എന്നിവ.
- അർഹരായ രോഗികൾക്കായി ധർമ്മശുപ്തി
- കമകളിയുടെ ഉന്നമനാർത്ഥം പി.എസ്. പി. നാട്യസംഘം

തങ്ങൾ നേരിട്ടു നടത്തുന്ന ശാഖകൾ

കോഴിക്കോട് * പാലക്കാട് * തിരുവ് * എറണാകുളം * തിരുവനന്തപുരം *
ആലൂറ് * ചെറന്തം * കോട്ടയം * കുമ്മട്ടി * കോയമ്പത്തുർ * നൃഥ്യത്താലി
* കൊൽക്കത്ത * സെക്കന്റരാബാദ് * മധ്യരൂപ

ഇന്ത്യയിലെങ്ങാളുമിങ്ങാളും ആയിരത്തോളം
അംഗീകൃത ഏജൻസികൾ

കുടുതൽ വിവരങ്ങൾക്ക് ബന്ധപ്പെട്ടുക : ജനറൽ മാനേജർ

വൈദ്യരത്നം പി. എസ്. വാരിയരുടെ

ആര്യവൈദ്യശാല

(രുചി ചാരിട്ടാബിൾ ട്രസ്റ്റ്)

കോട്ടയ്ക്കൽ - 676 503 (കേരളം)

Vaidyaratnam P. S. Varier
1889 - 1944

ഫോൺ : (0493) 742216 ഫാക്സ് : (0493) 742572, 742210

Website: www.aryavaidyasala.com

E-mail : kottakal@vsnl.com/kottakal@md3.vsnl.net.in